

பரிசுர அலாநயலுடய
சுற்றாடல் அமைச்சு
MINISTRY OF ENVIRONMENT

2025 ப்ரளத லார்கால கல 2026 த்ரலகாரீ கலலுசீல
2025 ஡ுன்னேற்ற அறிகுலை ஡ற்று஡் 2026 செயல் திட்ட஡்
2025 PROGRESS REPORT AND ACTION PLAN 2026

**2025 ප්‍රගති වාර්තාව සහ 2026 ක්‍රියාත්මක
සැලැස්ම**

පරිසර අමාත්‍යාංශය

පරිසර අමාත්‍යාංශය

වෛද්‍ය දම්මික පටබැඳි මැතිතුමා

පරිසර අමාත්‍ය

ඇන්ටන් ජයකොඩි මැතිතුමා

පරිසර නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය

අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රධාන නිලධාරීන්

කේ ආර් උඩුවාවල මහතා
ලේකම්

සුධීර ජයරත්න මහතා
අතිරේක ලේකම් - පාලන

ආර් එච් එම් පී අබේකෝන් මිය
අතිරේක ලේකම් - පරිසර ප්‍රතිපත්ති

ඩබ් ඩී එස් සී වැලිවත්ත මහතා
අතිරේක ලේකම් - ස්වභාවික සම්පත්

ඩබ්.ජී. කුමාරගම මිය
අතිරේක ලේකම් - පරිසර ව්‍යාපෘති හා අධ්‍යාපන

ආර් ඩී එස් ජයතුංග මහතා
අතිරේක ලේකම් - පරිසර සංවර්ධන

සුනේත්‍රා පතිරත්න මිය
ප්‍රධාන මූල්‍ය නිලධාරී

එච් එම් ඩී ඩී හේරත් මහතා
අතිරේක ලේකම් - පාලන

ඩී පී සී උදය කුමාර මහතා
අතිරේක ලේකම් - සංවර්ධන

වාන්දනී විජයවර්ධන මිය
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් - ක්‍රමසම්පාදන

යූ පී එල් ඩී පතිරණ මිය
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් - විමර්ශන

අයි එල් සෝමසිරි මහතා
ප්‍රධාන මූල්‍ය නිලධාරී

අමාත්‍යාංශයට අයත් රාජ්‍ය හා ව්‍යවස්ථාපිත ආයතන

වෙරළ සංරක්ෂණ හා වෙරළ සම්පත් කළමණාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව

- මහාචාර්ය ටර්නි ප්‍රදීප් කුමාර මහතා, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

- එස් සී පාලම්කුඹුර මහතා, වන සංරක්ෂක ජනරාල්

වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

- එම් එස් එල් ආර් පී මාරසිංහ මහතා, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

ජාතික සත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව

- ජෛවද්‍ය වන්දන රාජපක්ෂ මහතා, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව

- එච් සී පී ජයවීර මිය, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය

- නිලක් හේවාටසම් මහතා, සභාපති
- ආර්.එස්.පී කපිල රාජපක්ෂ මහතා , අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශය (2025.10.18 දිනැති අංක 2458/65 දරන ගැසට් පත්‍රය අනුව කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය යටතට ගැනේ)

- ජේ එම් එස් එන් ජයසිංහ මහතා, සභාපති
- ඩී පී ආර් වීරකෝන් මිය , අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය

- ඒ ජේ එම් ගුණසේකර මහතා, සාමාන්‍යාධිකාරී

රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව

- කේ පී එල් නිශාන්ත පට්ටුඳි මහතා - සභාපති
- ඩබ්ලිව් ඩී සමන්ත මහතා, සාමාන්‍යාධිකාරී (වැ.බ)

ජල සම්පත් මණ්ඩලය

- ආර් එම් එස් බණ්ඩාර මහතා, සභාපති
- ආර් එම් බී සෝමරත්න මහතා, සාමාන්‍යාධිකාරී

සීමාසහිත GSMB තාක්ෂණික සේවා (පුද්ගලික) සමාගම (2025.10.18 දිනැති අංක 2458/65 දරන ගැසට් පත්‍රය අනුව කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය යටතට ගැනේ)

- ජේ.එම්. එස්. එන් ජයසිංහ මහතා, ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී (වැ.බ)

ශ්‍රී ලංකා ක්ලයමේට් ෆන්ඩ් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්

- කේ එච් එම් එච් එච් අබේරත්න මිය, ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී(වැ.බ)

ගරු පරිසර අමාත්‍යතුමාගේ පණිවිඩය

ජීවයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම මිහිතලය තුළ තවදුරටත් ආරක්ෂා කිරීම උදෙසා මෙරට තිරසර පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීමේ සහ අඛණ්ඩ ලෙස කළමනාකරණය කිරීමේ මගපෙන්වන්නා සහ මෙහෙයවීමේ පෙර ගමන්කරු ලෙස කටයුතු කරන පරිසර අමාත්‍යාංශයේ 2025 ප්‍රගති වාර්තාව සහ 2026 ක්‍රියාකාරී සැලසුම ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරන අවස්ථාවේ පණිවිඩයක් ඉදිරිපත් කිරීමට ලැබීම පිළිබඳ සතුටු වෙමි.

වත්මන් රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති මත පදනම්ව තිරසර ආර්ථික සංවර්ධනයක් කරා ගමන් කරමින් සිටින මෙම අවධියේදී ආර්ථික සංවර්ධනයන් තුළ පරිසර හිතකාමී මානව සමාජයක් බිහි කිරීම අරමුණු කර ගනිමින් තිරසර පරිසරයේ අඛණ්ඩතාවයන්ට බාධාවක් නොවන අයුරින් ආර්ථික සංවර්ධනයේ පරමාර්ථයන් ලභාකරගත් දේශයක් සඳහා පුරෝගාමීව කටයුතු කිරීම පරිසර අමාත්‍යාංශයේ වගකීමක් වන අතර, වර්තමානයේ රටෙහි ආර්ථික අභියෝගයන් ජය ගැනීමේ දී මෙරට පරිසර පද්ධතියේ තිරසර පැවැත්මට අභියෝගයක් නොවන ආකාරයට කටයුතු කිරීම ද ලාංකීය ප්‍රජාවගේ මෙන්න රජයේ ද වගකීමක් වේ.

රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය ලෙස ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන “පොහොසත් රටක් ලස්සන ජීවිතයක්” තේමාව කරගනිමින් ඉදිරි වර්ෂයන්හිදී ජාතික ආර්ථිකයක් ගොඩනැගීමේ ක්‍රියාවලියේදී මෙරට ජීවනාලිය වූ පරිසරය ආරක්ෂා කර ගනිමින් ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමාන ආර්ථික හා ආයෝජන ප්‍රමුඛතාවයන් ක්‍රියාවට නැංවීමටත්, ජාත්‍යන්තර පාරිසරික බැඳීම් හා එකඟතාවයන්ට සරිලන අයුරින් ප්‍රතිපත්ති, උපායමාර්ග හා වැඩසටහන් සම්පාදනය කරමින් තිරසර සංවර්ධනයක් කරා ගමන් කිරීමේදී තිරසර පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම සෑම විටම අප රජයේ මූලික කාර්යයක් වේ.

තිරසර ජෛව ලෝකයක් තුළින් සදාහරිත ජීවිතයක් උරුමකර දීම උදෙසා මෙරට ජල සම්පත සුරකිමින්, සාගරයේ තිරසර පැවැත්ම තහවුරු කරන ක්‍රමවේදය හඳුනා ගනිමින් හා වායුගෝලීය සුරක්ෂිතතාවයන් මෙන්ම මෙරට සියළුම පරිසර පද්ධති වල පවත්නා අන්තර් සබඳතාවයන් හඳුනාගනිමින් පරිසරයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම ආරක්ෂා කිරීම සඳහා අමාත්‍යාංශය කාර්යයන් සිදුකරමින් සිටී. විශේෂයෙන්ම ශ්‍රී ලංකා දේශසීමාවන්ට ඇතුළුවන අපද්‍රව්‍ය සහ අනෙකුත් රටවලින් පැමිණෙන දූෂිත වායුන් මෙරට වායුගෝලයට ඇතුළුවීම අප හමුවේ ඇති විශාල අභියෝගයක් වන අතර, ඒවා පාලනය සඳහාද ජාත්‍යන්තර සහයෝගිතාව ලබා ගැනීම තවදුරටත් පුළුල්ව සිදු කළ යුතුව ඇත.

මෙම කාර්යයන් ඉටුකිරීම සඳහා මාගේ අමාත්‍යාංශයත්, ඊට අනුබද්ධ ආයතනත්, සමස්ත ජනතාව මෙන්ම ඉදිරි පරම්පරාවටද තිරසරව ප්‍රතිලාභ ලැබෙන අයුරින් සියළු සංවර්ධන වැඩසටහන් සහ ව්‍යාපෘතීන් පරිසර හිතකාමීව මෙහෙය වීමත්, නියාමනය කිරීම සහ වර්තමානයට ගැලපෙන ආකාරයට නීති රීති යාවත්කාලීන කිරීම සහ නව නීති සකස් කිරීමටද කටයුතු කරමින් සිටී. මෙම සියළු කාර්යයන්ට සහයෝගය දක්වමින් කටයුතු කරන සමස්ත කාර්යය මණ්ඩලයට මාගේ ස්තූතිය පිටිනමි.

වෛද්‍ය දම්මික පටබැඳි (පා.ම.)

පරිසර අමාත්‍ය

ගරු පරිසර නියෝජ්‍ය අමාත්‍යතුමාගේ පණිවිඩය

පරිසර අමාත්‍යාංශයේ "2025 කාර්ය සාධන වාර්තාව සහ 2026 වර්ෂයට අදාළ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම" ඉදිරිපත් කරමින් ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වභාවික උරුමයන් ආරක්ෂා කිරීම සහ තිරසර සංවර්ධනය ඉදිරියට ගෙන යාම වෙනුවෙන් පරිසර නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරයා ලෙස මෙම පණිවිඩය ඉදිරිපත් කරනුයේ ඉතාම සතුටිනි.

පරිසරය ආරක්ෂා කිරීමත්, අනාගත පරපුරට සඳහා තිරසර සංවර්ධනයක් ගොඩනැගීමත්, සියලු දෙනාගේ එක්සත් කැපවීම මත පදනම්ව ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ අද්විතීය ජෛව විවිධත්වය සහ පරිසර පද්ධති හේතුවෙන්, ගෝලීය පරිසර ක්ෂේත්‍රයේ විශේෂ ස්ථානයක් ලබාගෙන ඇත. එහෙත්, දේශගුණික විපර්යාස, වන විනාශය, පරිසර දූෂණය සහ වාසස්ථාන අහිමි වීම වැනි අභියෝගයන් මධ්‍යයේ, පරිසරය සුරැකීම සහ ආර්ථිකය තිරසර ලෙස පවත්වා ගැනීම සඳහා

ක්‍රියාත්මක වන උත්සාහයන් තවත් ශක්තිමත් කළ යුතු වේ. එම නිසා, තිරසර සම්පත් කළමනාකරණය සහ තිරසර සංවර්ධනය තුළ නව අදහස් සහ ක්‍රියාමාර්ග අඛණ්ඩව ඉදිරියට ගෙන යාම ප්‍රමුඛ වගකීමකි. සියලු දෙනා එක්ව සහ සුදානම්ව ක්‍රියා කිරීමෙන් නිරෝගී පරිසරයක් සහ සුරක්ෂිත අනාගතයක් ඉදිරි පරපුරට උරුම කර දිය හැක.

තවද, ශ්‍රී ලංකාවේ අලි මිනිස් ගැටුම කළමනාකරණය කිරීම සඳහා අමාත්‍යාංශයේ සියලු ආයතන එක්ව කාර්යක්ෂම ලෙස විසඳුම් ලබා දෙමින් සිටින අතර ජනතාව සඳහා ස්ථිරව පවතින විසඳුම් ලබා දීම සඳහා ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී. ශ්‍රී ලංකාවේ වත්මන් සහ අනාගත පාරිසරික ප්‍රමුඛතා හඳුනා ගනිමින් දේශගුණික විපර්යාසවල බලපෑම් වලට එරෙහිව ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ගොඩනැගීම සඳහා ළමුන්ගේ සහ තරුණ ප්‍රජාවගේ අර්ථවත් සහභාගීත්වය ඉතා වැදගත් වේ. ඒ අනුව ප්‍රායෝගික හා ප්‍රජා පාදක ඉගෙනුම් කෙරෙහි අවධානය යොමු කර ඇත.

වදවීමේ තර්ජනයට ලක්ව ඇති ජීවී විශේෂ සහ වාසස්ථාන ආරක්ෂා කිරීම සඳහා සංරක්ෂණ මූලාරම්භයන් ශක්තිමත් කිරීම මෙන්ම අපගේ කාබන් පියසටහන අඩු කිරීමට සහ බලශක්ති තිරසර බව වැඩි කිරීම, පුනර්ජනනීය බලශක්ති ව්‍යාපෘති ප්‍රවර්ධනය කිරීම හා අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කිරීම සඳහා අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම, ප්‍රතිවක්‍රීකරණය සහ නැවත භාවිත කිරීමේ සංස්කෘතියක් ඇති කිරීම තුළින් පිරිසිදු ශ්‍රී ලංකාවක් ගොඩනැංවීම අපේ අරමුණ විය යුතුය. එම අරමුණ ජය ගැනීම සඳහා පරිසර අමාත්‍යාංශය කැප වී සිටී.

අනාගතයේදී තිරසර කර්මාන්ත සඳහා සහාය වීම පිණිස හරිත මූල පිරිමි පුළුල් කරමින්, දේශගුණික බලපෑම් වලට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව වැඩි දියුණු කරමින්, සම්පත් සහ විශේෂඥතාව බලමුලු ගැන්වීම සඳහා ජාත්‍යන්තර හවුල්කාරීත්වයන් තවදුරටත් ශක්තිමත් කරමින් "පොහොසත් රටක් ලක්ෂ්‍ය ජීවිතයක්" උදාකරලීමේ කර්තව්‍ය සඳහා එක්ව කටයුතු කිරීම වැදගත් වේ.

ඒ අනුව, හරිත තිරසර ශ්‍රී ලංකාවක් කරා යන මාවත සකස් කිරීම සඳහා නොසැලෙන කැපවීම වෙනුවෙන් අමාත්‍යාංශයේ කාර්යය මණ්ඩලයට හා පාර්ශ්වකරුවන්ට මාගේ හදපිරි කෘතඥතාව පුද කරමි.

ඇන්ටන් ජයකොඩි (පා.ම.)

පරිසර නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය

පරිසර අමාත්‍යාංශ ලේකම්තුමාගේ පණිවිඩය

පරිසර අමාත්‍යාංශය විසින් සම්පාදිත “2025 ප්‍රගති වාර්තාව හා 2026 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම” මඟින් 2025 වර්ෂය සඳහා අමාත්‍යාංශයේ මෙහෙයවීම් යටතේ අමාත්‍යාංශයේ ස්ථාපිත අංශ හා ආයතන මඟින් මෙරට තීරසර සංවර්ධනය උදෙසා පරිසරය ආරක්ෂණය හා සංරක්ෂණය පෙරදැරිව 2025 සැප්තැම්බර් මාසය දක්වා ක්‍රියාත්මක කරන ලද වැඩසටහන් හා ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රගතිය සහ 2026 වර්ෂය සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ඉදිරිපත් කර ඇත. ඒ සඳහා, එහි ලේකම්වරයා වශයෙන් මෙම පණිවිඩය නිකුත් කරනු ලබනුයේ හද පිරි සතුටින්.

පරිසර අමාත්‍යාංශය අනෙකුත් අමාත්‍යාංශ, රාජ්‍ය ආයතන සහ රාජ්‍ය නොවන ආයතන සමඟ එක්ව ශ්‍රී ලංකාවේ තීරසර සංවර්ධනය සඳහා යන ගමනේදී දේශගුණික විපර්යාස අවධානයට අඩු කිරීම සඳහා පැරිස් ගිවිසුම යටතේ ජාතිකව නිර්ණය කළ ක්ෂේත්‍ර සහ ජාතික අනුහුරුවීමේ ක්ෂේත්‍ර සකස් කර එක්සත් ජාතීන්ගේ දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ රාමුගත සම්මුතිය වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත. මේ වන විටත්, 2050 වර්ෂය වන විට ශ්‍රී ලංකාව කාබන් වලින් නිදහස් රටක් බවට පත් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමටත් ඒ සඳහා මහපෙත්වන්ගේ ලෙසත් පරිසර අමාත්‍යාංශය ක්‍රියාත්මක වෙමින් සිටී.

මෙරට වන වැස්ම 29% සිට 32% දක්වා වැඩි කිරීම උදෙසා වැඩසටහන් රැසක් ක්‍රියාත්මක වන අතර, පරිසර පද්ධති ආරක්ෂා කිරීම හා ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම සඳහා ඒකාබද්ධ ව්‍යාපාරික සහ වනජීවී සංරක්ෂණ කලාප හඳුනා ගැනීම සහ නව රක්ෂිත ප්‍රදේශ පිහිටුවීමත්, තෙත් බිම් සංරක්ෂණය සහතික කිරීම සහ ඒ මඟින් සංචාරක ආකර්ෂණය ඉහළ නැංවීමටත් අපේක්ෂිතය.

තවද පරිසර අමාත්‍යාංශය මඟින් ප්‍රජාවේ විවිධත්ව සංරක්ෂණ වැඩසටහන්, වායු සම්පත් කළමනාකරණ වැඩසටහන්, අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ, පරිසර දූෂණ පාලන හා නියාමන කටයුතු, රසායනික ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ කටයුතු, තීරසර කළමනාකරණ කටයුතු හා භූමි සම්පත් කළමනාකරණ කටයුතු සිදු කර ඇත. මෙම වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී අවශ්‍ය මූල්‍ය හා තාක්ෂණික දායකත්වය දේශීය හා විදේශීය ආයතන රැසකින් ලබා ගැනීමට හැකි වීමද අප අමාත්‍යාංශය ලද සුවිශේෂී ජයග්‍රහණයකි.

පරිසර විෂය භාර අමාත්‍යවරුන්ගේ මහ පෙත්වීම යටතේ නීති සහ අණ පනත් වලට මෙන්ම ජාත්‍යන්තර පරිසර සම්මුතීන්වලටද අනුකූලව පරිසර විෂයට අදාලව ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කරමින් මෙම අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති අංශ සහ ව්‍යවස්ථාපිත ආයතන මඟින් පරිසර සංරක්ෂණය හා මනා කළමනාකරණය සඳහා අදාල බලගැන්වීම් සිදු කරනු ඇත. එමෙන්ම අනෙකුත් අමාත්‍යාංශ, රාජ්‍ය සහ රාජ්‍ය නොවන ආයතන සමඟ එක්ව ශ්‍රී ලංකාවේ තීරසර සංවර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරන අතර 2026 වර්ෂයේ මෙම අමාත්‍යාංශයට අදාල වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සියලුම පාර්ශවකරුවන්ගේ සහය තව දුරටත් අපේක්ෂා කරමි.

කේ. ආර්. උඩුවාවල
ලේකම්
 පරිසර අමාත්‍යාංශය

	පවුන	පිටු අංක
1.	1 පරිච්ඡේදය	01
1.1	හැඳින්වීම	01
1.2	අමාත්‍යාංශයේ දැක්ම හා මෙහෙවර	02
1.3	ප්‍රධාන කාර්යයන්	03
1.4	සංවිධාන සටහන	04
2.	2 පරිච්ඡේදය - ප්‍රගතිය	06
2.1	පරිසර අමාත්‍යාංශයේ එක් එක් අංශ මගින් ක්‍රියාත්මක කරන වැඩසටහන්වල ප්‍රගතිය	06
2.1.1	පාරිසරික ප්‍රතිපත්ති විශ්ලේෂණය හා ක්‍රියාකාරී සැලසුම්	06
2.1.2	ශ්‍රී ලංකාවේ ජෛවවිවිධත්ව සංරක්ෂණය	06
2.1.3	දේශගුණික විපර්යාස අභියෝග ජයගැනීම	07
2.1.4	වායු සම්පත් කළමනාකරණය	08
2.1.5	පරිසර සැලසුම් හා ආර්ථික	08
2.1.6	පරිසර දූෂණ පාලන හා රසායන ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය	10
2.1.7	ස්වභාවික සම්පත් සංරක්ෂණය	11
2.1.8	පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම්	11
2.1.9	අන්තර්ජාතික පාරිසරික සබඳතා	13
2.1.10	පාරිසරික දින සැමරීම්	14
2.1.11	ආයතනික කටයුතු	16
2.1.12	මානව සම්පත් සංවර්ධන	16
2.1.13	අභ්‍යන්තර විගණන	17
2.1.14	පරිසර ගැටළු පිළිබඳ මහජන පැමිණිලි, අභියාචනා හා මාධ්‍ය වාර්තා	17
2.1.15	ප්‍රවෘත්ති කටයුතු	17
2.2	අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක ව්‍යාපෘති වල ප්‍රගතිය	18
2.2.1	එක්ව කළමනාකරණය කිරීම: වන විද්‍යාව, කෘෂිකර්මාන්තය සහ සංචාරක අංශ වෙත ප්‍රජාව කේන්ද්‍ර කරගත් පරිසර පද්ධති මත පදනම් වූ ප්‍රවේශයන් ඒකාබද්ධ කිරීම	18
2.2.2	එක්සත් ජාතීන්ගේ කාන්තාරකරණය වැළැක්වීමේ සම්මුතියේ අධීක්ෂණය හා වාර්තාකරණය වැඩිදියුණු කිරීමට යොමු කිරීම සඳහා පාර්ශවකාර ආයතන හා වෘත්තිකයන්ගේ ධාරිතා සංවර්ධනය සඳහා වූ ව්‍යාපෘතිය (UNCCD) - ගෝලීය පරිසර පහසුකම් - 7 -Umbrella IV	19
2.2.3	ශ්‍රී ලංකාව තුල මොන්ට්‍රියල් සන්ධානයේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම	19
2.2.4	ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික අංශයේ POPs පළිබෝධනාශක සහ සෞඛ්‍ය හේවා අංශයේ රසදිය හා අපද්‍රව්‍ය සඳහා වූ ඒකාබද්ධ කළමනාකරණය හා පාරිසරිකව සුදුසු බැහැරලීම	20
2.2.5	මහාමාධ්‍ය සම්මුතියට අයත් විශේෂිත ජාත්‍යන්තර වැඩසටහන යටතේ ක්‍රියාත්මක රසදිය අඩංගු හා රසදිය මිශ්‍ර වූ අපද්‍රව්‍ය අවම කිරීම සඳහා ජාතික ධාරිතා වර්ධන ව්‍යාපෘතිය	21
2.2.6	කෘෂිකර්ම, වනාන්තර හා වෙනත් ඉඩම් පරිහරණ ක්ෂේත්‍ර සඳහා විනිවිදභාවය වැඩිදියුණු කළ රාමුවක් සකස් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය	21

	පිටු අංක
2.2.7 ශ්‍රී ලංකාවේ පළමු සහ දෙවන ද්වි වාර්ෂික විනිවිදභාවය පිළිබඳ වාර්තා හා ජාතික සන්නිවේදන වාර්තා එක්සත් ජාතීන්ගේ දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ රාමුගත සම්මුතියට ඉදිරිපත් කිරීම	22
2.2.8 දේශගුණික විපර්යාස වල තීව්‍ර වන බලපෑම් මගින් අවදානමට ලක්විය හැකි ශ්‍රී ලංකාවේ සහ ඉන්දියාවේ ප්‍රජාවන්ගේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ශක්තිමත් කිරීම" සඳහා වන කලාපීය ව්‍යාපෘතිය	22
2.2.9 හවුල්කාරීත්ව සහ නව මූල්‍ය ක්‍රමවේද මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ තෙත් කලාපයේ ජෛවවිවිධත්වය අනුප්‍රවාහගත කිරීම සහ තිරසර භූමි කළමනාකරණය කිරීමේ	23
2.3 අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක ආයතනවල ප්‍රගතිය	24
2.3.1 මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය	24
2.3.2 භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශය	27
2.3.3 ජී එස් එම් ඩී ටෙක්නිකල් සර්විසස් (පුද්) සමාගම	29
2.3.4 ශ්‍රී ලංකා දේශගුණ අරමුදල (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්	31
2.3.5 වෙරළ සංරක්ෂණ හා වෙරළ සම්පත් කළමණාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව	33
2.3.6 සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය	35
2.3.7 ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව	38
2.3.8 ජල සම්පත් මණ්ඩලය	41
2.3.9 වනජීවී හා වන සම්පත් සංරක්ෂණ අංශය	43
2.3.10 වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	51
2.3.11 වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	55
2.3.12 ජාතික සත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව	57
2.3.13 රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව	59
2.3.14 මූල්‍ය ප්‍රගතිය	61
3 3 පරිච්ඡේදය -ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම	63
3.2 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම 2026	64

01 පරිච්ඡේදය

1.1 හැඳින්වීම

අතිගරු ජනාධිපතිතුමා විසින් නිකුත් කරන ලද අංක 2412/08 දරණ 2024.11.25 දිනැති අති විශේෂ ගැසට් නිවේදනය අනුව “පරිසර අමාත්‍යාංශය” පිහිටුවන ලදී. ඒ අනුව පරිසර විෂය හා සම්බන්ධ ආයතන පරිසර අමාත්‍යාංශය යටතට ගැනුණු අතර, මෙම අමාත්‍යාංශයට වනාන්තර, වනසතුන්, හා තුරුලතා සංරක්ෂණය කරමින්, තිරසාර පරිසර සංකල්පයෙහි වැදගත්කම පිළිබඳව ජනතාව තුළ ආකල්පමය වර්ධනයක් ඇති කිරීම මෙන්ම, වතුරු බිම් හා කඩොලාන අරක්ෂා කිරීම, වන සත්ත්වය සුරක්ෂිත කිරීම හා වන ආවරණය පුළුල් කිරීම, පරිසර දූෂණය වැළැක්වීම හා නවීන කළමනාකරණ හා තාක්ෂණය යොදා ගනිමින් පරිසර වෙනස්කම් සහ කාබන් භාවිතය අවම ආර්ථිකයක් සහිත තිරසාර සංවර්ධනයකට ගැලපෙන පරිදි පරිසර ප්‍රතිපත්ති හා නීති සම්පාදනය, උපායමාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ආයතන මෙහෙයුම් සිදු කිරීමේ කාර්යයන් පවරා ඇත. වර්තමානය වන විට වෛද්‍ය දම්මික පටබැඳි මහතා මහතා විසින් පරිසර අමාත්‍ය ධුරය හොබවන අතර ඇන්ටන් ජයකොඩි මහතා විසින් නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය ධුරය හොබවයි.

රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති හා අනෙකුත් ජාතික ප්‍රතිපත්තීන් මත පිහිටා “තිරසර පරිසරයක්” නිර්මාණය කිරීම සඳහා නීති සහ අභ්‍යන්තරවලට අනුකූලව පරිසර විෂයට අදාළ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය, ජාතික අයවැය, රාජ්‍ය ආයෝජන හා ජාතික සංවර්ධන වැඩපිළිවෙල යටතේ ඇති ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම යන ප්‍රමුඛ කාර්යයන් සඳහා පරිසර අමාත්‍යාංශය නායකත්වය සැපයීම සිදු කරනු ලබයි.

සමාජ ආර්ථික සංවර්ධනය සහ පරිසරය අතර සමතුලිතතාව රැකෙන පරිදි ස්වභාවික සම්පත් භාවිතය, තිරසර කළමනාකරණයේදී සහභාගීත්ව ප්‍රවේශ ක්‍රමවේදය අනුගමනය කිරීම, දේශගුණික විපර්යාසවලින් ඇතිවන පීඩාවන් අවම කිරීම, දැනුම, කුසලතා, ආකල්ප හා මනෝභාවයන් මගින් ගොඩනැගෙන නිරෝගී ජන සමාජයක් සහ තුළිත පරිසරයක් යන සංකල්ප මල්ඵල ගැන්වීමෙන් තිරසර ජෛව ලෝකයක් අනාගත ශ්‍රී ලාංකික ප්‍රජාව වෙත ළඟා කර දීම උදෙසා පරිසර අමාත්‍යාංශ හා අනුබද්ධිත ආයතන ප්‍රමුඛව සමස්ත රාජ්‍ය යාන්ත්‍රණයේ ආයතනික, තෙතනිත හා තාක්ෂණික රාමුව ගොඩනැංවීම සඳහා විෂයභාර ඇමතිතුමාගේ උපදෙස් හා නායකත්වය යටතේ ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

ඒ සඳහා වෙරළ සංරක්ෂණ හා වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, ජාතික සත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව, ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශය, සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය, රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව, ජල සම්පත් මණ්ඩලය, සීමාසහිත GSMB තාක්ෂණික සේවා (පුද්ගලික) සමාගම හා ශ්‍රී ලංකා ක්ලයිමේට් ෆන්ඩ් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ් යන ආයතන සමග පරිසර අමාත්‍යාංශය රටෙහි ආර්ථික සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය වෙගවත් වීමත්, ජනතාවගේ ජීවන ක්‍රමය වෙනස්වීමත්, හේතුවෙන් පරිසරයට ඇතිවන බලපෑම් අවම කිරීම සඳහා සමස්ත රාජ්‍ය යාන්ත්‍රණයේම ආයතනික, තෛතික හා තාක්ෂණික රාමුව ශක්තිමත් කරමින් ජනතාවගේ ජීවන තත්ත්වය නිරසරව හා සකසුරුවමිව ගොඩනැංවීම සඳහා සුවිශේෂී කාර්යයක් ඉටු කිරීම සඳහා බැඳී සිටී.

මෙම වාර්තාව මගින් පරිසර අමාත්‍යාංශයේ නව විෂය පථය යටතේ ක්‍රියාත්මක ආයතන අමාත්‍යාංශයේ සියළු අංශ හා ව්‍යාපෘති මගින් 2025 වර්ෂයේ සිදු කරන ලද සංවර්ධන හා සංරක්ෂණ කාර්යය පිළිබඳ ප්‍රගතිය හා 2026 වර්ෂයට අදාළ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

1.2 ආයතනයේ දැක්ම හා මෙහෙවර

අමාත්‍යාංශයේ දැක්ම

“නිරසර පරිසරයක් උරුම සංවර්ධිත ශ්‍රී ලංකාවක්”

අමාත්‍යාංශයේ මෙහෙවර

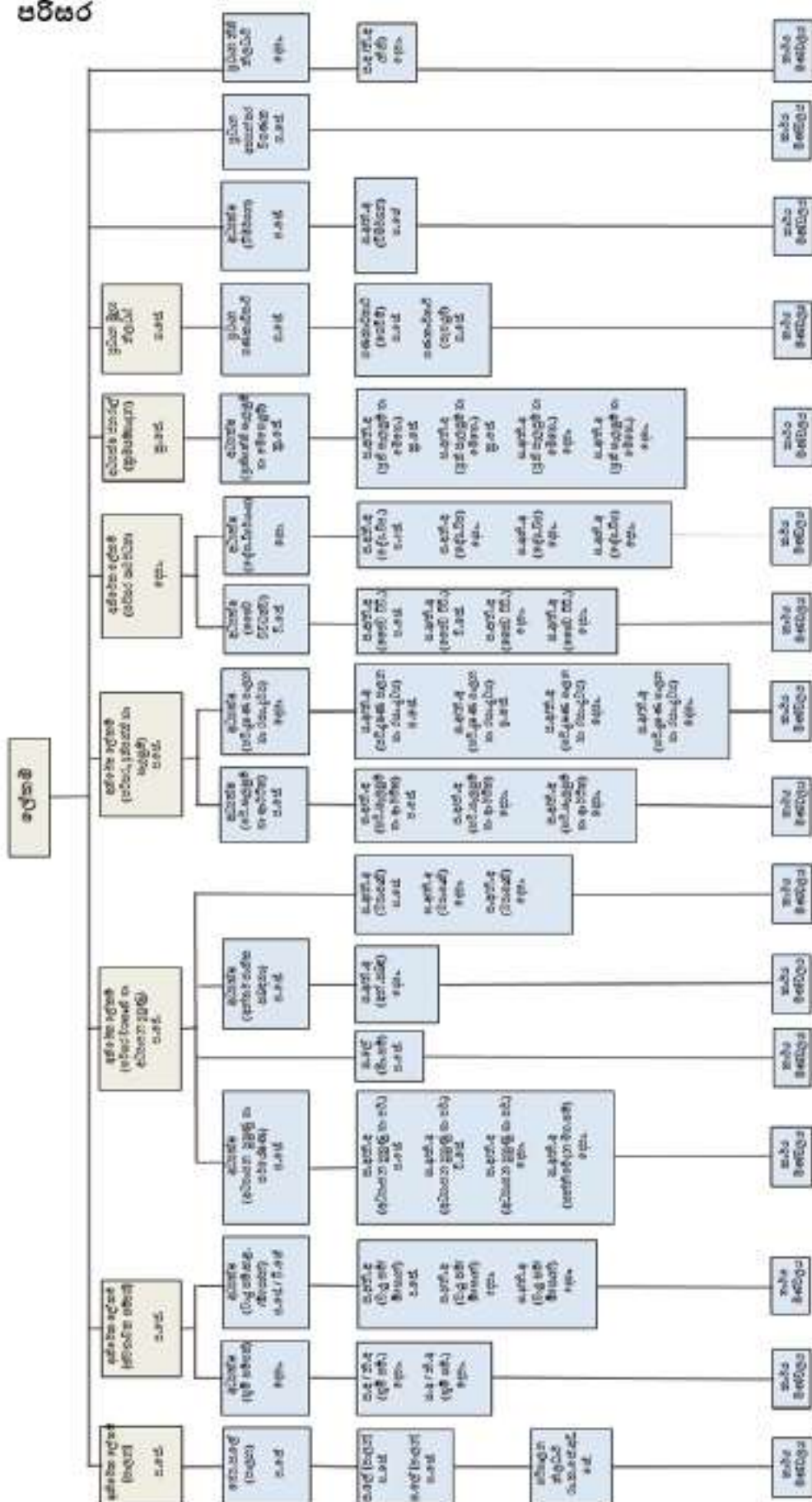
පරිසර කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික වැඩසටහන් ක්‍රියාවට නංවමින්, වනජීවී සංරක්ෂණය, ස්ථානීය වන සංරක්ෂණය, ශාක හා සත්ත්ව විශේෂ පරිබාහිර සංරක්ෂණය, වෙරළ සංරක්ෂණය හා කළමනාකරණය, සමුද්‍රීය පරිසර දූෂණ පාලනය, භූමි සම්පත් කළමනාකරණය, භූ ජල සම්පත් කළමනාකරණය, තිරසර දැව කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය, කාබන් උදාසීනත්වය ලගාකරගැනීමට දායකත්වය ලබාදීම මෙන්ම දේශගුණ විපර්යාස හා පරිසර සංරක්ෂණය පිළිබඳ ජාත්‍යාන්තර බැඳීම් තහවුරු කරමින් ස්වභාවික සම්පත් සංරක්ෂණය සහ තිරසර භාවිතය සඳහා නායකත්වය ලබාදීම.

1.3 පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රධාන කාර්යයන්:

- පරිසර සංරක්ෂණය හා කළමනාකරණ පිළිබඳ ප්‍රතිපත්ති සහ සැලසුම් සම්පාදනය කිරීමට අදාළ පාර්ශ්වකරුවන්ට දැනුම් දීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම තහවුරු කිරීම.
- ස්වභාවික සම්පත් (ජෛවවිවිධත්ව, ජලය, වාතය, පස හා බැහැර ආදී) තිරසර කළමනාකරණයත්, දේශගුණික බලපෑම් හා පරිසර දූෂණය අවම කර ගනිමින් ශ්‍රී ලංකාවේ සංවර්ධන ඉලක්ක ලඟාකර ගැනීමත්, සඳහා ක්‍රමවේදයන් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- පාරිසරික වෙනස්කම් සහ කාබන් අවම ආර්ථිකයක් සහිත තිරසර සංවර්ධනයක් ඇති කිරීම සඳහා ප්‍රතිපත්ති හා නීති සම්පාදනය කරමින් උපායමාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- තිරසර පරිසර සංකල්පයෙහි ඇති වැදගත්කම පිළිබඳව මෙන්ම වෙනත් ප්‍රධාන පාරිසරික ක්‍රියාදාමයන් පිළිබඳව ජාතික මට්ටමෙන් ජනතාව දැනුවත් කිරීම.
- ප්‍රතිපත්තීන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී පරිසරයට සිදුවන බලපෑම් පිළිබඳ පර්යේෂණ පැවැත්වීම, එම තොරතුරු විශ්ලේෂණය කිරීම සහ එම තොරතුරු මහජනතාව ඇතුළු අදාළ අංශ වලට යොමු කිරීම.
- වගුරු බිම්, කඩොලාන පරිසර පද්ධති, වනාන්තර, වනසතුන්, තුරුලතා ආරක්ෂා කිරීම හා සංරක්ෂණය මගින් යහපත් වූ පරිසර කළමනාකරණයක් සඳහා නවීන කළමනාකරණ ක්‍රම හා තාක්ෂණ යොදා ගනිමින් රාජ්‍ය රාජ්‍ය නොවන අංශවල හා මහජනතාවගේ කැපවීම සඳහා සුදුසු පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම.
- නිවාස, දේපල, වගාවන් සඳහා වන සතුන්ගෙන් වන හානිය අවම කර ගැනීමත්, වන අලි - මිනිස් ගැටුම් වැළැක්වෙන පරිදි ගම්මාන හා ජනාවාස ආරක්ෂාව සඳහා ග්‍රාමීය ප්‍රජා දායකත්වයෙන් යුතු ඒකාබද්ධ ක්‍රමවේදයක් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- පරිසර හා ස්වභාවික සම්පත් ක්ෂේත්‍රයට අදාළ පසු විපරම් කිරීමේ ක්‍රමවේදයන් සැකසීම හා පසු විපරමෙන් ලැබෙන තොරතුරු මත පරිසර කළමනාකරණය සඳහා සුදුසු ක්‍රමෝපායයන් යෙදීම.
- වර්තමානය සහ අනාගත පරපුර උදෙසා ශ්‍රී ලංකාව විසින් අත්සන් තබා ඇති බහු පාර්ශ්වික පාරිසරික සම්මුතීන්ට අනුකූලව ශ්‍රී ලංකාව විසින් ඉටුකළ යුතු ජාත්‍යන්තර බැඳීම් ඉටු කිරීම තහවුරු කිරීම හා තවදුරටත් ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතාව වර්ධනය කිරීමට පියවර ගැනීම.

1.4 අමාත්‍යාංශයේ සංවිධාන සටහන - පරිසර අමාත්‍යාංශය

ପରିଷଦ

02 පරිච්ඡේදය – ප්‍රගතිය

2.1 පරිසර අමාත්‍යාංශයේ අංශ මගින් සිදු කරන ලද වැඩසටහන්වල ප්‍රගතිය

2.1.1 පාරිසරික ප්‍රතිපත්ති විශ්ලේෂණය හා ක්‍රියාකාරී සැලසුම්

හරිත රාජ්‍ය ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශය

පරිසර අමාත්‍යාංශය, මුදල් අමාත්‍යාංශය සහ ජාතික ප්‍රසම්පාදන කොමිෂන් සභාව ඇතුළු ප්‍රධාන පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ සහයෝගයෙන්, හරිත ප්‍රසම්පාදනය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය සකස් කර ඇත. රාජ්‍ය නිලධාරීන් හරිත ප්‍රසම්පාදනය ක්‍රියාත්මක කිරීමට සුදානම් කිරීම සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරමින් පවතී. හරිත රාජ්‍ය ප්‍රසම්පාදනයේ මූලික අදියර ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා භාණ්ඩ සහ සේවා කාණ්ඩ ප්‍රමුඛතාවයෙන් කිරීම සිදු කර ඇති අතර, මෙම ප්‍රමුඛතා අනුව 2026 වසරේදී හරිත ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සකස් කිරීමට සැලසුම් කර ඇත.

ජාතික පාරිසරික ලේඛනකරණය පිළිබඳ ජාතික රාමුව ක්‍රියාත්මක කිරීම

ශ්‍රී ලංකාවේ පාරිසරික ලේඛල් කිරීම සඳහා වූ ජාතික රාමුව, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ පරිසර අමාත්‍යාංශය විසින් සකස් කර ඇත. මෙම රාමුවෙහි සාමාන්‍ය නිර්ණායක දැනට කෙටුම්පත් කර ඇති අතර, නිර්ණායක සම්මත කිරීම සහ නිෂ්පාදන පදනම් කරගත් නිර්ණායක සකස් කිරීමේ සැලසුම කෙරෙහි අවධානය යොමු කර ඇත. නිර්ණායක සකස් කිරීමට සම්භාවී රාජ්‍ය සහ පෞද්ගලික අංශයේ පාර්ශ්වකරුවන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ.

තිරසාර නයිට්‍රජන් කළමනාකරණ සැලසුම

එක්සත් ජාතීන්ගේ පාරිසරික වැඩසටහනෙහි සහයෝගයෙන් ශ්‍රී ලංකාව නයිට්‍රජන් කළමනාකරණය සඳහා වූ දළ ජාතික නයිට්‍රජන් කළමනාකරණ සැලසුමෙහි කෙටුම්පත සකස් කිරීමට පියවර ගෙන ඇත. මෙම දළ සැලසුම එක්සත් ජාතීන්ගේ පරිසර සභාවෙහි තීරණ සහ ජාතික පාරිසරික ප්‍රතිපත්ති වලට අනුකූලව සැලසුම් කර ඇති අතර මෙම දළ සැලසුම පිළියෙල කිරීමේදී කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය, කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය, බලශක්ති අමාත්‍යාංශය ආදී පාර්ශ්වකර ආයතන වල සහයෝගය ලබා ගන්නා ලදී.

දේශගුණ සමෘද්ධිය සැලැස්ම

Climate Prosperity Plan (CPP)

දේශගුණ සමෘද්ධිය සැලැස්ම යනු දේශගුණ අවධානම්

සංසදයෙහි ප්‍රධාන අංගයක් වන අතර එය දේශගුණ විපර්යාස නිසා අවධානමට ලක්වන රටවලට දේශගුණ මූල්‍යමය අවස්ථා ලබා ගැනීමට සහාය වීම සඳහා සැලසුම් කර ඇත. 2022 දී ශ්‍රී ලංකාව දේශගුණ සමෘද්ධිය සැලැස්ම එක්සත් ජාතීන්ගේ

රාමුඛ සම්මුතිය වෙත රටේ දිගුකාලීන උපාය මාර්ගයක් ලෙස ඉදිරිපත් කළේය. මෙම වර්ෂයේ ශ්‍රී ලංකාව සිය දේශගුණ සමෘද්ධිය සැලැස්ම යාවත්කාලීන කිරීම ආරම්භ කර ඇත.

2.1.2 ශ්‍රී ලංකාවේ ජෛවවිවිධත්ව සංරක්ෂණය

කුන්මින්ග් මොන්ට්‍රියල් ගෝලීය ජෛවවිවිධත්ව රාමුවට අනුකූලව ජාතික ජෛවවිවිධත්ව ඉලක්ක 25 සකස් කර ඇත. මෙම ඉලක්ක පදනම් කරගෙන ජාතික ජෛවවිවිධත්ව උපායමාර්ග හා ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම (NBSAP) යාවත්කාලීන කිරීමේ කටයුතු දැනට සිදු කරමින් පවතී.

වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුව, කෞතුකාගාර දෙපාර්තමේන්තුව, පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩසටහන (UNDP) සමඟ එක්ව රත්නපුර කෞතුකාගාරයේ පුරාජෛවවිවිධත්ව උද්‍යානය, කිතුල්ගල බෙලිලෙන හා බුන්දල පතිරාජවෙල පුරාජෛවවිවිධත්ව සංචාරක ගමනාන්තයන් ලෙස සංවර්ධනය කරන ලදී. මෙම ස්ථානවල සංචාරක සංඛ්‍යාව වැඩි කිරීමේ අරමුණින් නිලධාරීන් සහ සංචාරක මඟ පෙන්වන්නන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුවක් රත්නපුරයේදී පවත්වන ලදී.

පෞද්ගලික ද්‍රව්‍ය වෙත ප්‍රවේශය හා ප්‍රතිලාභ සාධාරණ ලෙස බෙදා හදා ගැනීම සඳහා වූ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය (ABS) ක්‍රියාත්මක කිරීම ගන්නිමත් කිරීම සඳහා වැඩමුළුවක් 2025 ජූලි 31 දින පෙරාදෙසියේ ගන්නෝරුවේදී පවත්වන ලදී. මෙහිදී කෘෂිකර්ම අංශයේ නීතිමය පැතිකඩ සහ ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය පියවර හඳුනා ගැනීම සඳහා විශේෂ කාර්ය කමිටුවක් පිහිටුවන ලදී.

2.1.3 දේශගුණික විපර්යාස අභියෝග ජයගැනීම

දේශගුණික විපර්යාස සඳහා වන අවධානය අඩු කිරීම සඳහාත් ඊට හේතුපාදක වන හරිතාගාර වායු විමෝචනය අවම කිරීම සඳහාත් එක්සත් ජාතීන්ගේ දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ රාමුගත සම්මුතියෙහි පැරිස් ගිවිසුම යටතේ ජාතිකව නිර්ණය කළ දායකත්ව 3.0 ප්‍රවාහන, කර්මාන්ත, බලශක්තිය, අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය, කෘෂිකර්ම හා වනාන්තර යන හරිතාගාර වායු අවම කිරීමේ නිර්ණය කළ දායකත්ව ක්ෂේත්‍ර සහ කෘෂිකර්ම, ධීවර, පශුසම්පත්, ජල, පෞද්ගලික විවිධත්ව, වෙරළබඩ සහ සමුද්‍ර, සෞඛ්‍ය, නාගරික සැලසුම්කරණ සහ මානව ජනාවාස හා සංචාරක සහ විනෝදාස්වාද යන ජාතික අනුහුරුවීමේ නිර්ණය කළ දායකත්ව ක්ෂේත්‍ර මෙන්ම අලාභ සහ හානි සංශෝධන ක්ෂේත්‍රය ඇතුළත් ක්ෂේත්‍ර 16 ක් සඳහා සකස් කර එක්සත් ජාතීන්ගේ දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ රාමුගත සම්මුතිය වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත.

එසේම මෙම වසරේදී දේශගුණ විපර්යාසවල අවබලපෑම අවම කිරීමට ක්ෂේත්‍ර 13 ක් සඳහා ජාතික අනුහුරුවීමේ සැලැස්ම 2025-2030 දක්වා ක්‍රියාත්මක කිරීමට යාවත්කාලීන කිරීම සිදු කරන ලදී. පළාත් මට්ටමින් විශේෂිත දේශගුණ ගැටළු සහ ඒ සඳහා ගතයුතු ක්‍රියාමාර්ග හඳුනාගෙන එක් එක් පළාතට සුවිශේෂිත පළාත් දේශගුණ අනුහුරු සැලසුම් සකස් කිරීම මඟින් පිඩාවන්ට පාත්‍ර වන ප්‍රජාවන්ගේ දේශගුණ විපර්යාසයන්ට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව වර්ධනය කිරීම සඳහා ද දේශගුණික විපර්යාස සම්බන්ධ අදාළ ක්‍රියාකාරකම් පළාත් මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ද පළාත් නමය සඳහා පළාත් අනුහුරු සැලසුම් 9ක් සකස් කර ඇත.

පරිසර අමාත්‍යාංශයේ දේශගුණික විපර්යාස ලේකම් කාර්යාලය හා පොදුරාජ්‍ය මණ්ඩලීය දේශගුණික මූල්‍ය ප්‍රවේශ මධ්‍යස්ථානය එක්ව තෙදිනක් තුළ ව්‍යාපෘති යෝජනා සකස් කිරීමේ වැඩමුළුවක් පවත්වන ලදී.

මෙහි අරමුණ වූයේ ව්‍යාපෘති සඳහා දේශගුණික මූල්‍ය සුරක්ෂිත කරනු ලබන ව්‍යාපෘති යෝජනා ලිඛිතව කුසලතාවය සහ දැනුම ලබා දීමයි. ඒ අනුව,

කෘෂිකර්මය, වනාන්තර, ප්‍රවාහනය සහ අපද්‍රව්‍ය අංශ සඳහා සංකල්ප පත්‍රිකා හතරක් කෙටුම්පත් කරන ලදී.

තවදුරටත් උන්න සංකල්ප පත්‍රිකා සැකසීමේ වැඩමුළුවේ දෙවන සැසිය 2025 ජූනි 30 සහ ජූලි 1 යන දිනවල බොරැල්ලේ පශ්චාත් උපාධි කළමනාකරණ ආයතනයේදී පවත්වන ලදී. මෙම වැඩමුළුවේ අරමුණ වූයේ ශ්‍රී ලංකාවේ ව්‍යාපෘති යෝජනා සංවර්ධන ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායමේ (PPD-WG) තාක්ෂණික හැකියාවන් ශක්තිමත් කිරීමයි.

තරුණ දේශගුණ කතිකාව

ශ්‍රී ලංකාව සඳහා අනාගත දේශගුණික නායකයින් සංවර්ධනය කිරීමේ සැලකිය යුතු පියවරක් සනිටුහන් කරමින්, ජාත්‍යන්තර දේශගුණික ක්‍රියාවලීන්හි ක්‍රියාකාරීව සහභාගී වීමට දැනුම, කුසලතා සහ විශ්වාසය ඇති තරුණ තරුණියන් බල ගැන්වීම අරමුණු කරගනිමින් තරුණ තරුණියන් 30 දෙනෙකු සඳහා එක්සත් ජාතීන්ගේ දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ රාමුගත සංයුතිය (UNFCCC) දේශගුණික සාකච්ඡා සඳහා ඵලදායී ලෙස සම්බන්ධ වීමට ධාරිතාවය ගොඩනගන ලදී. මෙය පරිසර අමාත්‍යාංශයේ දේශගුණික විපර්යාස ලේකම් කාර්යාලය, UNICEF සහ පොදුරාජ්‍ය මණ්ඩලීය දේශගුණික මූල්‍ය ප්‍රවේශ මධ්‍යස්ථානය විසින් සංවිධානය කරන ලදී.

හරිත දේශගුණ අරමුදලේ දෙවන සුදානම් ව්‍යාපෘතිය

ශ්‍රී ලංකාව විසින් ගෝලීය ජල හවුල්කාරිත්වය (GWP) සමඟ සහයෝගයෙන් හරිත දේශගුණික අරමුදල (GCF) වෙත දෙවන NDA ව්‍යාපෘති යෝජනාව ඉදිරිපත් කරන ලදී. මෙයට සමගාමීව ප්‍රතිපත්න උපකාරක කවුළුව සහ ව්‍යාපෘති සංවර්ධන ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායම ස්ථාපිත කරන ලදී. දේශගුණික සුහුරු හරිත වර්ධන ක්‍රමෝපාය සහ ආයෝජන සැලැස්ම සකස් කරන ලද අතර මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ සංකල්ප පත්‍රිකා තුනක් සකස් කරන ලදී.

හරිත දේශගුණික අරමුදල ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම්

හරිත දේශගුණ අරමුදලේ නැගෙනහිර සහ දකුණු ආසියාවේ උප-කලාපීය ප්‍රධානී ශ්‍රී අනුරාග් මිශ්‍රා මහතා, ශ්‍රී ලංකාවට සිය නිල මෙහෙවර (2025 ජූලි 16-18) අවසන් කරමින් පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් සහ අමාත්‍යාංශයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරීන් ද සමඟ තම සංචාරයේ අරමුණු සහ ප්‍රතිඵල බෙදා ගත් අතර ශ්‍රී ලංකාවේ දේශගුණ ක්‍රියාකාරී නායක පත්‍රයට GCF හි අමණ්ඩ සහයෝගය නැවත තහවුරු කළේය.

එසේම ශ්‍රී ලංකාවේ දේශගුණික ඔරොත්තු දීමේ ධීවර කටයුතු පිළිබඳ GCF සංකල්ප සටහන සඳහා විරෝධතා නොමැති බවට ලිපියක් නිකුත් කර ඇත.

2.1.4 වායු සම්පත් කළමනාකරණය

වායු තත්ත්ව කළමනාකරණය සඳහා ධාරිතා සංවර්ධනය

කොළඹ නාගරික බල ප්‍රදේශයේ වායු තත්ත්ව කළමනාකරණය පිළිබඳ සාක්ෂි පදනම් කළ උපාය මාර්ග සහ ප්‍රතිපත්ති වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ප්‍රංශ තාක්ෂණික සහයෝගිතාව යටතේ ධාරිතා සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මේ යටතේ 2025 සැප්තැම්බර් මස වන විට කොළඹ කොටුව අසල මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් මෙහෙයවනු ලබන , ඉතා නිරවද්‍ය බහු-දූෂක මැනීම් උපකරණයක් ස්ථාපනය කරන ලදී. එසේම, ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ ආයතනය (NBRO) සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට (CEA) උසස් ක්‍රමාංකන පද්ධති සහ අඩු වියදම් ක්ෂුද්‍ර සංවේදක පද්ධති ලබා දීමටත් කටයුතු කරන ලදී. මෙම පද්ධති මගින් PM₁₀, PM_{2.5}, NOx, SOx, CO සහ ඕසෝන් මට්ටම් මැනීමේ හැකියාව ඇති අතර, ඇතැම් නාගරික ප්‍රදේශවලදී PM₁₀ සහ PM_{2.5} මට්ටම් සම්මත අගයන් ඉක්මවා පවතින බව තහවුරු විය.

කර්මාන්තශාලා වායු දූෂණ පාලන ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන වැඩසටහන

ශ්‍රී ලංකාවේ ස්ථානීය වායු දූෂණය අඩු කිරීමේ අරමුණින්, සුළු හා මධ්‍ය පරිමාණ කර්මාන්තශාලා සඳහා වායු දූෂණ පාලන ක්‍රමවේද පිළිබඳ ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන වැඩසටහනක් 2025 සැප්තැම්බර් 30 දින තුල්හිරිය අපනයන කලාපයේ (MAS Fabric Park) පැවැත්වීය.

කුරුණෑගල සහ කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කවලින් පරිසර අධිකාරීන් සහ කර්මාන්තකරුවන් 50 දෙනෙකු පමණ මෙයට සහභාගී වූ අතර, හොඳම කර්මාන්තික පද්ධති සහ වායු පාලන ක්‍රමවේද පෙන්වා දෙන ලදී.

2025 ජගත් ඕසෝන් දිනයට සමගාමීව 2025 වර්ෂයේ සැප්තැම්බර් මස 16 දින ඕසෝන් දින සැමරුම් ගරු පරිසර අමාත්‍ය වෛද්‍ය දම්මික පට්ටුදි මහතාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් හා අනෙකුත් ආරාධිතයින්ගේ සහභාගිත්වයෙන් පරිසර අමාත්‍යාංශයේදී සිදු කරන ලදී. මෙහිදී ගිනි ඇවිලෙන/විෂ සහිත ශීතකාරක සහ ඒවා අඩංගු උපකරණ ආරක්ෂිතව හැසිරවීම පිළිබඳව සකස් කරන ලද ජාතික ආරක්ෂක ප්‍රමිතීන් කෙටුම්පත සමාලෝචනය සහ අනුමැතිය සඳහා නිල වශයෙන් ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය (SLSI) වෙත භාර දෙන ලදී. ජාතික ඕසෝන් ඒකකය සහ තෘතීයික වෘත්තීය අධ්‍යාපන හා පුහුණු කොමිෂන් සභාව (TVEC) එකට එක්ව, මෝටර් රථ තාපන, සංවාතන, වායු සමන හා

ශීතකරණ තාක්ෂණික ශිල්පී, ශීතන බහාලුම් කාර්මික ශිල්පී සහ ශීතකරණ සහ වායු සමන සේවා ශිල්පී යන ක්ෂේත්‍රයන්ට අදාළව සංවර්ධනය කරන ලද NVQ මට්ටම් 1-3 ලබා ගැනීමට පුහුණුවන්නන් සඳහා මාර්ගෝපදේශ (Learner Guides) සහ පුහුණුකරුවන් සඳහා මාර්ගෝපදේශ (Trainer Guides) නිල වශයෙන් එළි දැක්වීම් ද එදින සිදු කරන ලදී.

ඕසෝන් දින සැමරුම් උත්සවය පාදක කරගනිමින් ඕසෝන් වියන සුරැකීම සම්බන්ධයෙන් ජනතාව අතරට ප්‍රතිචාරයක් රැගෙන යා හැකි ආකාරයට සකසන ලද වී ඡර්ට්, භාණ්ඩ රැගෙන යා හැකි කුඩා බෑගයක් හා පැනක් සකස් කරන ලදී.

2.1.5 පරිසර සැලසුම් හා ආර්ථික

හරිත නිෂ්පාදන හා හරිත රැකියා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන

හරිත නිෂ්පාදන හා හරිත රැකියා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන යටතේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ මට්ටමෙන් ක්ෂුද්‍ර, කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ කර්මාන්තකරුවන්/ව්‍යවසායකයන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් මාලාවක් ක්‍රියාත්මක වේ. මෙම වැඩසටහන් මගින්, ස්වභාවික සම්පත් සිහු පරිභෝජනයේ අභිනවය දුර්විපාක පෙන්වා දෙමින් නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේදී පාරිසරක හායනයන් අවම කර සම්පත් සහ බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නැංවීමේ මාර්ගෝපදේශ ලබා දේ.

රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ ඇමිලිපිටිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේදී පැවැත්වූ වැඩසටහන

පරිසර සංවේදී ප්‍රදේශ වල ජෛවවිවිධත්ව සංරක්ෂණය සහ පරිසර පද්ධති සේවා තහවුරු වැඩිදියුණු කිරීම

මෙම වැඩසටහන යටතේ, ප්‍රාදේශීය පරිපාලන නිලධාරීන් සඳහා ධාරිතා ප්‍රවර්ධන තේවාසික වැඩමුළුවක්, බස්නාහිර පලාතේ හඳුනාගත් පාරිසරික සංවේදී ප්‍රදේශ 30ක් සඳහා ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන වාර්තාවක් ඇතුළුව ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන පරිපාලන ආයතනයේ සහයෝගයෙන් පැවැත්වුණි.

ESA සම්බන්ධ දත්ත සමුදාය සහ වෙබ් අඩවි සංවර්ධනය හා යාවත්කාලීන කිරීම පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා වයඹ විශ්වවිද්‍යාලය, ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණ අංශය සහ අදාළ පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ සාකච්ඡා පවත්වනු ලැබීය. රටපුරා ESA සිතියම්ගත කිරීමේ තක්සේරුවක් සිදු වෙමින් පවතින අතර, තීරණ ගැනීමේ මෙවලමක් ලෙස දත්ත සමුදායක් සහ වෙබ් අඩවියක් නිර්මාණය කෙරේ. මේ වන විට, විද්‍යාත්මක විශ්ලේෂණ මගින් ශ්‍රී ලංකාව පුරා ESA 139ක් හඳුනාගෙන ඇත. ESA ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ජාතික මාර්ගෝපදේශ කෙටුම්පත් කර ඇති අතර, පාර්ශ්වකරුවන්ගේ උපදේශනය මගින් මාර්ගෝපදේශයේ ප්‍රායෝගිකභාවය සහතික කර ඇත.

ප්‍රාදේශීය පරිපාලන නිලධාරීන් සඳහා ධාරිතා ප්‍රවර්ධන තේවාසික වැඩමුළුව

පැරිස් ගිවිසුමේ 6 වැනි වගන්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම පැරිස් ගිවිසුමේ ඉලක්කයන් කරා ලගාවීමට, ජාතික වශයෙන් නිර්ණය කළ දායකත්ව (Nationally Determined Contributions - NDCs) ඉදිරිපත් කර ඇත. NDCs සපුරා ගැනීම සඳහා වෙළඳපොළ යාන්ත්‍රණ පැරිස් ගිවිසුමේ 6 වන වගන්තිය යටතේ හඳුන්වා දී ඇත.

දේශගුණික මූල්‍ය දැනුවත් කිරීමේ සැසිය

දේශගුණික ක්‍රියාකාරකම් සඳහා තීරණ මූල්‍ය සහ කාඩ්පත් වෙළඳපොළ දියුණු කිරීම.

මෙම වැඩසටහන, අග්‍රාමාත්‍ය කාර්යාලය, පරිසර අමාත්‍යාංශය සහ Global Green Growth Institute (GGGI) සංවිධානය කරන ලදී. 50කට අධික නිලධාරීන් සඳහා කාඩ්පත් වෙළඳාම ඇතුළුව දේශගුණික මූල්‍ය මෙවලම් පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ සැසි පැවැත්විණි.

කාඩ්පත් වෙළඳාම ඇතුළුව දේශගුණික මූල්‍ය මෙවලම් පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ සැසි පැවැත්වීම

ජාතික හරිත වාර්තාකරණ ක්‍රමවේදය

තීරසාර සංවර්ධනය මගින් අභියෝගවලට මුහුණ දීම සඳහා, ශ්‍රී ලංකාවේ නිෂ්පාදන හා සේවා අංශවල තීරසාර කාර්ය සාධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම ජාතික අවශ්‍යතාවයක් ලෙස මතු වී ඇත. 2012 දී, පරිසර අමාත්‍යාංශය "ජාතික හරිත වාර්තාකරණ පද්ධතිය" (National Green Reporting System - NGRS) ස්ථාපිත කර ඇත.

- ESG වාර්තාකරණ සන්දර්භයට අනුකූලව මාර්ගෝපදේශවල දෙවන අනුවාදය යාවත්කාලීන කර ඇත. (Accelerating Industries' Climate Response Sri Lanka - AICRSL ව්‍යාපෘතියේ සභාය).
- ජාතික හරිත වාර්තාකරණ මෙහෙයුම් කමිටුවේ සංශෝධිත මාර්ගෝපදේශ වලංගු කර අනුමත කර ඇත.
- තීරසාරභාවය වාර්තා කිරීම සහතික කිරීම සඳහා ඇගයීම් නිර්ණායක සහ යාන්ත්‍රණ සංවර්ධනය ආරම්භ කර ඇත.
- නව ව්‍යවසායකයින්, නිෂ්පාදකයින් සහ සේවා සපයන්නන් ලියාපදිංචි කර ඇත.
- NGRS මාර්ගගත E අනුවාදය ප්‍රකාශනය සඳහා සුදානම් වෙමින් පවතී.

සංශෝධිත ජාතික හරිත වාර්තාකරණ මාර්ගෝපදේශ පිළිබඳ වලංගුකරණ වැඩමුළුව

නිරසර පරිභෝජන හා නිෂ්පාදනය වැඩසටහන

ශ්‍රී ලංකාව, එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ සාමාජිකයෙකු සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ දස අවුරුදු වැඩසටහන් (10-Year Framework of Programs – 10 YFP) සහ 2030 නිරසර සංවර්ධන න්‍යාය පත්‍රය පිළිගනිමින්, නිරසර පරිභෝජනය සහ නිෂ්පාදනය (Sustainable Consumption and Production - SCP) ප්‍රවර්ධනය කරයි.

- 2025.09.03 දින, පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ශ්‍රවණාගාරයේදී SCP මොඩලයන් ලෙස රාජ්‍ය ආයතනවල නව ආයතනික සංස්කෘතියක් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පැවැත්වූණි.
- ජලාස්ථිත් ඛෝතල් එකතු කිරීමේ බහාලුම් 3ක් අමාත්‍යාංශ පරිශ්‍රයේ ස්ථාපිත කරන ලදී.
- පළතුරු පාල ලබාදීම, Eco Bricks නිර්මාණය සහ ප්‍රතිචක්‍රීකරණ ක්‍රියාමාර්ග පුද්ගලික හා රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සහභාගීත්වයෙන් සිදු කරන ලදී.

2.1.6 පරිසර දූෂණ පාලන හා රහායන ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය

සමුද්‍රීය පරිසරය ඇතුළුව ජලාස්ථිත් දූෂණය පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර නීත්‍යානුකූලව බැඳී ඇති මෙවලමක් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා වූ අන්තර් රාජ්‍ය සාකච්ඡා කමිටුවෙහි 5.2 රැස්වීම අගෝස්තු මස 5-14 දක්වා ස්විස්ටර්ලන්තයේ ජිනීවා හි පැවති අතර ඒ සඳහා ශ්‍රී ලංකාව නියෝජනය කරමින් ගරු අමාත්‍යතුමා සහ ලේකම්තුමා ඇතුළු දූත කණ්ඩායමක් සහභාගී වූ අතර එහිදී පහත සඳහන් කරුණු සම්බන්ධයෙන් ගෝලීය සහයෝගීතාවය වැඩි දියුණු කළ යුතු බව ඉල්ලා සිටින ලදී.

- විද්‍යාත්මක-ප්‍රතිපත්ති ශක්තිමත් කිරීම
- මහජන දැනුවත් කිරීමේ ව්‍යාපාරවලට සහාය වීම
- තාක්ෂණික හුවමාරු වැඩසටහන් සහ ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධනය සඳහා පහසුකම් සැලසීම

ගෝලීය අර්බුදයක් වූ ජලාස්ථිත් දූෂණයෙන් ජය ගැනීම සඳහා ජලාස්ථිත් වල සම්පූර්ණ ජීවන චක්‍රය පිළිබඳව පුළුල් ප්‍රවේශයක් ඇතුළත් කළ යුතු අතර එය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා, විශේෂයෙන් සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල් සඳහා, සක්‍රීය යාන්ත්‍රණ සැපයිය යුතුය. වඩාත්ම අවදානමට ලක්විය හැකි අයගේ අවධානය සපුරාලන, අවධානයට අනුව ඇතුළත් කළ හැකි සහ ප්‍රතිචාරාත්මක ගෝලීය ගිවිසුමක් නිර්මාණය කිරීම

සඳහා ශ්‍රී ලංකාව සියලු හවුල්කරුවන් සමඟ කටයුතු කිරීමට සූදානම් බව ද ප්‍රකාශ කරන ලදී. තවද එම අන්තර් රාජ්‍ය සාකච්ඡා කමිටුවෙහි රාජ්‍යයන්හි පරිසර අමාත්‍යවරුන්ගේ සැසිවාරයේදී ශ්‍රී ලංකාවේ රසදිය කළමනාකරණය සහ රසදිය ද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහය සම්බන්ධ අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීම සඳහා ආධාර ලබා දීමට ජපන් රජය විසින් කැමැත්ත පල කරන ලදී. 2026 වර්ෂයේදී මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් කරන ලදී.

පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ඉල්ලීම පරිදි සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් රාජ්‍ය පරිපාලන හා පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශය විසින් ඒ සම්බන්ධව චක්‍රලේඛයක් නිකුත් කර ඇත. ("රාජ්‍ය ආයතනවල සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ කටයුතු විධිමත් කිරීම" මෑයෙන් රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛ: 09/2025 දරන චක්‍රලේඛය 2025.04.02 දින නිකුත් කර ඇත.)

රාජ්‍ය ආයතන තුළ 3R සංකල්පයට අනුගත කිරීම, අපද්‍රව්‍ය රැස් කිරීම සහ බැහැර කිරීමත් මෙම ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ නිලධාරීන්ගේ දැනුවත් කිරීම මෙන්ම ධාරිතා සංවර්ධනය කිරීම පිළිබඳව උපදෙස් හා රාජ්‍ය ආයතන තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් පසු විපරම් කිරීම පිළිබඳව උපදෙස් අඩංගු චක්‍රලේඛයක් "රාජ්‍ය ආයතනවල සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ කටයුතු විධිමත් කිරීම" මෑයෙන් රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛ: 09/2025 දරන චක්‍රලේඛය 2025.04.02 දින නිකුත් කර ඇත.

ජාතික හා ජාත්‍යන්තර වශයෙන් ප්‍රතිපත්ති හා තීරණ ගැනීම සඳහා ජලාස්ථිත් හා ජලාස්ථිත් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ පිළිබඳ ජාතික මෙහෙයුම් කමිටුව ස්ථාපිත කර එහි පළමු රැස්වීම කැඳවීම සිදු කරන ලදී.

බාසල්, රෝටර්ඩෑම්, ස්ටොක්හෝම්, මිනමාටා ජාතික සම්බන්ධීකරණ කමිටුවේ රැස්වීම් වාර තුනක් පවත්වනු ලැබූ අතර එහිදී, භාවිතා කරන ලද ඇළුම් ආනයනය පාලනය කිරීම/තහනම් කිරීම යන මාතෘකාව යටතේ ඉදිරිපත් කරන ලද අංක ENV/ADM/02/02/05/CM/2025-01 හා 2025.01.09 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය සඳහා 2025.02.04 දින ලැබුණු අමප/25/0070/826/001 අංක දරණ අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා තීරණ ගන්නා ලදී.

එම තීරණ අනුව වාර්ෂික කෝටා ක්‍රමයක් හඳුන්වා දෙන ලද අතර, 2027 වර්ෂය අවසානය වන විට භාවිතා කරන ලද ඇළුම් ආනයනය සම්පූර්ණයෙන්ම නතර කිරීමටත් තීරණය විය.

2.1.7 ස්වභාවික සම්පත් සංරක්ෂණය

කාන්තාරකරණය හා නියඟය පිටුදැකීමේ වැඩසටහන්

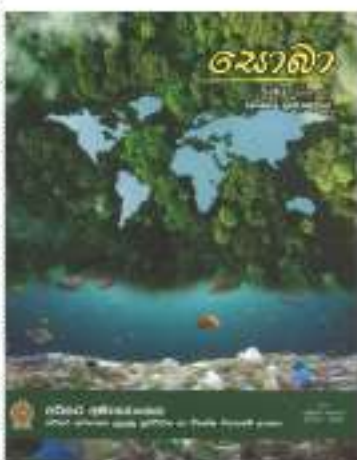
එක්සත් ජාතීන්ගේ කාන්තාරකරණය පිටුදැකීමේ අන්තර්ජාතික සම්මුතියේ (United Nations Convention to Combat Desertification - UNCCD) ජාතික කේන්ද්‍රීය ස්ථානය ලෙස පරිසර අමාත්‍යාංශය කටයුතු කරයි. මෙම සම්මුතියේ 15 වන පාර්ශව රැස්වීමේදී හෝලියා ප්‍රජාව විසින් නියඟය පිටුදැකීම පිළිබඳ උපායමාර්ගික අරමුණු හඳුන්වා දුන් අතර පරිසර අමාත්‍යාංශය විසින් මෙරටට සුදුසු ලෙස මෙම උපායමාර්ගික සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගන්නා ලදී.

ඒ අනුව පරිසර අමාත්‍යාංශය විසින් අදාළ පාර්ශවකාර ආයතන සමඟ ක්‍රියාකරමින් නියඟය සඳහා පෙර සුදානම් යාන්ත්‍රණයක් සකස් කිරීමට අවශ්‍ය සැලසුම් සකස් කරන ලදී. ඒ සඳහා පියවර පාර්ශව ආයතන විසින් සහයෝගය ලබාදුන් අතර එක්සත් ජාතීන්ගේ ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානය විසින් “GEF -7 Enabling Activities for Implementing UNCCD COP Drought Decisions” හි කලාපීය ව්‍යාපෘතිය මඟින් අවශ්‍ය මූල්‍යමය සහ තාක්ෂණික සහය ලබා දෙන ලදී. මේ යටතේ පාර්ශවකාර ආයතන සහභාගීත්වයෙන් නියඟය සඳහා පෙර සුදානම් යාන්ත්‍රණයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා තාක්ෂණික කමිටුවක් පිහිටුවීමට අවශ්‍ය පියවර ගෙන ඇත.

2.1.8 පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම

“සොබා” සඟරාව මුද්‍රණය කිරීම සහ බෙදා හැරීම.

පරිසර අමාත්‍යාංශය මඟින් වාර්ෂිකව ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලබන “සොබා” පාරිසරික සඟරාවේ 2025 වර්ෂයේ පළමු කලාපය “ජලාස්ථිත් මඟින් සිදුවන දූෂණය අවසන් කරමු.” යන්න තේමා කරගනිමින් මුද්‍රණය කරන ලදී. 2025 ජූනි 05 දිනට

යෙදී තිබුණු ජගත් පරිසර දිනයට සමගාමීව එළිදැක් වූ මෙම සඟරාව පාසැල් පුස්තකාල, මහජන

පුස්තකාල, රාජ්‍ය ආයතන සහ පළාත් පාලන ආයතන වෙත බෙදා හරිනු ලබයි.

“සොබා වලන සිතුවම්” කෙටි චිත්‍රපට හා “සොබා සේයා” පාරිසරික ඡායාරූප තරඟාවලි පැවැත්වීම.

“සොබා දහම කලාත්මකව දකිමු” යන්න තේමා කොට ගනිමින් සොබා සේයා පාරිසරික ඡායාරූප තරඟාවලිය සංවිධානය කරනු ලැබේ.

ඒ අනුව සොබා වලන කෙටි චිත්‍රපට තරඟාවලියට සහභාගී වීමට නියමිත තරඟකරුවන් වෙනුවෙන් කෙටි චිත්‍රපට නිර්මාණ කිරීම පිළිබඳව පුහුණු වැඩමුළුවක් 2025 අගෝස්තු මස 11 වන දින අමාත්‍යාංශ ශ්‍රවණාගාරයේදී අයදුම්කරුවන් 200 දෙනෙකුගේ සහභාගීත්වයෙන් සාර්ථකව පවත්වන ලදී.

මෙම තරඟයේ ජයග්‍රාහකයින් ඇගයීම වසර අවසානයේදී සිදු කිරීමට සැලසුම් කර ඇත.

පරාග වාහක සංරක්ෂණය

පරාග වාහක සංරක්ෂණය සහ ඔවුන්ගේ පරිසර සේවාවන් ජාතික සංවර්ධනයට ඒකාබද්ධ කිරීම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුවක් 2025 මැයි 26 දින පරිසර අමාත්‍යාංශයේදී පවත්වන ලදී. මෙහි අරමුණ වූයේ පරාග වාහක සංරක්ෂණය තුළ පවතින හිස්තැන් හඳුනා ගැනීම සහ පොල් එළඳාව වැඩි කිරීම සඳහා ඔවුන්ගේ වැදගත්කම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමය.

නීල කාබන් පරිසර පද්ධති සංරක්ෂණය:

නීල කාබන් පරිසර පද්ධති (කඩොලාන සහ ලවණ වතුරු බිම්) සංරක්ෂණය සහ තිරසාර භාවිතය පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහනක් හා ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයනයක් 2025 ජූනි 20-21 දින මුලතිව් සහ කිලිනොච්චි දිස්ත්‍රික්කවලදී පවත්වන ලදී.

ජාතික රතු දත්ත ලේඛනය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම

තර්ජනයට ලක්වූ ශාක විශේෂවල සංරක්ෂණය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ අරමුණින්, යාවත්කාලීන කළ ජාතික රතු දත්ත ලේඛනය පිළිබඳ රාජ්‍ය නිලධාරීන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් 2025 ජූනි 18 දින ගම්පහ හෙතරත්තොඩා උද්භිද උද්‍යානයේදී පවත්වන ලදී.

එමඟින් තර්ජනයට ලක්වූ ශාක විශේෂ පිළිබඳ ප්‍රායෝගික හඳුන්වා දීමක්ද සිදු කරන ලදී.

තවද, සත්ත්ව විශේෂවල සංරක්ෂණ තත්ත්වය යාවත්කාලීන කිරීම සඳහා විශේෂඥයින්ගේ සහාය සමඟ දින තුනක තේවාසික වැඩමුළුවක් 2025 සැප්තැම්බර් 8 සිට 10 දක්වා පවත්වන ලදී.

තෙත්බිම් සංරක්ෂණය

තෙත්බිම් පරිසර පද්ධතිවල වැදගත්කම, තර්ජන සහ සංරක්ෂණය පිළිබඳ පාසල් සිසුන් සහ ගුරුවරුන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් 2025 අගෝස්තු 27 දින ගම්පහ බණ්ඩාරනායක පරාක්‍රම විදුහලේදී පවත්වන ලදී.

ආක්‍රමණශීලී ආගන්තුක විශේෂ පාලනය

තෙත් කලාපයේ විශාල ලෙස පැතිරුණු යෝධ නිදිකුම්බා (*Mimosa pigra*) ශාකය පාලනය සහ කළමනාකරණය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් මාලාවක් 2025 පෙබරවාරි සිට සැප්තැම්බර් දක්වා කොළඹ, කළුතර, කෑගල්ල, ගම්පහ සහ රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කවල රාජ්‍ය නිලධාරීන් සඳහා පවත්වන ලදී.

පාර්ශවකරුවන්ගේ උපදේශාත්මක සහ ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම්

වායු සම්පත් කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය මගින් පාර්ශවකරුවන් සමඟ උපදේශාත්මක රැස්වීම්, ජාතික පාරිසරික ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම (2022–2030) පිළිබඳ ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීමක් සහ වාහන වායු විමෝචන අරමුදලේ ප්‍රගතිය සමාලෝචන වැඩසටහනක් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය හා ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ ආයතනය එක්ව පැවැත්වීය.

ගෘහස්ථ වායු තත්ත්ව කළමනාකරණය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම සහ පුහුණු වැඩසටහන්

2022 වර්ෂයේදී පරිසර අමාත්‍යාංශය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කළ ගෘහස්ථ වායු තත්ත්ව කළමනාකරණ මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය පදනම් කරගෙන, 2025 මැයි සිට අගෝස්තු දක්වා කලුතර, කොළඹ, කිලිනොච්චි සහ අම්පාර දිස්ත්‍රික්කවල දැනුවත් කිරීමේ සහ පුහුණු වැඩසටහන් පවත්වන ලදී.

මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක නිලධාරීන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන

මෙහිදී සංවර්ධන නිලධාරීන්, මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන්, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිලධාරීන් සහභාගී වූහ.

වැඩසටහන් මගින් වායු දූෂණය, සෞඛ්‍ය බලපෑම්, වායු තත්ත්ව කළමනාකරණය සහ ගෘහස්ථ වායු තත්ත්වය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම සිදු කරන ලදී.

දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ වායු තත්ත්ව කළමනාකරණ ව්‍යාපෘති

අමාත්‍යාංශ කමිටුවක් මගින් දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ ව්‍යාපෘති සංකල්ප පත්‍රිකා ඇගයීමෙන් පසු ව්‍යාපෘති 07 ක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට තෝරාගෙන මුදල් ලබා දින ලදී. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය සහ යාපනය දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය එක්ව 2025 ජූලි 15, 23 සහ 29 දින යාපනයේ ගුරුවරුන්, නිලධාරීන් සහ කර්මාන්තකරුවන් සඳහා වායු දූෂණය හා සෞඛ්‍ය බලපෑම් පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වන ලදී.

හරිත නිෂ්පාදන හා හරිත රැකියා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන

ඇගිලිපිටිය සහ බෙලිඅත්ත ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලවලදී පොල් ආශ්‍රිත කර්මාන්තකරුවන්/හරිත ව්‍යවසායකයන් දැනුවත් කිරීමට වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කර ඇත. මේවාට පොල් කෙදි, පොල් ලෙලි කැබලි, කොහු බත්, පොල් කටු ආහරණ, විසිතුරු නිර්මාණ, දිසිදි පොල්, පොල් තෙල් නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ ප්‍රමිතීන්/ප්‍රමිති සහතික ලබා ගැනීම, ව්‍යාපාර ලියාපදිංචි කිරීම, නිෂ්පාදන වෙළඳපොළට ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා මාර්ගෝපදේශ දක්වන ලදී.

කර්මාන්ත හා ව්‍යවසායකත්ව සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය මගින් හරිත පැතිකඩ දියුණු කිරීම සඳහා ලබා දෙන පොළී අඩු සහන ණය යෝජනා (E-FRIEND) පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමද සිදු කරන ලදී. ජලාශ්ඨික සහ පොලිතීන් භාණ්ඩ වෙනුවට පරිසර හිතකාමී විකල්ප නිෂ්පාදන ප්‍රවලික කිරීමත්, ග්‍රාමීය ජනතාව පරිසර සමඟ සහජීවනයෙන් ජීවත් වීම හා ආර්ථික මට්ටම ඉහළ නැංවීම පිළිබඳ ආකල්පමය හා වර්යාත්මක දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් මෙම වැඩසටහන තුළ සිදු කරයි.

ජගත් පරිසර දිනයට සමභාවීව දිවයිනම ආවරණය වන පරිදි ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලවලින් පාරිසරික ව්‍යාපෘති යෝජනා කැඳවන ලදී. එයින් තෝරාගත් පරිසර ව්‍යාපෘති 320ක් සඳහා ප්‍රතිපාදන අගයන් ලබා දී පරිසර සතිය තුලදී එම ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම අදාළ ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් සිදු කරන ලදී.

- Clean Sri Lanka වැඩසටහන යටතේ ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය මගින් රාජ්‍ය ආයතනවල සයිබර් ආරක්ෂණ විගණනයන් හා ඒ පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් අමාත්‍යාංශ ශ්‍රවණාගාරයේදී පවත්වන ලදී.
- පරිසර අමාත්‍යාංශය සහ ඊට අනුබද්ධ ආයතනවල මාධ්‍ය ප්‍රචාරණ ක්‍රියාවලිය වඩාත් කාර්යක්ෂමව හා ඵලදායී ලෙස සිදු කර ගැනීමේ අරමුණින් අමාත්‍යාංශය සහ ඊට අනුබද්ධ ආයතනවල සම්බන්ධීකරණ නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීමේ පුහුණු වැඩමුළුවක් මාධ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රවීණයන්ගේ මූලිකත්වයෙන් පරිසර අමාත්‍යාංශයේදී පවත්වනු ලැබීය.
- පරිසර අමාත්‍යාංශය පරිසර සංවේදී විෂය කරුණු පිළිබඳ වීඩිමක් දැනුවත්භාවය පිළිබඳ ගුරු ශික්ෂණලාභීන් දැනුවත් කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමුකරමින් පුලතිසිපුර අධ්‍යාපන විද්‍යාපීඨයේ ගුරු ශික්ෂණලාභීන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පුලතිසිපුර අධ්‍යාපන විද්‍යාපීඨයේදී පවත්වන ලදී.
- ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයීය නාගරික හා ජලජ ජෛව සම්පත් පීඨයේ සිසුන් හා ආචාර්ය මණ්ඩලය සඳහා වර්තමාන පාරිසරික ප්‍රතිපත්ති, නාගරික තිරසර භාවය හා ඒ ආශ්‍රිත ආර්ථික අංශ, නාගරික පරිසර පද්ධති කළමනාකරණ පිළිබඳ දේශන මාලාවක් අමාත්‍යාංශ ශ්‍රවණාගාරයේදී පවත්වනු ලැබීය.
- “ජලාස්ථිත් හා පොලිතින් භාවිතය මගින් සිදුවන දූෂණය අවසන් කරමු” යන තේමාව යටතේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලවල පරිසර නිලධාරීන්ගේ දායකත්වයෙන් පාසැල් සිසුන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් මුළු දිවයින පුරා පවත්වන ලදී. මේ යටතේ වැඩසටහන් 307ක් මගින් සිසුන් 30,700 ක් පමණ දැනුවත් කරන ලදී.

දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම

2.1.9 අන්තර්ජාතික පාරිසරික සබඳතා

ගෝලීය පාරිසරික පහසුකම (GEF) වෙතින් අරමුදල් ලබාගැනීමට පහත සඳහන් ව්‍යාපෘති සඳහා අනුමැතිය ලබාගෙන ඇත.

- ශ්‍රී ලංකාවේ ගංගා දෝණි තුනක් ආශ්‍රිත ප්‍රජාව හා පරිසර පද්ධති සවිබල ගැන්වීම සඳහා සහල් පාදක තිරසර කෘෂි පද්ධති
- දේශගුණ සුහුරු හා තිරසර නගර (Climate Smart Sustainable Cities).
- ශ්‍රී ලංකාවේ නැගෙනහිර වෙරළ ප්‍රදේශයේ අධි සංවේදී ජෛව විවිධත්ව සහ පරිසර පද්ධති සුරැකීම හරහා තිරසර ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- GEF ක්ෂුද්‍ර මූල්‍ය වැඩසටහන (Small Grants Programme).
- ශ්‍රී ලංකාවේ වයඹ ප්‍රදේශයේ භූමිය මූලික කරගත් කෘෂිකාර්මික දූෂණය අඩු කිරීම මගින්, බෙංගාල බොක්ක විශාල සාගර පද්ධතියේ සාගරීය ඔක්සිජන් හිඟය (Marine Hypoxia) හැසිරවීම.
- එක්සත් ජාතීන්ගේ දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ රාමුවක සම්මුතිය (UNFCCC) සඳහා, ශ්‍රී ලංකාවේ පළමු හා දෙවන ද්විවාර්ෂික වාර්තා (Biennial Transparency Reports - BTR1 සහ BTR2) සහ සිව්වන ජාතික වාර්තාව (Fourth National Communication) සැකසීම.

රාජ්‍යතාන්ත්‍රික හමුවීම

ගරු පරිසර අමාත්‍යතුමා සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රිකට් ක්‍රීඩක මහකොමසාරිස් තුමා අතර රාජ්‍යතාන්ත්‍රික හමුවක් 2025 ජනවාරි 03 වැනිදා පවත්වන ලදී.

පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්තුමා සහ ජපානයේ තානාපති කාර්යාලයේ නියෝජ්‍ය ප්‍රධානී කාමොමිඩා නාඕආකි මහතා අතර හමුවක් 2025 මැයි 05 වැනිදා පවත්වන ලදී.

ශ්‍රී ලංකාවේ ඉන්දුනීසියානු රජයේ ගරු තානාපතිතුමා සහ ගරු පරිසර අමාත්‍යතුමා අතර හමුවක් 2025 අගෝස්තු මස 18 වනදා පවත්වන ලදී.

ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රිකට් ක්‍රීඩක මහකොමසාරිස් තුමා සමඟ රාජ්‍යතාන්ත්‍රික හමුව

එක්සත් ජාතීන්ගේ පරිසර වැඩසටහනෙහි (UNEP) හයවන ආසියා- ශාන්තිකර පරිසර සමුළුව

ශ්‍රී ලංකා පරිසර අමාත්‍ය ගරු ටේට්ටා දමිඨික පටිඤ්ඤ මහතා 2025 අගෝස්තු 26 සිට 29 දක්වා පීජී, නාඩි නගරයේදී පැවැති හයවන ආසියා-ශාන්තිකර පරිසර අමාත්‍යවරුන්ගේ සහ බලධාරීන්ගේ සමුළුවට ශ්‍රී ලංකා දූත මණ්ඩලයට නායකත්වය ලබාදෙමින් සහභාගී විය.

මෙම සමුළුවට සමභාගීව අමාත්‍යවරයා විසින් විශේෂ ද්විපාර්ශ්වික හමුවීම් කිහිපයක් පවත්වන ලද අතර, ශ්‍රී ලංකාවේ පරිසර අභියෝග සඳහා ජාත්‍යන්තර සහයෝගිතාවයේ වැදගත්කම අවධාරණය කරන ලදී.

විශේෂයෙන්ම, ශ්‍රී ලංකා නියෝජිතයන් UNEP නියෝජ්‍ය ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීන් ඵලිසබත් මරුමා මරෙමා මහත්මිය සමඟ හමුවී UNEP ආධාර වැඩිදියුණු කිරීම පිළිබඳව සාකච්ඡා කරන ලද අතර මොන්ගෝලියාවේ පරිසර අමාත්‍ය බන්බාටාර් බට් මහතා සමඟ තීරසර භූමි කළමනාකරණය පිළිබඳ දෙරටේ ප්‍රමුඛතා හා එම ක්ෂේත්‍රවල සහයෝගිතාවය පිළිබඳ සාකච්ඡා කරන ලදී.

මෙම සමුළුවේදී ශ්‍රී ලංකා පරිසර අමාත්‍යාංශය විසින් ඉදිරිපත් කළ “පරිසර හා දේශගුණ ක්‍රියාමාර්ග සඳහා ළමා සහ තරුණ ප්‍රජාවේ අර්ථවත් සහභාගීත්වය වර්ධනය කිරීම” සඳහා වූ කෙටුම්පත් යෝජනාව විශේෂ අවධානයකට ලක්විය.

මෙම යෝජනාවේ අරමුණු නම් අන්තර් පරම්පරාමය අයිතිවාසිකම (Intergenerational equity) ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා ජාතික හා ජාත්‍යන්තර මට්ටමින් ළමා හා තරුණ සහභාගීත්වය වීඩිමත් කිරීම, ප්‍රායෝගික හා ප්‍රජාමූලික ඉගෙනුම් ක්‍රමවේදයන් උදෙසා පරිසර හා දේශගුණ විෂයයන් අධ්‍යාපන විෂය මාලා තුළට ඇතුළත් කිරීම, තරුණ ප්‍රජාව විසින් නායකත්වය දරණ ව්‍යාපෘති සඳහා සම්පත් හා තාක්ෂණික සහාය ලබාදීම, තරුණ ප්‍රජාව දේශගුණ හා පරිසර ප්‍රතිපත්ති සැකසීමේ ක්‍රියාවලියට සක්‍රීයව සහභාගී කරගැනීම යනාදිය වේ.

පරිසර අමාත්‍ය ගරු ටේට්ටා දමිඨික පටිඤ්ඤ මහතා, පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් රෝහිත උඩුවාවල

මහතා සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නියෝජිතයින් දෙදෙනෙකුගෙන් සමන්විත නියෝජිත මණ්ඩලයක්, 2025 අගෝස්තු 5 සිට 14 දක්වා ස්විට්සර්ලන්තයේ ජිනීවා නගරයේදී පවත්වන ලද ජලාස්ථිත් දූෂණය සම්බන්ධ ජාත්‍යන්තර නීතිමය වශයෙන් බැඳීමේ මෙවලමක් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා වූ අන්තර් රාජ්‍යයන් අතර සාකච්ඡා කමිටුවේ (INC-5.2) පස්වන වාරයේ දෙවැනි අදියරට සහභාගී වන ලදී. මෙම සාකච්ඡාවල අරමුණ වූයේ ගෝලීය මට්ටමින් ජලාස්ථිත් දූෂණය පාලනය කිරීම සඳහා ජාත්‍යන්තර නීතිමය මෙවලමක් සාදාගැනීමයි.

2.1.10 පාරිසරික දිනා සැමරීම

ලෝක මුහුදු තෘණ දිනය සැමරීම

(2025 මාර්තු 01)

“විකසිත තාරුණ්‍යයෙන් පිබිදෙන මුහුදු තෘණ” යන තේමාව යටතේ ජාතික උත්සවය කොළඹ වරාය නගරයේදී පවත්වන ලදී. ගරු පරිසර අමාත්‍යතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පැවැති මෙම උත්සවයට රාජ්‍ය, පුද්ගලික, අධ්‍යාපනික හා තරුණ ප්‍රජා නියෝජිතයින් 300 කට වැඩි පිරිසක් සහභාගී විය.

7 වන ගෝලීය ප්‍රතිවක්‍රීකරණ දිනය

(2025 මාර්තු 18)

මෙම වැඩසටහනෙන් යටතේ කොළඹ, ගම්පහ සහ කළුතර දිස්ත්‍රික්ක ආවරණය වන පරිදි බස්නාහිර පළාත් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරිය යටතේ ලියාපදිංචි ජලාස්ථිත් ප්‍රතිවක්‍රීකරණ ව්‍යවසායකයින් 50 දෙනෙකු සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුවක් ක්‍රියාත්මක විය.

ජගත් මිහිතල දිනය සැමරීම

(2025 අප්‍රේල් 22)

ජගත් මිහිතල දින සැමරුම් වැඩසටහන

2025 වසරේ ජගත් මිහිතල දිනයේ තේමාව වූයේ “යොදා මිනිස් බලයක්-රැකගමු මිහිතලයක්” යන්නයි.

මෙවර 55 වැනි වරට සමරනු ලබන ජගත් මිහිතල දිනය ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රවීණ හා විෂය පිළිබඳ විද්වතුන් 04 නොකුණෙන් යුත් කමිටුවක් සමඟ විද්වත් කථිකාවන් සජීවී ලෙස අමාත්‍යාංශ ශ්‍රවණාගාරයේදී පවත්වනු ලැබීය. එය සජීවීව සමාජ මාධ්‍ය හරහා විකාශනය කරන ලදී.

ජාත්‍යන්තර ජෛවවිවිධත්ව දිනය සැමරීම

(2025 මැයි 22)

“සොබා දහම සමඟින් තිරසර සංවර්ධනය” යන තේමාව යටතේ ජාතික උත්සවය දැමුල්ල පොපම් තුරු උයනේදී පවත්වන ලදී. මෙහිදී දේශීය ආහාර හා පළතුරු ප්‍රදර්ශනයක්, මි පැණි කෘමීන් බෙදාදීම සහ පාසල් සිසුන්ට පළතුරු බිදු බෙදාදීම යන ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරන ලදී.

ජලය හා ජල මූලාශ්‍ර සංරක්ෂණ දිනය

(2025 ජූනි 03)

2025 ජාතික පරිසර සතිය යටතේ ජූනි 03 වන දින ජලය හා ජල මූලාශ්‍ර සංරක්ෂණ දිනය ලෙස සැමරීමේ වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී. ගරු පරිසර අමාත්‍යතුමා සහ ගරු පරිසර නියෝජ්‍ය අමාත්‍යතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන්, ජල මූලාශ්‍ර සංරක්ෂණය පිළිබඳව විද්වත් සාකච්ඡාවක් පැවැත්වීම, නිලධාරීන් සහ විශ්ව විද්‍යාල සිසුන් 200කට පමණ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් සිදු කරන ලදී.

ජගත් පරිසර දිනය සැමරුම් වැඩසටහන

(2025 ජූනි 05)

කාබන් ගුණා සැමරුමක් බවට සහතික ලබා දීම

2025 වර්ෂයේදී ද “ජලාස්ථිත් මඟින් සිදුවන දූෂණය අවසන් කරමු.” යන මෑයෙන් අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් කැගල්ල නිදහස් මාවත පරිශ්‍රයේදී ජගත් පරිසර දින සැමරුම්

පවත්වන ලදී. පරිසර දින ජාතික සැමරුමට සමගාමීව මැයි 30 සිට ජූනි 05 දක්වා සතිය “ජාතික පරිසර සතිය” ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කර එම සතිය තුළ පරිසර සංරක්ෂණය සඳහා කළ යුතු ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ සියලු රාජ්‍ය ආයතන දැනුවත් කිරීම සිදු කරන ලදී. ජලාස්ථිත් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ දිනය, වායු දූෂණය සහ එහි අහිතකර බලපෑම් අවම කිරීමේ දිනය, පරිසර පරිත්‍රතාවය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ දිනය, ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණ දිනය, ජලය හා ජල මූලාශ්‍ර සංරක්ෂණ දිනය, වෙරළ කලාප පරිත්‍ර කිරීමේ දිනය රුක්රෝපණය හා ජගත් පරිසර දින සැමරුම ලෙස දිවයිනම ආවරණය වන පරිදි ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. 2025 පරිසර දින සැමරුම් වැඩසටහනේදී හරිත පාසැල් සංකල්පය ප්‍රවර්ධනය සඳහා ප්‍රාථමික පාසැල් තෝරාගැනීම සහ තොදම් හරිත දුම්රිය ස්ථාන 10 ක් සඳහා ද ක්‍රියාගත හා සහතික පත්‍ර ප්‍රදානය කිරීම ද අතිගරු ජනාධිපතිතුමා අතින් සිදු කරන ලදී.

ජගත් කාන්තාරකරණ හා නියඟය පිටුදැකීමේ දිනය

(2025 ජූනි 17)

සෑම වසරකම ජූනි 17 වන දින “ජගත් කාන්තාරකරණ හා නියඟය පිටුදැකීමේ දිනය” ලෙස සලකනු ලබන අතර, 2025 වසරේ තේමාව වූයේ “Restore the Land. Unlock the Opportunities” යන්නයි. මෙම දිනය සැමරීමට විශේෂ වැඩසටහනක් පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ අංශය සහ ශ්‍රී ලංකා ගුවන් හමුදා කෘෂි ඒකකය සමඟ පවත්වන ලදී. වනසංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ වන සංරක්ෂක ජනරාල් විසින් භූමි ප්‍රතිස්ථාපනය පිළිබඳ දේශනයක් පවත්වනු ලැබූ අතර, ගුවන් හමුදා කෘෂි ඒකකය විසින් අමාත්‍යාංශ නිලධාරීන්ට පොල් පැල සිටුවීම, නඩත්තු කිරීම සහ ප්‍රදානය පිළිබඳ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මේ සඳහා අමාත්‍යාංශ නිලධාරීන් 250ක් සහභාගී විය.

කෘඩාලාන පරිසර පද්ධති සංරක්ෂණය සඳහා වූ අන්තර්ජාතික දින සැමරුම

(2025 ජූලි 26)

අනවුන්දාව රැමසාර් තෙත්බිම් පරිශ්‍රයේදී පවත්වන ලද ජාතික උත්සවය අතරතුර, පුද්ගලික අංශයේ සහයෝගයෙන් හෙක්ටයාර් 3.2ක ප්‍රදේශයක කෘඩාලාන ප්‍රතිස්ථාපන වැඩසටහනක් ආරම්භ කරන ලදී. මෙම වැඩසටහන ශ්‍රී ලංකා කෘඩාලාන පරිසර පද්ධති ප්‍රතිස්ථාපන මාර්ගෝපදේශයන්ට අනුකූලව ක්‍රියාත්මක විය.

පාසල් හා විශ්වවිද්‍යාල සිසුන්, රාජ්‍ය නිලධාරීන්, පුද්ගලික අංශය, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සහ ප්‍රජා නියෝජිතයින්ගේ සහභාගීත්වය ලැබීය.

නිල් අඟසක් සඳහා පිරිසිදු වාතය පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර දිනය

(2025 සැප්තැම්බර් 24)

2025 සැප්තැම්බර් 24 දින “සැමට පිරිසිදු වාතය ලබා ගැනීමේ අයිතිය සුරක්ෂිත කිරීම සඳහා විසදුම් යන ක්‍රියාමාර්ග වෙනුවෙන් කිරීමේ අවශ්‍යතාව” යන තේමාව යටතේ, පිරිසිදු වාතය සඳහා නිල් අඟසක් සඳහා වූ සයවන ජාත්‍යන්තර දිනය කැලණිය ගුරුකුල විද්‍යාලයේදී සමරන ලදී. මෙහිදී සිසුන් අතර වායු දූෂණය හා එහි සෞඛ්‍ය, ආර්ථික සහ දේශගුණ බලපෑම් පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම් සිදු කරන ලදී.

2.1.11 ආයතනික කටයුතු

සේවා ස්ථිර කිරීම්	
සංවර්ධන නිලධාරී	93
උසස් කිරීම්	
දිපව්‍යාප්ත සේවා	02
දෙපාර්තමේන්තුගත (විධායක)	02
සංවර්ධන නිලධාරී සේවය	04
විශ්‍රාම ගැන්වීම්	
දිපව්‍යාප්ත සේවා	01
දෙපාර්තමේන්තුගත (විධායක)	01
ඉල්ලා අස්වීම්	
සංවර්ධන නිලධාරී	04
තනතුර අතහැරයාම්	
සංවර්ධන නිලධාරී	03
ණය ලබා දීම්	
ආපදා ණය	106
දේශීය නිවාඩු රාජ.පරි.ව.14/2022	01
විදේශ නිවාඩු රාජ්‍ය.පරි.ව. 14/2022	05
හැදූනුම්පත් සකස් කිරීම්	328
පාර්ලිමේන්තු ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු ඉදිරිපත් කිරීම්	08
සහනදායී පදනම මත වාහන ආනයන බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම්	21
අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශ	25

2.1.12 මානව සම්පත් සංවර්ධන

පුහුණු වැඩසටහන්

පරිසර අමාත්‍යාංශයේ නිලධාරීන් සඳහා අභිප්‍රේරණය,ධනාත්මක චින්තනය,ආචාර ධර්ම පිළිබඳ දේශන වැඩසටහන

නව ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන - 2024

රජයේ වාහන නඩත්තුව පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන නිවාඩු භාර නිලධාරියාගේ කාර්යභාරය පිළිබඳ වැඩසටහන

ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන ආයතන සංග්‍රහය සහ මුදල් රෙගුලාසි පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන

2024 ප්‍රසම්පාදන සංසද සහ අත්පොතෙහි කැපී පෙනෙන ලක්ෂණ පිළිබඳ වැඩසටහන

ගුණාත්මක වැඩ පරිසරයක් සඳහා කාර්යාල කාර්ය සහායකයන්ගේ එක්දින පුහුණු වැඩසටහන

නිවාඩු භාර නිලධාරියාගේ කාර්යභාරය පිළිබඳ වැඩසටහන

පරිසර අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති දිස්ත්‍රික් ලේකම් සහ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයන්හි සේවයේ නියුතු සංවර්ධන නිලධාරීන් සඳහා ධාරිතා පුහුණු වැඩසටහන

ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන පරිසර අමාත්‍යාංශයට අනුබද්ධ ආයතනයන්හි අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයන් සඳහා වෘත්තීය මාර්ගෝපදේශන වැඩසටහන

කාර්යාල කාර්ය සහායක සේවයේ රාජකාරී පුහුණුව පිළිබඳ වැඩසටහන

පෞද්ගලික ලිපිගොනුවක් එල්දායි ආකාරයෙන් පවත්වාගෙන යාම් සම්බන්ධයෙන් වන පුහුණු වැඩසටහන

ජාතික පුස්තකාල හා පුලේඛන සේවා මණ්ඩලයේ 4 වන අන්තර්ජාතික ගවේෂණය පිළිබඳ වැඩසටහන සඳහා එක් නිලධාරියකුගේ සහභාගී වීම

ලිපිගොනුකරණය පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන Clean Sri Lanka ජාතික වැඩ සටහනට සම්භාගීව සෙසිරි සතිය නිමිත්තෙන් පැවැත් වූ පුහුණු වැඩසටහන

ශ්‍රී ලංකා විශ්ව විද්‍යාල පුස්තකාලයාධිපතින්ගේ සංගමයේ 15වන අන්තර්ජාතික සම්මේලනය සඳහා නිලධාරියකු සහභාගී වීම

Certificate in Artificial Intelligence පුහුණු පාඨමාලාව

රජයේ ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන

2.1.13 අභ්‍යන්තර විගණන

අමාත්‍යාංශය හා ඊට අයත් ආයතනවල අභ්‍යන්තර පාලනය විධිමත්ව ශක්තිමත් කිරීම සඳහා අභ්‍යන්තර විගණන අංශය පිහිටුවා ඇත.

අමාත්‍යාංශයේ අභ්‍යන්තර විගණන අංශය විසින් 2025 වර්ෂය සඳහා සකස් කරන ලද විගණන සැලැස්ම යටතේ විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් වාර්තා ඇතුළත්ව විගණන වාර්තා 32 ක් නිකුත් කිරීමට සැලසුම් කර ඇත.

ඒ අනුව 2025.09.30 දක්වා විගණන කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් 02 ක් පවත්වා ඇති අතර ඊට අදාළ කමිටු වාර්තා නිකුත් කර ඇත. තෙවන විගණන කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම 2025.10.09 දින පැවැත්වීමට සැලැස්ම කර ඇත.

විගණන කටයුතු අවසන් කරන ලද විගණන වාර්තා 23 ක් ඉදිරිපත් කර තිබේ. විගණන කටයුතු අවසන් කරන ලද වාර්තා 02 ක් නිකුත් කිරීමට ඇත.

විගණන සැලසුමට පරිබාහිරව විශේෂ විමර්ශන 03 ක් සිදු කර ඇත.

2.1.14 පරිසර ගැටළු පිළිබඳ මහජන පැමිණිලි, අභියාචනා හා මාධ්‍ය වාර්තා

වාර්තාකරණ කාලසීමාවට අදාළව පරිසර අමාත්‍යාංශයේ විවිධ අංශවලට, අමාත්‍යාංශයට අයත් ආයතන හා වෙනත් අමාත්‍යාංශ හා ආයතන වෙත විමර්ශන කටයුතු සඳහා පැමිණිලි 75ක් ලැබී ඇති අතර 23ක් සඳහා වාර්තා කැඳවා ඇති අතර පිළිතුරු ලැබීම් 01ක් හා විමර්ශන 11 ක් සිදු කර අවසන් අතර විමර්ශණ 57 ක් සිදු කරමින් පවතී.

2.1.15 නෛතික කටයුතු

ක්‍රියාකාරකම	ප්‍රගතිය
ජාතික පාරිසරික පනත යටතේ අභියාචනා විභාගය	තීරණ ලබාදුන් අභියාචනා 14
පතල් හා ඛනිජ පනත යටතේ අභියාචනා විභාග කිරීම	තීරණ ලබාදුන් අභියාචනා 04
වෙරළ සංරක්ෂණ හා වෙරළ සම්පත් කළමණාකරණ පනත	තීරණ ලබාදුන් අභියාචනා 41
අමාත්‍යාංශය හා රේඛීය නියෝජිතායතන සම්බන්ධ ගිවිසුම් සකස් කිරීම	ගිවිසුම් 11
මහජන පැමිණිලි සම්බන්ධව කටයුතු කිරීම	පැමිණිලි 01
පාරිසරික නීතිය පිළිබඳව පොලිස් නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළු සංවිධානය කිරීම	වැඩමුළු 02

2.2 පරිසර අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රගතිය

2.2.1 එක්ව කළමනාකරණය කිරීම: වන විද්‍යාව, කෘෂිකර්මාන්තය සහ සංචාරක අංශ වෙත ප්‍රජාව කේන්ද්‍ර කරගත් පරිසර පද්ධති මත පදනම් වූ ප්‍රවේශයන් ඒකාබද්ධ කිරීම

එක්ව කළමනාකරණය කිරීමේ ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ වන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ අනුරාධපුර මල්වතු භිය ඉන්ද්‍රියය, මන්තාරම, පුන්තලම සහ වඩනියාවේ තෝරාගත් අත්හදා බැලීමේ භූමි දර්ශන වලට අයත් කෘෂිකර්මාන්තය, සංචාරක හා වන වගාව සැලසුම් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පෞද්ගලිකව සංරක්ෂණය ඇතුළත් කිරීම සඳහා සාකච්ඡා භූමි දර්ශන ප්‍රවේශයක් ස්ථාපිත කිරීමයි. ව්‍යාපෘතිය සංරචක 4කින් සමන්විත අතර 2025 වර්ෂයේ සැප්තැම්බර් 30 දිනට ප්‍රගතිය පහත පරිදි වේ.

මැදවව්විය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය තුළ ආක්‍රමණශීලී ශාක ඉවත් කිරීම තුළින් එල්ලංගා වැව් පාරිසරික වශයෙන් ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම, දේශීය ශාක විශේෂ නැවත සිටුවීම සහ පාංශු සංරක්ෂණය.

පරිසර අමාත්‍යාංශයේ මහ පෙන්වීම යටතේ ශ්‍රී ලංකා රතු කුරුස සංගමය විසින් මැදවව්විය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය සහ මැදවව්විය ගොවිපත සේවා මධ්‍යස්ථානය සමඟ එක්ව 2025 ජුනි මස සිට සැප්තැම්බර් මස දක්වා මැදවව්විය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ තෝරාගත් වැව් 14 ක ආක්‍රමණශීලී ආගන්තුක ශාක විශේෂ ඉවත් කරමින් දේශීය ශාක විශේෂ සිටුවීම සහ පාංශු සංරක්ෂණය කිරීමේ කටයුතු සිදු කරන ලදී.

මෙහිදී ගොවි සංවිධාන සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් හතරක් පවත්වන ලද අතර ආක්‍රමණශීලී ශාක විශේෂවල බලපෑම, ඉවත් කිරීමේ තාක්ෂණික ක්‍රම, පාංශු සංරක්ෂණය සහ ප්‍රතිස්ථාපනය කරන ලද පරිසර පද්ධති තීරසාරව පවත්වාගෙන යාම සඳහා පිළිබඳව ගොවි සංවිධානවල කාර්යභාරය ආවරණය වන පරිදි දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සිදු කරන ලදී.

අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ තන්තිරිමලේ සහ මන්තාරම දිස්ත්‍රික්කයේ නාන්දන් සහ මුසලි හි තෝරාගත් භූමි ප්‍රදේශ කිහිපයක තරුණ කණ්ඩායම් සඳහා සංචාරක ව්‍යාපාරය සහ පාරිසරික තීරසාරභාවය සඳහා සමාජ මාධ්‍ය භාවිතය පිළිබඳ පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන.

පරිසර අමාත්‍යාංශයේ පෞද්ගලිකව අංශයේ මහ පෙන්වීම යටතේ සහ මහවැලිවිටිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරිය සහ මන්තාරම දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය සමඟ එක්ව ශ්‍රී ලංකා රතු කුරුස සංගමය සංචාරක ප්‍රවර්ධනය සහ පාරිසරික

තීරසාරභාවය සඳහා සමාජ මාධ්‍ය භාවිතය පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන් අනුරාධපුරයේ තන්තිරිමලේ සහ මහවැලිවිටිය ප්‍රදේශවල ද මන්තාරමේදී ද පවත්වන ලදී. තීරසාර සංචාරක භාවිතයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම, පාරිසරික සංරක්ෂණය පිළිබඳ දැනුවත්භාවය ඉහළ නැංවීම සහ සංචාරක ව්‍යාපාරයට සම්බන්ධ පාරිසරික වශයෙන් වගකිවයුතු ආර්ථික අවස්ථාවන්හි නියැලීමේ හැකියාව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා සමාජ මාධ්‍ය වේදිකා ඵලදායී ලෙස භාවිතා කිරීම සඳහා තරුණ තරුණියන්ගේ දැනුම හා කුසලතාවයන් සන්නද්ධ කිරීම මෙම වැඩසටහනේ අරමුණ විය.

මන්තාරම දූපතේ ජලාස්ථික් හා දූෂණයෙන් තොර හරිත වෙරළ තීරයන් හරහා සංචාරක ව්‍යාපාරය ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

ලංකා රතු කුරුස සංගමය මන්තාරම ශාඛාව විසින් මන්තාරම නගර සභාව, කීරි වෙරළබඩ සිවිල් ආරක්ෂක බලකාය සමඟ එක්ව සංවිධානය කරන ලද වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ ව්‍යාපාරයක් (ඉමදාන) මන්තාරම දූපතේ කීරි වෙරළ තීරයේදී පැවැත්විණි. ජලාස්ථික් හා දූෂණයෙන් තොර වෙරළ තීරයක් පවත්වා ගැනීම, වෙරළ සංරක්ෂණය සඳහා ප්‍රජා වගකීම දිරිමත් කිරීම සහ කොටස්කරුවන් අතර සහයෝගීතාව වර්ධනය කිරීම මගින් පරිසර හිතකාමී සංචාරක ව්‍යාපාරය ප්‍රවර්ධනය කිරීම මෙම උත්සවයේ අරමුණ විය. මේ සඳහා ශ්‍රී ලංකා රතු කුරුස සංගමයේ ස්වේච්ඡා සේවකයින්, නාවික හමුදා නිලධාරීන්, නගර සභා නියෝජිතයින්, ප්‍රජාව සහ සිවිල් ආරක්ෂක බලකායේ සාමාජිකයින් ඇතුළුව 70 කට අධික පිරිසක් පිරිසිදු කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම්, අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් වල නිරත වූහ.

වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ ඉමදානය

රජයේ නිලධාරීන් සඳහා පාරිසරික බලපෑම් තක්සේරුකරණ (න්‍යාය සහ ප්‍රායෝගික), සමාජීය හා පරිසර ආරක්ෂණ ක්‍රම සහ ජෛවවිවිධත්ව සංරක්ෂණය පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම

පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ජෛවවිවිධත්ව අංශයේ මහපෙන්වීම යටතේ ශ්‍රී ලංකා රතු කුරුස සංගමය විසින් සංවිධානය කරන ලද පාරිසරික බලපෑම් තක්සේරුව පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහනක් අනුරාධපුර, පිරිහල තොරතුරු හා පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයේදී පැවැත්විණි.

මෙම පුහුණු වැඩසටහනේදී සහභාගිවන්නන්ගේ පාරිසරික බලපෑම් තක්සේරුව පිළිබඳ දැනුම,

සමාජීය හා පාරිසරික ආරක්ෂණ ක්‍රම සහ ජෛවවිවිධත්ව සංරක්ෂණය හා තිරසර භාවිතය ආවරණය වන ප්‍රායෝගික අවබෝධය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ධාරිතා ගොඩනැගීමේ අරමුණින් පවත්වන ලදී.

නිලධාරීන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම

2.2.2 එක්සත් ජාතීන්ගේ කාන්තාරකරණය වැළැක්වීමේ සම්මුතියේ වාර්තාකරණය පිළිබඳ දත්ත රැස්කිරීම සඳහා ධාරිතා සංවර්ධනය කිරීමේ වැඩසටහන

එක්සත් ජාතීන්ගේ කාන්තාරකරණය වැළැක්වීමේ සම්මුතියේ අධීක්ෂණය හා වාර්තාකරණය වැඩිදියුණු කිරීමට යොමු කිරීම සඳහා පාර්ශ්වකාර ආයතන හා වෘත්තිකයන්ගේ ධාරිතා සංවර්ධනය සඳහා වූ ව්‍යාපෘතිය (ගෝලීය පරිසර පහසුකම් - 7 -Umbrella IV) යටතේ භූමිය පදනම් කර ගනිමින් සකස් කරනු ලැබූ ජාතික දත්ත පද්ධතිය යාවත්කාලීන කිරීම සඳහා ආයතන හා තාක්ෂණික ධාරිතාවය වර්ධනය කිරීම සඳහා රාජ්‍ය ආයතනවලට සහාය ලබා දීමේ අරමුණින් පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීමට කටයුතු කරනු ලැබීය.

කාන්තාරකරණය වැළැක්වීමේ සම්මුතියේ (UNCCD) වාර්තාකරණ ව්‍යාපෘතිය මගින් එම ව්‍යාපෘතියේ ජාතික වාර්තාකරණ කාර්යය සඳහා වැදගත්වන දත්ත හා තොරතුරු ජනනය කරනු ලබන ආයතනවල නිලධාරීන්ගේ ධාරිතා සංවර්ධනය කිරීම පෙරදැරි කරගෙන වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් හා පරිසර අමාත්‍යාංශයේ නිලධාරීන් 100 ක් සඳහා QGIS පුහුණු වැඩසටහන දෙකක් නුවරඑළිය, සඳනැන්නෙහි පිහිටි ශ්‍රී ලංකා වන විද්‍යායතනයේදී සාර්ථකව පවත්වන ලදී.

2.2.3 ශ්‍රී ලංකාව තුළ මොන්ට්‍රියල් සන්ධානයේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම

ශ්‍රී ලංකාව, ඕසෝන් ක්ෂයකාරක රසායන ද්‍රව්‍යයක් වන හයිඩ්‍රොක්ලෝරෝෆ්ලෝරෝකාබන් (HCFC) ශ්‍රේණියේ රසායන ද්‍රව්‍යයන් 2030 වන විට 100%කින්ම පරිභෝජනය අවම කිරීමට අපේක්ෂිතය. 2024 සිට 2029 දක්වා HFC අවම කිරීමේ කළමනාකරණ සැලැස්ම සකස් කර ඇති අතර එය 96 වැනි විධායක කමිටු රැස්වීමේ දී (96 MOP EXCOM) අනුමත කර ඇත. එමගින් 2045 වර්ෂය වන විට 80%කින් HFC සමස්ත පරිභෝජනය අඩුකිරීමට සැලසුම් කර ඇත.

ඕසෝන් ක්ෂයකාරක රසායන ද්‍රව්‍යයක් වන හයිඩ්‍රොක්ලෝරෝෆ්ලෝරෝකාබන් අදියර හතර වන කිරීමේ කළමනාකරණ සැලැස්මේ II අදියර මේ වන විට ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.

ඕසෝන් ක්ෂයකාරක ද්‍රව්‍ය (ODS) හා ඕසෝන් ක්ෂයකාරක නොවන රසායන ද්‍රව්‍යයන් පරිභෝජනය පාලනය කිරීම හා නියාමනය සඳහා ආයතනික ශක්තිමත් කිරීම XIV සංරචකය 2023-

2025 කාලරාමුව තුළත් XV සංරචකය 2025-2027 කාලරාමුව තුළත් ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.

HCFC ආනයන පංගු ක්‍රමවේදය යටතේ 2025 වර්ෂය තුළදී කෝටා නිකුත් කිරීම සඳහා වන (quota distribution) ඕසෝන් ප්‍රතිනිකාකරක රසායනික ද්‍රව්‍ය පාලනය සඳහා ක්‍රියාත්මක යාන්ත්‍රණය යටතේ HCFC හා HFC ආනයනය කිරීමට සුදුසුකම් ලත් ආයතන 64 ක් වෙත කෝටා නිකුත් කිරීම සිදු කරන ලදී.

2020 -2025 දක්වා වර්ෂයන් හි ශීතකරණ හා වායුසමන ක්ෂේත්‍රයේ නියුතු පිළිගත් සහතිකයක් හා විධිමත් පුහුණුවක් නොමැති කාර්මිකයින්ගේ සේවය ප්‍රමිතිකරණයට ලක් කර නිසි පුහුණුවක් ලබාදීමෙන් පසු පෙර ඉගෙනුම් පාදක ඇගයීම් ක්‍රමවේදය ඔස්සේ (RPL) ජාතික වෘත්තීය පුහුණු සහතිකයක් (NVQ -4) පිරිනැමීම සඳහා ජාතික ඕසෝන් ඒකකය මූල්‍යමය දායකත්වය හා තාක්ෂණ ධාරිතා වර්ධනය ඉහල නැංවීම සිදු කරන ලදී.

මෙම කාර්ය සාර්ථකව 2025 වර්ෂය තුළ ජාතික ඖෂෝන් ඒකකය සමඟ ජාතික ආධුනිකත්ව හා කාර්මික පුහුණු අධිකාරිය (NAITA) හා තෘතීයික හා වෘත්තීය අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාව (TVEC) සමඟ එක්ව කාර්මික ශිල්පීන් 29 ක් සඳහා මුල්‍ය හා තාක්ෂණ දායකත්වය ලබාදී ඇත.

මීට අමතරව පෙර ඉගෙනුම් පාදක ඇගයීම් ක්‍රමවේදය ඔස්සේ (RPL) සහතිකරණයක් ලබාගත් කාර්මිකයින් සඳහා, බලපත්‍රලාභී කාර්මිකයකුවීම (Licensed Technician) සඳහා අවශ්‍ය මූලික කටයුතු මහජන උපයෝගීතා කොමිෂන් සභාව (PUCSL) සමඟ සහයෝගීව ජාතික ඖෂෝන් ඒකකය විසින් සිදු කරන ලදී. ශීතකරණ හා වායුසමන (RAC) කාර්මික ශිල්පීන් 182 දෙනෙකු NVQ මට්ටම 3 ලබා ගන්නා ලදී. මෙම කර්තව්‍ය සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා රටපුරා නොමිලේ ක්‍රියාත්මක කරන පෙර ඉගෙනුම් පාදක ඇගයීම් ක්‍රමවේදය ඔස්සේ (RPL) ශීතකරණ හා වායුසමන (RAC) සහ ජංගම වායු සමන (MAC) තාක්ෂණවේදීන් බලපත්‍රලාභී තාක්ෂණවේදීන් කිරීම සඳහා පුවත්පත් දැන්වීම් ප්‍රකාශයට පත් කළ අතර, RPL අයදුම්කරුවන් දිරිමත් කිරීම සඳහා සහතිකපත්‍ර ප්‍රදාන වැඩසටහන් 2 ක් පවත්වා ඇත.

ඖෂෝන් ක්ෂයකාරක රසායන ද්‍රව්‍ය හා ඖෂෝන් ක්ෂයකාරක නොවන රසායන ද්‍රව්‍ය පාලන ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළු 3 ක් භාණ්ඩ නිෂ්පාදන අංශයේ රේගු නිලධාරීන් සඳහා පවත්වන ලදී.

නවතම ශීතකරණ හා වායුසමන උපකරණ සංවර්ධන පිළිබඳව දැනුම සහ කුසලතා වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා, සහ හොඳ සේවා පුරුදු අනුගමනය කිරීමට, පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීමේ වැඩමුළු 4 ක් පවත්වා ඇත. ශීතකරණ හා වායුසමන ක්ෂේත්‍රයේ යහපුරුදු හා ගිනිගන්නා සුළු

ශීතකරක හා ඒවා අඩංගු උපකරණ හැසිරවීම පිළිබඳ පුහුණු වැඩමුළු 03 ක් කාර්මික ශිල්පීන් සඳහා පවත්වන ලදී.

වාණිජ ශීතකරණ හා මධ්‍යම වායු සමන යන්ත්‍රෝපකරණ ක්ෂේත්‍රයේ සේවය කරන තාක්ෂණික නිලධාරීන් සඳහා ගිනි ගන්නා සුළු ශීතකරක හැසිරවීම හා ශීතකරණ ක්ෂේත්‍රයේ යහ පුරුදු පිළිබඳ වැඩමුළු 4 ක් පවත්වන ලදී.

ශීතකරණ හා වායුසමන (RAC) සහ ජංගම වායු සමන (MAC) ක්ෂේත්‍රයේ වැඩහල් අධීක්ෂණය සහ ඇගයීම් සඳහා වැඩසටහන් 3 ක් පවත්වන ලදී.

මධ්‍යම වායු සමන සැලසුම් උපදේශකයින්, විවිධ සංගම් සහ අවසාන පරිශීලකයින් සඳහා, ඖෂෝන් ප්‍රතිනාකරක රසායනික ද්‍රව්‍ය/HFC භාවිතයෙන් ඉවත් කිරීම/අඩු කිරීම පිළිබඳව අවබෝධය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා සහ ඖෂෝන් ක්ෂයකාරක නොවන රසායන ද්‍රව්‍ය සහ අඩු ගෝලීය උණුසුම් විභවයක් සහිත ද්‍රව්‍ය භාවිතය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ වැඩමුළු 06 ක් පවත්වන ලදී.

ශ්‍රී ලංකාවේ කාර්මික, වෘත්තීය අධ්‍යාපන හා පුහුණු මධ්‍යස්ථාන 9 ක් වෙත රු. මි. 22.5 ඩිජිටාලීන් යුතු වායු සමන හා ශීතකරණ (RAC) ක්ෂේත්‍රයට අදාළ පුහුණු උපකරණ සහ යන්ත්‍ර බෙදා දෙන ලදී.

බාලදක්ෂිණා සංගමය හා ජාතික ඖෂෝන් ඒකකය ඒකාබද්ධව ඖෂෝන් මිතුරු වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.

මිනයිල් බ්‍රෝමයිඩ් ආනයන සහ භාවිතය පිළිබඳව දත්ත වාර්තාකරණයේ දී සිදු වන වෙනස්වීම් අවම කිරීම සහ විධිමත් දත්ත වාර්තාකරණය ක්‍රියාවලියක් සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් අදාළ පාර්ශවකරුවන් සමඟ රැස්වීම් පවත්වන ලදී.

2.2.4 ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික අංශයේ POPs පළිබෝධනාශක සහ සෞඛ්‍ය සේවා අංශයේ රසදිය හා අපද්‍රව්‍ය සඳහා වූ ඒකාබද්ධ කළමනාකරණය හා පාරිසරිකව සුදුසු බැහැරලීම

දිගුකල් පවත්නා කාබනික දූෂක පිළිබඳ ජාතික ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සැලැස්ම යාවත්කාලීන කිරීම මෙම ව්‍යාපෘතියේ එක් ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකමක් වේ. මේ සඳහා උපදේශක සමාගමක් තෝරා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රසම්පාදන කටයුතු මේ වනවිට සිදු කරමින් පවතී.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, ආනයන හා අපනයන පාලන දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා රේගුව සහ ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය සම්බන්ධ කරගනිමින් රසායනික ද්‍රව්‍ය ආනයනය පිළිබඳව මධ්‍යගත ඩිජිටල් දත්ත පද්ධතියක් සකස් කිරීම යටතේ

මූලික වැඩමුළුව අදාළ පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් පැවැත්විණි. පද්ධති විශ්ලේෂණ කටයුතු මේ වන විට සිදු කරමින් පවතී.

සෞඛ්‍ය අංශයේ රසදිය හා රසදිය අඩංගු උපකරණ භාවිතය පිළිබඳ තක්සේරුව සිදු කරමින් පවතී. මේ වනවිට Asia Recycling ආයතනයේ ගබඩා කොට ඇති CFL බල්බ වල අඩංගු වූ රසදිය මෙම ව්‍යාපෘතිය හරහා පරිසර හිතකාමී ලෙස බැහැර කිරීම සම්බන්ධයෙන් වන මූලික කටයුතු සිදු කරමින් ඇත.

2.2.5 මහාමාලා සම්මුතියට අයත් විශේෂිත ජාත්‍යන්තර වැඩසටහන යටතේ ක්‍රියාත්මක රසදිය අඩංගු හා රසදිය මිශ්‍ර අපද්‍රව්‍ය අවම කිරීම සඳහා ජාතික ධාරිතා වර්ධන ව්‍යාපෘතිය

මහාමාලා සම්මුතියට අයත් විශේෂිත ජාත්‍යන්තර වැඩසටහන (Specific International Program) සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ පාරිසරික වැඩසටහන (United Nations Environmental Program) එක්ව රුපියල් මිලියන 32.15 මූල්‍ය පහසුකම් සලසන මෙම ව්‍යාපෘතියෙහි මූලික අරමුණ වන්නේ රසදිය අන්තර්ගත හෝ රසදිය මිශ්‍ර අපද්‍රව්‍ය පරිසර හිතකාමී ලෙස බැහැර කිරීම හා කළමනාකරණය සඳහා අවශ්‍ය ජාතික ධාරිතා වර්ධනය මගින් ශ්‍රී ලංකාව තුළ මහාමාලා සම්මුතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහාය දැක්වීමයි.

මෙම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රධාන සංරචක ලෙස කාර්මික, සෞඛ්‍ය හා අධ්‍යාපන අංශවල භාවිතා වන රසදිය අන්තර්ගත නිෂ්පාදන වෙනුවට භාවිතා කළ හැකි රසදිය අන්තර්ගත නොවන පරිසර හිතකාමී විකල්ප නිෂ්පාදන හඳුන්වා දීම, රසදිය අන්තර්ගත අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා ජාතික මාර්ගෝපදේශ හඳුන්වාදීම සහ කාර්මික, සෞඛ්‍ය, අධ්‍යාපන අංශවල ධාරිතා වර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම ඇතුළුව රසදිය අන්තර්ගත අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳව එම අංශ සහ සාමාන්‍ය ජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම හඳුනාගෙන ඇත.

මේ යටතේ දැනට ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන රෝහල් වලින් ඉවතලන CFL/ප්‍රතිදීප්ත බල්බ කිලෝග්‍රෑම් 1893.1 ක් ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කර ඇත. තවත් රෝහල්

දෙකක CFL බල්බ ප්‍රතිවක්‍රීකරණය සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදු කරමින් පවතී. රසදිය අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා වන ජාතික තාක්ෂණික මාර්ගෝපදේශ අදාළ පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් පවත්වන ලද වැඩමුළු මාලාවක් හරහා සකස් කර ඇත. මෙම මාර්ගෝපදේශ ජීවන චක්‍ර ප්‍රවේශය අනුගමනය කරමින් සකස් කර ඇති අතර මෙමගින් ප්‍රසම්පාදන අදියරේ සිට හැසිරවීම, අන්තර්කාලීන ගබඩා කිරීම, අපද්‍රව්‍ය වෙන් කිරීම සහ ගබඩා කිරීම හා අවසානයේ රසදිය ආශ්‍රිත ද්‍රව්‍ය ඇසුරුම් කිරීම සහ ලේබල් කිරීම, පාරක්ෂිතව ප්‍රවාහනය සඳහා දක්වා අවශ්‍ය තාක්ෂණික මාර්ගෝපදේශ සපයයි.

ඒ අනුව පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීමේ (TOT) වැඩසටහන් තුනක් සහ කාර්මාන්ත, සෞඛ්‍ය හා අධ්‍යාපන අංශ සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් 17 ක් ඇතුළු පුහුණු වැඩසටහන් මාලාවක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. රසදිය අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා පුහුණු මොඩියුල 06 කින් සමන්විත පුහුණු විෂය මාලාවක් සකස් කළ අතර ඉහත විෂය මාලාව මත පදනම්ව සියලුම පුහුණු වැඩසටහන් පවත්වන ලදී. පුහුණු වැඩසටහන්වලට අමතරව රසදිය අඩංගු උපකරණ සහ නිෂ්පාදන ආරක්ෂිතව හැසිරවීම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 25ක් පවත්වා ඇත.

2.2.6 කෘෂිකර්ම, ව්‍යාපාරික හා වෙනත් ඉඩම් පරිහරණ ක්ෂේත්‍ර සඳහා විනිවිදභාවය වැඩිදියුණු කළ රාමුවක් සකස් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය

කෘෂිකර්ම, ව්‍යාපාරික හා වෙනත් ඉඩම් පරිහරණ ක්ෂේත්‍රය සඳහා විනිවිදභාවය වැඩිදියුණු කළ රාමුවක් සකස් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා ගෝලීය පාරිසරික පහසුකමේ මූල්‍ය ප්‍රදානයක් යටතේ පරිසර අමාත්‍යාංශය විසින් එක්සත් ජාතීන්ගේ ආහාර හා කෘෂිකර්ම සංවිධානයේ මූල්‍ය සහයෝගයෙන් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. මෙහිදී කෘෂිකර්ම, ව්‍යාපාරික හා වෙනත් ඉඩම් පරිහරණ ක්ෂේත්‍රයට අදාළ ජාතිකව නිර්ණය කළ දායකත්වයන්හි ප්‍රගතිය, හරිතාගාර වායු ඉන්වෙන්ට්‍රිය, හරිතාගාර වායු අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග හා දේශගුණ විපර්යාස අනුහුරු ක්‍රියාමාර්ගවල ප්‍රගතිය වාර්තාකරණය කිරීමේදී අවශ්‍ය වන්නාවූ දත්ත හා තොරතුරු ලබා ගැනීම

සඳහා විනිවිදභාවය වැඩිදියුණු කළ රාමුවක් (Enhanced Transparency Framework) සහිත දත්ත පද්ධතියක් සකස්කිරීමට කටයුතු කර ඇත.

ඒ සඳහා අදාළ පාර්ශවකරුවන්ගෙන් ලබා ගන්නා දත්ත හා තොරතුරු විනිවිදභාවයකින් යුතුව දත්ත පද්ධතිගත කිරීම සිදු කිරීම සඳහා දත්ත ලබා ගන්නා පාර්ශවකරු ආයතන සමඟ අවබෝධතා ගිවිසුම් අත්සන් කිරීමට නියමිත අතර මේ සඳහා ආයතන ප්‍රධානීන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් 2025 අගෝස්තු මස 20 වැනි දින පවත්වන ලදී.

මෙම අවබෝධතා ගිවිසුම අමාත්‍ය මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කිරීමෙන් අනතුරුව දත්ත ලබා ගැනීමට යෝජිත ආයතන වල ආයතන ප්‍රධානීන් සමඟ අත්සන් කිරීමට නියමිතය.

මෙම දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනේදී දත්ත පද්ධතිය සඳහා ලබා ගැනීමට අපේක්ෂිත දත්ත මොනවාද යන්න හා ඊට අදාළව සැකසූ දළ අවබෝධතා ගිවිසුම පිළිබඳ ආයතනික ප්‍රධානීන්ගේ අවධානයට යොමු කරන ලදී. එම ඉදිරිපත් කළ යෝජිත දත්ත සඳහා අදාළ ආයතන ප්‍රධානීන්ගේ යෝජනා හා අදහස් ලබාගන්නා ලදී. ඒ අනුව එම දත්ත අවබෝධව ලබා ගැනීමට අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකාවක් අනුමැතිය සඳහා සකස් කර

ඇත.

ඊට අමතරව, එම දත්ත සකස් කිරීම, ගබඩා කිරීම හා වාර්තාකරණයට අදාළ මාර්ගෝපදේශ හා සන්ධාන සැකසෙමින් පවතී. තවද, ධාරීතා වර්ධන වැඩසටහන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ පත්‍රිකා හා මෙවලම් සකස් කර ඇත. තවද ධාරීතා වර්ධන වැඩසටහන් ගණනාවක් පවත්වා අදාළ ආයතන නියෝජිතයින් දැනුවත් කර ඇත.

2.2.7 ශ්‍රී ලංකාවේ පළමු සහ දෙවන ද්වි වාර්ෂික විනිවිදභාවය පිළිබඳ වාර්තා හා ජාතික සන්නිවේදන වාර්තා එක්සත් ජාතීන්ගේ දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ රාමුගත සම්මුතියට ඉදිරිපත් කිරීම

ශ්‍රී ලංකාව එක්සත් ජාතීන්ගේ දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ රාමුගත සම්මුතිය (UNFCCC) සහ පැරිස් ගිවිසුම යන දෙකටම පාර්ශවකාර රටක් වශයෙන් 2024 වසරේ සිට දෙවසර කාලයකට වරක් ද්විවාර්ෂික විනිවිද භාවය පිළිබඳ වාර්තාව (BTR) ඉදිරිපත් කළ යුතුය. එබැවින් ශ්‍රී ලංකාව විසින් 1 වන BTR වාර්තාව 2024 දෙසැම්බර් 31 වන දින ඉදිරිපත් කරන ලද අතර 2 වන BTR වාර්තාව 2026 දෙසැම්බර් අවසානය වන විට ඉදිරිපත් කිරීමට නියමිතය. මෙම වසරේදී, 1 වන BTR වාර්තාවේ මුද්‍රණය සිදුකළ අතර දෙවන ද්විවාර්ෂික විනිවිදභාවය පිළිබඳ වාර්තාව සහ ජාතික සන්නිවේදන වාර්තාව සකස් කිරීම සම්බන්ධ අදාළ

රාජ්‍ය ආයතනික පාර්ශවකරුවන්ගේ දැනුම සහ කුසලතා වර්ධනය කිරීම අරමුණු කර ගනිමින් දින හතරක වැඩමුළුවක් දේශගුණික විපර්යාස ලේකම් කාර්යාලය විසින් 2025 ජූලි මස 21 වන දින සිට 24 වන දින දක්වා බොරැල්ල පිහිටි පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යයන ආයතනයේදී පැවැත්වූ අතර ඒ සඳහා ජාත්‍යන්තර උපදේශකවරයෙකු විසින් සිදු කරන ලදී. එය CBIT-GSP වැඩසටහන යටතේ සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ මූල්‍ය අරමුදලේ සහාය ඇතිව සිදු කරන ලදී. ඊට අමතරව, BTR 2 සහ 4 වන ජාතික සන්නිවේදන වාර්තාව සකස්කිරීමට අදාළ කාර්ය නිර්ණ පත්‍රිකා සකස්කර අදාළ උපදේශකවරුන් වෙත යවා ඇත.

2.2.8 දේශගුණික විපර්යාස වල නිවු වන බලපෑම් මගින් අවදානමට ලක්විය හැකි ශ්‍රී ලංකාවේ සහ ඉන්දියාවේ ප්‍රජාවන්ගේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ශක්තිමත් කිරීම" සඳහා වන කලාපීය ව්‍යාපෘතිය

දේශගුණික විපර්යාස වල නිවු වන බලපෑම් මගින් අවදානමට ලක්විය හැකි ශ්‍රී ලංකාවේ සහ ඉන්දියාවේ ප්‍රජාවන්ගේ ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ශක්තිමත් කිරීම"(ADAPT4R) සඳහා වන කලාපීය ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම ආරම්භ කර ඇත. මෙහිදී කලාපීය සමෝධානික ප්‍රවේශයක් යොදා ගනිමින් ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි කලාපයේ දේශගුණික විපර්යාස වලට පාත්‍ර වී ඇති ප්‍රජාවන්ගේ දේශගුණික වෙනස්වීම් වලට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව ශක්තිමත් කිරීම සහ ආහාර සුරක්ෂිතතාවය ඇති කිරීම ව්‍යාපෘතියේ ඉලක්ක කර ශ්‍රී ලංකාවේ මොණරාගල, ත්‍රිකුණාමලය, මන්නාරම , මුලතිව් ,

වවුනියාව සහ කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයන්හි ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම

2.2.9 හවුල්කාරීත්ව සහ නව මූල්‍ය ක්‍රමවේද මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ තෙත් කලාපයේ ජෛවවිවිධත්වය අනුප්‍රවාහගත කිරීම සහ තිරසර භූමි කළමනාකරණය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය

ගෝලීය පාරිසරික පහසුකම් යටතේ මූල්‍යාධාර සපයනු ලැබූ මෙම පස් අවුරුදු ව්‍යාපෘතිය පරිසර අමාත්‍යාංශය, වැවිලි හා ප්‍රජා යටිගල පහසුකම් අමාත්‍යාංශය හා එක්ව එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩසටහන හරහා ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි.

මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් දිස්ත්‍රික්ක 11ක සිතියම්ගත කිරීමේදෙපාර්තමේන්තුව මගින්ද ස්ථානීය හා පරිබාහිර කටයුතු ඉඩම් පරිහරණ ප්‍රතිපත්ති සැලසුම් සංරක්ෂණ කටයුතු ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව මගින්ද ජෛවවිවිධත්ව සංරක්ෂණ කටයුතු හා තිරසර භූමි කළමනාකරණය, නිෂ්පාදනය වැඩිකිරීම, කෘෂි ව්‍යවසාය, පාරිසරික සංචාරක කර්මාන්තය, බලශක්ති කාර්යක්ෂමතාවය වැඩිදියුණු කිරීම හා ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය හා පාරිසරික කරුණු පිළිබඳ අවධාන තාක්ෂණික සහාය ජනතාක්ෂණ ආයතනය මගින්ද ව්‍යාපෘතියට සම්බන්ධ කණ්ඩායම්වල ධාරිතා වර්ධනය සඳහා අවධානයෙන් හඳුනාගැනීම හා පුහුණු මොඩියුල සකස් කිරීම ජාතික වැවිලි කළමනාකරණ ආයතනය මගින්ද සිදු කරනු ලබයි. ඉහත කාර්යයන් ශ්‍රී ලංකාවේ තේ හා රබර් නිෂ්පාදන ප්‍රදේශයන් ඉලක්ක කරගනිමින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන අතර වැවිලි ක්ෂේත්‍රයේ මෙහෙයුම් කටයුතු වැඩිදියුණු කර ගැනීමට සහාය වනු ලබයි.

ජෛවවිවිධත්වය සම්බන්ධ සිදු කිරීම

කෑගල්ල හා කළුතර යන දිස්ත්‍රික්කවල වතු 31ක මුහුණට මුහුණ සම්බන්ධ සිදු කිරීම

ව්‍යාපෘතිය යටතේ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ප්‍රතිස්ථාපන ප්‍රදේශ 4ක්, ඛණ්ඩනයට ලක්වූ වනාන්තර කැබැලි සම්බන්ධ කරන්නා වූ මංපෙත් 2ක්, ගංගා දෙපස වූ ප්‍රදේශ 2ක්, පාරිසරික සංචාරක කර්මාන්තය නංවාලීමට හැකි ප්‍රදේශ 2ක් සමඟ පැල තවාන් 4ක් ස්ථාපිත කිරීමට යෝග්‍ය ප්‍රදේශ මෙවන විට ව්‍යාපෘතිය මගින් හඳුනාගෙන ඇත.

තෙවැනි නියමු ප්‍රදේශය ලෙස ලුල්කදුර වතුයායේ ප්‍රාථමික සම්බන්ධයක් හා නිෂ්පාදනයන් සඳහා වූ තක්සේරුවක් සිදු කරන ලදී.

තවද ස්ත්‍රී පුරුෂභාවය අනුප්‍රවාහගත කිරීම හා ව්‍යාපෘතිය අධීක්ෂණය හා නියාමනය සඳහා වැඩමුළු පවත්වන ලදී.

ශ්‍රී ලංකාවේ තෙත් හා අතරමැදි කලාපයන්හි දිස්ත්‍රික්ක 11ක පවතින වතු සමාගම්වලට අයත් ඉඩම්වල පවතින වනාන්තර සිතියම්ගත කිරීමේ කටයුතු ඉඩම් පරිහරණ ප්‍රතිපත්ති සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සිදු කරනු ලබයි. මෙම සිතියම්ගත කිරීමේ කටයුතු සිදු කිරීමට පෙර ව්‍යාපෘතියේ අවධානයෙන් පිළිබඳ අදාළ දිස්ත්‍රික් ඉඩම් පරිහරණ සැලසුම් නිලධාරීන් මේ පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමේ කටයුතු සිදු කරන ලදී.

ජෛවවිවිධත්වය සම්බන්ධය

2.3 අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති ආයතනවල ප්‍රගතිය

2.3.1 මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය

“GovPay රාජ්‍ය ඩිජිටල් ගනුදෙනු ක්‍රමවේදය” ක්‍රියාත්මක කිරීම

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් “GovPay” රජයේ ඩිජිටල් ගෙවීම් පද්ධතිය 2025 සැප්තැම්බර් 26 වන දින නිල වශයෙන් විවෘත කරන ලද අතර, එමඟින් අධිකාරිය විසින් සපයනු ලබන සේවාවලට අදාළ බලපත්‍ර ගාස්තු, ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ ගාස්තු සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා වන ගාස්තු ඇතුළුව සියලුම සේවා ගාස්තු බැංකු 14 ක් සහ FinTech යෙදවුම් 6 ක් හරහා ඩිජිටල් ආකාරයෙන් ගෙවීම් සිදු කිරීමට හැකි වේ.

පරිසර දූෂණ පාලනය

අ, “ආ” හා “ඇ” කාණ්ඩ යටතේ වර්ගීකරණය කරන ලද කර්මාන්ත සඳහා පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර (ප.ආ.බ.) නිකුත් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පළාත් සහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාල මගින් ක්‍රියාත්මක කෙරේ. 2025 සැප්තැම්බර් 30 වන විට, දිවයින පුරා බලපත්‍රලාභී කර්මාන්ත 29,980 ක් ඇති අතර, ඒවායින් 9,976 ක් වාර්තා කරන කාල සීමාව තුළ නිකුත් කර ඇත. එමෙන්ම, කර්මාන්ත 7,477 ක් ප.ආ.බ. ලබා ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය තුළ පවතී. මීට අමතරව, නව කර්මාන්ත 862 ක් සඳහා පාරිසරික නිර්දේශ නිකුත් කර ඇත.

කර්මාන්ත වල පාරිසරික අනුකූලතාවය සහ පසුබිපරම් කිරීම

දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් සකස් කරන ලද වාර්ෂික අනුකූලතා පසුබිපරම් සැලසුම් වලට අනුකූලව කර්මාන්ත වල අනුකූලතාවය පසුබිපරම් කිරීම අඛණ්ඩව සිදු කරනු ලබයි. ඒ අනුව, වාර්තා කරනු ලබන කාලය තුළදී ‘අ’ කාණ්ඩයේ කර්මාන්ත 308 ක ද ‘ආ’ කාණ්ඩයේ කර්මාන්ත 1,559 ක ද සහ ‘ඇ’ කාණ්ඩයේ කර්මාන්ත 1,126 ක ද පසුබිපරම් කටයුතු සිදු කරන ලදී.

මහජන පැමිණිලි හැසිරවීම

පාරිසරික පැමිණිලි විසඳීමේ කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් මාර්ගගත පැමිණිලි දත්ත පද්ධතියක්, පැය 24 පුරා ක්‍රියාත්මක ක්ෂණික ඇමතුම් ‘1981’ සේවාවක් සහ දිවයින පුරා පාරිසරික කරුණු සම්බන්ධයෙන් මහජන පැමිණිලි ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා වෙබ් අඩවියක් (භාෂා ත්‍රිත්වයෙන්ම) පවත්වාගෙන යනු ලබයි. වාර්තා කරනු ලබන කාලය තුළදී මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට මහජන පැමිණිලි 2,709 ක් ලැබී

නිමු අතර, ඉන් පැමිණිලි 1,992 ක් (74%) විසඳීමට කටයුතු කර ඇත.

වායු තත්ත්ව පසුබිපරම් කිරීම

“නිල් අඟස සඳහා පිරිසිදු වාතය” පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර දිනය සැමරීමට සමගාමීව වායු තත්ත්ව පසුබිපරම් කිරීම සඳහා වන ජාතික වෙබ් අඩවිය දියත් කරන ජාතික වායු තත්ත්ව ජාලය නමින් හැඳින්වෙන මෙම වෙබ් අඩවිය සඳහා සබැඳියාව www.aq.ceal.lk වේ.

ජල තත්ත්ව පසුබිපරම් කිරීම

මෙහි මූලික අරමුණ වන්නේ ප්‍රධාන ජල මූලාශ්‍ර වල ගුණාත්මකභාවය තක්සේරු කිරීම සහ සහතික කිරීමයි. දැනට මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් පුළුල් පරාසයක භෞතික, රසායනික හා ජීව විද්‍යාත්මක පරාමිතීන් විශ්ලේෂණය කරමින් පහත දක්වා ඇති ප්‍රධාන ජල මූලාශ්‍ර 23 ක ජල තත්ත්ව පසුබිපරම් ක්‍රියාවලිය අඛණ්ඩව සිදු කරනු ලබයි.

වගුව 1: පසුබිපරම් ක්‍රියාවලිය සිදු කරනු ලබන ජල මූලාශ්‍ර පිළිබඳ තොරතුරු

පළාත	පසුබිපරම් ක්‍රියාවලිය සිදු කරනු ලබන ජල මූලාශ්‍ර
බස්නාහිර	කැළණි ගඟ, දියවන්නා ගිව, මහ ගිව, බොල්ගොඩ වැව, අත්තනගල් ගිව, බෙන්තොට ගඟ සහ කළු ගඟ (පහළ කොටස)
සබරගමුව	කළු ගඟ (ඉහළ කොටස)
දකුණ	නිල්වලා ගඟ
වයඹ	දැදුරු ගිව, කලා ගිව, මීග ගිව, වෙන්තූරුවැව සහ කුරුණෑගල වැව
මධ්‍යම	බෝගම්බර වැව, මහවැලි ගඟ (ඉහළ කොටස) සහ ගුගුරි වැව
ඌව	මැණික් ගඟ සහ බදුලු ගිව
උතුරු මැද	නුවර වැව, මල්වතු ගිව සහ තිසා වැව
නැගෙනහිර	කන්තලේ වැව සහ මහවැලි ගඟ (නැගෙනහිර කොටස)

පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම

- 2025 වර්ෂයේ සැප්තැම්බර් 30 දින දක්වා නව ව්‍යාපෘති සඳහා පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම් අනුමත කිරීම් 01 ක් ද මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණ අනුමත කිරීම් 188 ක් ද ලබාදී ඇති අතර,

පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම් අනුමත කාලය අවසන් වීමට නියමිත එහෙත් ඉදිකිරීම් කටයුතු අවසන් කර නොමැති අනුමත ව්‍යාපෘතීන් 04 ක් සඳහා වලංගු කාලය දීර්ඝ කර ඇත.

- පා.බ.ඇ./මු.පා.ප. කොන්දේසි වලට අනුකූලව අනුමත ව්‍යාපෘතීන් ක්‍රියාත්මක වේද යන්න සහතික කිරීම සඳහා අනුමත ව්‍යාපෘතීන් 19 ක් පසුවීපරම් කිරීම සිදු කරනු ලැබේ.

ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය

- ජාතික තෙත්බිම් වැඩසටහනට සමගාමීව දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් තෙත්බිම් දින වැඩසටහන් 25ක් සාර්ථකව සංවිධානය කර නිම කරන ලදී.
- වර්ණගලවත්ත සහ ඒකාලෙයිකුලම් වැව පාරිසරික ආරක්ෂණ ප්‍රදේශ සඳහා කළමනාකරණ සැලසුම් සකස් කරන ලදී.
- හන්තාන පාරිසරික ආරක්ෂණ ප්‍රදේශය පිළිබඳ අවසාන විද්‍යාත්මක අධ්‍යයන වාර්තාව අභ්‍යන්තර කමිටුව වෙත සමාලෝචනය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලදී. හන්තාන ගැසට් පත්‍රයේ යෝජිත සංශෝධනය පිළිබඳ අදහස් ලබා ගැනීම සඳහා රැස්වීමක් පවත්වන ලදී.
- නිරසාර පාරිසරික ආරක්ෂණ කළමනාකරණය සහතික කිරීම සඳහා, පාරිසරික ආරක්ෂණ කමිටු රැස්වීම් 11 ක් සහ පසුවීපරම් ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ 16 ක් පවත්වන ලදී. ඊට අමතරව, ස්වභාවික සම්පත්, තෙත්බිම් සහ පාරිසරික ආරක්ෂණ ප්‍රදේශ සම්බන්ධ පැමිණිලි 09ක් විසඳා ඇත.
- “ක්ලීන් ශ්‍රී ලංකා” ජාතික වැඩසටහන යටතේ හාලිඇල ජල මූලාශ්‍ර රක්ෂිත ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක වන අතර, බදුල්ල ප්‍රදේශයේ ජල මූලාශ්‍ර බිම් කොටස් 362ක් සංරක්ෂණය කිරීම අරමුණු කොට එම රක්ෂිතයේ මායිම් වෙන් කිරීම, ජල පෝෂක ප්‍රදේශ වැඩිදියුණු කිරීම, ගස් සිටුවීම, ආක්‍රමණශීලී විශේෂ ඉවත් කිරීම සහ ප්‍රජා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරමින් පවතී.

• උපායමාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම

- මේ වනවිට මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් පහත සඳහන් උපායමාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම් ක්‍රියාවලීන් සමඟ සම්බන්ධ වී ක්‍රියා කරනු ලබයි.
- ජාතික පාරිසරික සංවේදීතා දර්ශක සිතියමක් සකස් කිරීමට අදාළ කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී.
- මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, නෙදර්ලන්ත පාරිසරික තක්සේරු කොමිසම (NCEA) සමඟ සහයෝගයෙන්, 2025 අගෝස්තු 11 සිට 13 දක්වා උපායමාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම (SEA) පිළිබඳ තෙදින වැඩමුළුවක් සාර්ථකව පවත්වන ලදී.

• උතුරු, වයඹ සහ ඊසානදිග කලාප වල පුනර්ජනනීය බලශක්ති සංවර්ධනය සඳහා උපායමාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම (SEA) පිළිබඳ රැස්වීමක් 2025 ජූලි 23 වන දින අදාළ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් පැවැත්විණි.

• ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරියේ (SLPA) ත්‍රිකුණාමලය වරාය ආශ්‍රිත ප්‍රදේශයේ කාර්මික සංවර්ධන කලාපය තුළ කර්මාන්ත ස්ථානගත කිරීම සඳහා වන පාරිසරික මාර්ගෝපදේශ සකස් කිරීම.

පොළිතීන් හා ජලාස්ථිත් රෙගුලාසි බලාත්මක කිරීම

- මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් පොළිතීන් හා ජලාස්ථිත් රෙගුලාසි බලාත්මක කිරීම යටතේ තහනම් කරන ලද පොළිතීන් හා ජලාස්ථිත් නිෂ්පාදකයින්, විකුණුම්කරුවන්, ප්‍රදර්ශකයින් හා පාරිභෝගිකයින් වැටලීම මුළු දිවයිනම ආවරණය වන පරිදි සිදු කරනු ලබයි. වාර්තා කරනු ලබන කාලය තුළදී වැටලීම් 5,189 ක් සිදු කරන ලද අතර, නීති කඩකිරීම් 512 ක් අනාවරණය වන ලදී. එමෙන්ම, පොළිතීන් ආහාර ද්‍රව්‍ය කිලෝග්‍රෑම් 4,043 kg (4.03 ටොන්) ක ප්‍රමාණයක් අත්අඩංගුවට ගන්නා ලදී.

උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය

- මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය නිසිලෙස රටතුල කළමනාකරණය කිරීමේ අරමුණ ඇතිව උපලේඛණගත අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ බලපත්‍ර (SWML) නිකුත් කරනු ලබයි. 2025.09. 30 වන විට, දිවයින පුරා උපලේඛණගත අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ බලපත්‍ර 486 ක් නිකුත් කර ඇත.

සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය

- උපද්‍රවකාරී නොවන ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කළ හැකි අපද්‍රව්‍ය එකතු කරන්නන් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය යටතේ ලියාපදිංචි කරන ලද අතර, යාවත්කාලීන කරන ලද දත්ත පද්ධතිය මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ වෙබ් අඩවියේ ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.
- නැව්වලින් උපද්‍රවකාරී නොවන/දූෂ්‍ය නොවන ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කළ හැකි අපද්‍රව්‍ය එකතු කරන්නන් සඳහා පාරිසරික නිර්දේශ 34 ක් නිකුත් කරන ලදී.
- ලෝක ප්‍රතිචක්‍රීකරණ දිනය සනිටුහන් කිරීම සඳහා කොකා-කෝලා සහ ඉනෝස් ස්පින්ඩ්ල්ස් සමඟ සහයෝගයෙන් ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කළ හැකි අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීම සඳහා ඉලෙක්ට්‍රොනික ක්‍රීරෝද රටයක් පිරිනමන ලදී.

- ශ්‍රී ලංකා රේගුව මගින් ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද ආනයනික නිෂ්පාදන, අනුමත පරිසර හිතකාමී ක්‍රමවේදයක් මගින් බැහැර සඳහා අනුමැතීන් 05ක් නිකුත් කරන ලද අතර ශ්‍රී ලංකා රේගුව විසින් මුදාහරින ලද අයිතම/නිෂ්පාදන (ලැමිනේටින් කිරීම සඳහා සහ වෙනත් අරමුණු ඇතිව) සඳහා අනුමැතීන් 126 ක් නිකුත් කරන ලදී.
- ම. ප. අ. සනිසාරක්ෂක කසළ රඳවනය මගින් 2025 වර්ෂයේ සැප්තැම්බර් 30 වැනිදා වනවිට ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කළ නොහැකි සහ අපද්‍රව්‍ය වෙන් 4169ක් පරිසර දූෂණය පාලනය කරමින් විධිමත් පරිදි කළමනාකරණය කර ඇත. එමෙන්ම, දිරන අපද්‍රව්‍ය වෙන් 568ක් පරිසර දූෂණය පාලනය කරමින් කොම්පොස්ට් පොහොර නිෂ්පාදනය කර ඇති අතර එම නිෂ්පාදිත පොහොර වගාකටයුතු සඳහා භාවිතයට අලවී කිරීම.

ජාත්‍යන්තර සම්මුතීන්

- මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය බාසල් තාක්ෂණික විශේෂඥ කමිටුවේ සහ ජාතික සම්බන්ධීකරණ කමිටුවේ අනුමැතිය ඇතිව කර්මාන්ත අමුද්‍රව්‍ය ලෙස උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය ආනයන අනුමැතීන් 517 ක්, අපනයන අනුමැතීන් 99 ක් නිකුත් කරන ලද අතර, දේශ සීමා හරහා ප්‍රවාහනය සඳහා අනුමැතීන් 21 ක් සහ ප්‍රතිනැව්ගත කිරීම් සඳහා අනුමැතීන් 29 ක් ද ලබාදෙන ලදී.
- මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය රොටර්ඩැම් සම්මුතියේ කාර්මික රසායනික ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා වූ බලයලත් ආයතනය වන අතර, මෙම වසරේ දී, කාර්මික රසායනික ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා වූ තාක්ෂණික උපදේශක කමිටු (TACMIC) රැස්වීම් 3ක් පවත්වන ලදී. ඒ අනුව, ඇස්බැස්ට්ස් ආනයනය කිරීම සඳහා ආනයන අනුමැතීන් 172 ක්, රසායනික ද්‍රව්‍ය ආනයනය කිරීම සඳහා ආනයන අනුමැතීන් 313 ක් සහ ASYCUDA හරහා ආනයන අනුමැතීන් 1454 ක් වාර්තා කරනු ලබන කාලය තුළදී ලබාදී ඇත.

මහජන දැනුවත් කිරීම් සහ අධ්‍යාපනය

- ක්ලින් ශ්‍රී ලංකා ජාතික වැඩසටහන යටතේ, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් දිස්ත්‍රික්ක 25 පුරාම පොලිස් නිලධාරීන් සඳහා පාරිසරික නීති ක්‍රියාත්මක කිරීම, පොලිසීන් හා ජලාශ්‍රිත නියාමනය, පාරිසරික ගැටළු පිළිබඳ මහජන පැමිණිලි කළමනාකරණය සහ පාරිසරික ආරක්ෂාව සඳහා පොලිස් සහාය ශක්තිමත් කිරීම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම.
- පළාත් තුනක් ආවරණය වන පරිදි කෑගල්ල, කුරුණෑගල, පුත්තලම, කිලිනොච්චිය, යාපනය,

වවුනියාව සහ මුලතිව් යන දිස්ත්‍රික්ක තනක විද්‍යුත් අපද්‍රව්‍ය එක්රැස් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

නෙත්ලේ ලංකා පුද්ගලික සමාගම සහ අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය සමඟ සහයෝගයෙන් සංවිධානය කරන ලද දීප ව්‍යාප්ත පාසල් විත්‍ර තරඟය ජුනි 25 වන දින කෝට්ටේ ජනාධිපති විද්‍යාලයේදී, කසළ කළමනාකරණය පිළිබඳව පාසල් ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම හා නිර්මාණාත්මක කලාව තුළින් පාරිසරික පණිවිඩ සන්නිවේදනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම යන අරමුණින් මෙම වැඩසටහන අඛණ්ඩව තුන්වන වරටත් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

පරිසර නියමු ජනාධිපති පදක්කම් ප්‍රදානෝත්සවය 2025 අගෝස්තු 21 වන දින බණ්ඩාරනායක සම්මන්ත්‍රණ පරිශ්‍රයේ ලෝටස් ශාලාවේදී අතිගරු ජනාධිපතිතුමන්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් සාර්ථකව පවත්වන ලදී. මෙහිදී, පරිසර නියමුවන් 192 දෙනෙකුට ජනාධිපති පදක්කම් පිරිනමන ලදී.

නෙත්ලේ ලංකා පුද්ගලික සමාගම සහ අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය සමඟ සහයෝගයෙන් සංවිධානය කරන ලද දීප ව්‍යාප්ත පාසල් විත්‍ර තරඟය ජුනි 25 වන දින කෝට්ටේ ජනාධිපති විද්‍යාලයේදී, කසළ කළමනාකරණය පිළිබඳව පාසල් ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම හා නිර්මාණාත්මක කලාව තුළින් පාරිසරික පණිවිඩ සන්නිවේදනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම යන අරමුණින් මෙම වැඩසටහන අඛණ්ඩව තුන්වන වරටත් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

දිස්ත්‍රික් සහ පළාත් පරිසර නියමු කඳවුරු මගින් ස්වර්ණ පදක්කම්ලාභීන්ට කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකම්වල නියැලීමට, නායකත්වය, කණ්ඩායම් වැඩ සහ සන්නිවේදන කුසලතා වර්ධනය කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙනු ලැබීය. මේ යටතේ පරිසර නියමුවන් 362 සහ ගුරුවරු 62 සහභාගී වී ඇත.

පරිසර නියමු ජනාධිපති පදක්කම් ප්‍රදානෝත්සවය 2025

ජාතික අධ්‍යාපන විද්‍යාපීඨවල (NCoE) මගින් සිසුන්ගේ පාරිසරික සාක්ෂරතාවය වැඩි දියුණු කිරීම සහ පාසල්වල පරිසර නියමු වැඩසටහන සක්‍රීයව ක්‍රියාත්මක කරන පරිසරය පිළිබඳ වගකීමක් දැරිය හැකි නායකයින් ලෙස සිවුන්ව ඉහළ නැංවීමේ අරමුණින්, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය සහ ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය සමඟ සහයෝගයෙන් ජාතික අධ්‍යාපන විද්‍යාපීඨයේ “හරිත නායක” වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

හොඳම හරිත දූමරිය ස්ථානය තේරීම

ක්ලීන් ශ්‍රී ලංකා ජාතික වැඩසටහන යටතේ සහ 2025 ලෝක පරිසර දිනයට සමගාමීව, ශ්‍රී ලංකාවේ දූමරිය ස්ථාන තුළ පරිසර හිතකාමී භාවිතයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම උදෙසා “2025 හොඳම හරිත දූමරිය ස්ථානය” තේරීමේ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

2.3.2 හු විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශය

2025 සැප්තැම්බර් 30 තෙක් වූ ප්‍රගතිය

විශ්ලේෂණාගාරය (Analytical Laboratory)

ප්‍රධාන කලාපය	විස්තරය	ප්‍රගතිය
1. සේවාලාභී-ප්‍රතිවාරාත්මක ව්‍යාපෘති	බනිප නියැදි 326 ක් (ක්වාටස්, ඉල්මනයිට්, ඇපටයිට් ආදිය) රසායනික විශ්ලේෂණය සිදු කිරීම.	පරීක්ෂණ වාර්තා 136ක් නිකුත් කර ඇත. ආදායම: රු. 5,258,500.00
විශේෂ ව්‍යාපෘති: අවිස්සාවේල්ල ප්‍රදේශයේ විස්තරාත්මක භූ-රසායනික සමීක්ෂණය	කාර්මික කලාපයේ වැලි සහ ජල නියැදි 188 ක් පරීක්ෂා කිරීම සිදු කර ඇත. සංඛ්‍යාත්මක විශ්ලේෂණය සම්පූර්ණ කර ඇත.	පරීක්ෂණය සහ විශ්ලේෂණය සම්පූර්ණය වී ඇත
2. 1:100,000 මට්ටමේ භූ-රසායනික සිතියම්ගත කිරීම (Sheet No. 9)	කතීරවැලි - කල්කුඩා ප්‍රදේශය සඳහා භූ-රසායනික සිතියම්ගත කිරීමේ නියැදි 641 ක් විශ්ලේෂණය සම්පූර්ණ කර ඇත	දත්ත සංඛ්‍යාත්මක විශ්ලේෂණය පවතී
3. 1:100,000 මට්ටමේ භූ-රසායනික සිතියම්ගත කිරීම (Sheet No. 15)	යක්කල ගබඩා විද්‍යාගාරයේ ආරම්භක නියැදි සුදානම් කිරීම (පදියතලාව - තම්පඩ්)	ඉදිරියට සිදු වේ
	Sheet No. 56 : පදියතලාව සඳහා නියැදි දහනය සම්පූර්ණය කර ඇත. පදියතලාව ප්‍රදේශයේ බුද්ධිමාතු (Mercury) පරීක්ෂණය සිදු වෙමින් පවතී.	ඉදිරියට සිදු වේ
5. විශේෂ ව්‍යාපෘති: කුඹුරු පසෙහි භූ රසායනික හා බනිප විද්‍යාත්මක ගුණාංග විශ්ලේෂණය කිරීම	කුඹුරු පස් නියැදි 32 ක් පරීක්ෂා කිරීම සම්පූර්ණ කර ඇත	වාර්තාව සකස් කිරීම සිදු වෙමින් පවතී
6. ISO ප්‍රමිතීන් පවත්වා ගැනීම	ISO 17025 විමර්ශන වැඩසටහන (Surveillance Programme) පවත්වා ඇත	විමර්ශනය සම්පූර්ණය වී ඇත

කැණීම් අංශය

ව්‍යාපෘතිය	අනුමත ප්‍රතිපාදනය (රු. මි.)	2025.06.30 දිනට ප්‍රගතිය		2025.09.30 දිනට අපේක්ෂිත ඉලක්කය		2025.09.30 දිනට ප්‍රගතිය	
		මූලා (රු. මි.)	ශතකීය (%)	මූලා (රු. මි.)	ශතකීය (%)	මූලා (රු. මි.)	ශතකීය (%)
ගවේෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම	70	0	0	60	85.7	0	0
AL/A බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම	4.93	1.95	40.5	4.32	87.6	3.98	83
AL/B බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම	3.24	1.26	39.7	2.4	74.1	2.00	63.3
IML/A බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම	9	6.87	56.7	7.29	80	18.83	75
IML/B බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම	2.93	1.84	58.5	2.3	78.5	4.74	116.9
IML C බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම	16.8	7.43	43	12.78	76.1	11.50	65.4
IML D බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම	4.75	1.6	32.8	3.7	77.8	2.68	54.8
SPI නිකුත් කිරීම	-	-	46.1	-	85.3	-	73.6
TDL A බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම	0.45	0.27	56.7	0.36	80	0.38	80
TDL B බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම	33.6	15.96	48.7	24.6	73.2	26.23	80
අපනයන බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම	4.5	2.37	52.7	3.44	76.5	3.51	77.8
ප්‍රවාහන බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම	225.01	125.29	55.9	168.22	74.8	208.72	93
පිපුරුම් පරීක්ෂණ සිදු කිරීම	11.07	5.95	85.6	8.68	80	5.95	46.7
කැණීම් භූමි පුනරුත්ථාපනය	-	-	68.3		70	-	84.6
පැමිණිලි පරීක්ෂණය	-	-	43.2		75.8	-	56
රාජ්‍ය භාගය	2850.6	1102.94	-	1942.89	-	2,055.20	-
ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ	301	122.19	36.3	224.23	78.6	195.14	53.4

මූල්‍ය කාර්ය සාධනය

විස්තරය	2025 වර්ෂයෙහි ඉලක්කගත ආදායම (රු. මිලියන)	2025.09.30 දිනට ප්‍රගතිය (රු. මිලියන)	වාර්ෂික ප්‍රගතිය %
1. රාජ්‍ය භාග ආදායම	2,851	2,021	71
2. බලපත්‍ර ආදායම	375	299	80
3. පරීක්ෂා කිරීම් වලින් ලද ආදායම	300	197	66
4. ව්‍යාපෘති සහ විද්‍යාගාර සේවා	71	17	24
5. වෙනත්	842	504	60
මුළු එකතුව	4,439	3,038	68

ආදායම් විශ්ලේෂණය

2025 වර්ෂයෙහි ඉලක්කගත ආදායම (රු. මිලියන)	2025.09.30 දිනට ප්‍රගතිය (රු. මිලියන)	වාර්ෂික ප්‍රගතිය %	මහාභාණ්ඩාගාරයට ලබා දෙන ලද ප්‍රදානයන් (රු. මිලියන)
4,439	3,038	68	600

2.3.3 සීමාසහිත ඒ එස් එම් බී ටෙක්නිකල් සර්විසස් (පුද්) සමාගම

GSMB ටෙක්නිකල් සර්විසස් (පුද්) සමාගමේ 2025.01.01 සිට 2025.08.31 දක්වා ප්‍රගතිය

සාරාංශය

සංරචකය	වාර්ෂික ඉලක්කය 2025 (රු.මිලිය.)	01.01.2025 සිට 31.08.2025 දක්වා ඉලක්කය (රු.මිලිය.)	ප්‍රගතිය (රු.මිලිය.)	%
වැලි කැණීම් ව්‍යාපෘති	1,131.74	754.50	662.08	88%
වැලි විකිණුම් අංගන	11.89	7.93	11.96	151%
කැණීම් අංශය	83.16	55.44	34.59	62%
භූ විද්‍යා අංශය	49.23	32.82	2.04	6%
විශේෂ ව්‍යාපෘති අංශය	272.16	117.62	0.00	0%
ස්ථිර තැන්පතු පොලී ආදායම	43.10	28.73	27.73	97%
වෙනත් පොලී සහ වෙනත් ආදායම්	0.68	0.45	0.99	220%
එකතුව	1,591.96	997.49	739.39	74%

වැලි ව්‍යාපෘතීන්හි ප්‍රගතිය (2025.08.31 දක්වා)

සංරචකය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්	වාර්ෂික ඉලක්කය 2025 (රු.මිලිය.)	01.01.2025 සිට 31.08.2025 දක්වා ඉලක්කය (රු.මිලිය.)	ප්‍රගතිය (රු.මිලිය.)	%
වැලි කැණීම් ව්‍යාපෘති	මනම්පිටිය	1,131.74	754.50	662.08	88%
වැලි විකිණුම් අංගන	නව නගරය	11.89	7.93	11.96	151%
එකතුව		1,143.64	762.42	674.04	88%

කැණීම් අංශයේ ප්‍රගතිය

සංරචකය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්	වාර්ෂික ඉලක්කය 2025(රු.මිලිය.)	01.01.2025 සිට 31.08.2025 දක්වා ඉලක්කය (රු.මිලිය.)	ප්‍රගතිය (රු.මිලිය.)	%
පිපිරුම් අධීක්ෂණ	පිපිරුම් අධීක්ෂණ	29.02	19.35	13.44	69%
පාරිසරික බලපෑම් අධ්‍යයනය සහ අධීක්ෂණ නිලධාරී සේවාවන්	දූලි අධීක්ෂණ	30.16	20.11	9.04	45%

සංරචකය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්	වාර්ෂික ඉලක්කය 2025 (රු.මිලිය.)	01.01.2025 සිට 31.08.2025 දක්වා ඉලක්කය (රු.මිලිය.)	ප්‍රගතිය (රු.මිලිය.)	%
පාරිසරික බලපෑම් අධ්‍යයනය සහ අධීක්ෂණ නිලධාරී සේවාවන්	ගබද පරීක්ෂණ				
	කම්පන අධීක්ෂණ				
	ආර්ථික ගණාන්‍ය වාර්තා				
	පිපිරුම් සමීක්ෂණ				
	GPS වාර්තා				
	තාක්ෂණික නිලධාරී උපදේශන	21.90	14.60	8.61	59%
වෙනත්	වෙනත් කැණීම් ව්‍යාපෘති	-	-	2.63	-
	වෙනත් ආදායම්	2.08	1.39	0.86	62%
එකතුව		83.16	55.44	34.59	62%

භූ විද්‍යා අංශයේ ප්‍රගතිය (2025.01.01 සිට 2025.08.31)

සංරචකය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්	වාර්ෂික ඉලක්කය 2025 (රු.මිලිය.)	01.01.2025 සිට 31.08.2025 දක්වා ඉලක්කය (රු.මිලිය.)	ප්‍රගතිය (රු.මිලිය.)	%
භූ විද්‍යාත්මක ව්‍යාපෘති	සංචිත ඇස්තමේන්තු	3.00	2.00	0.43	14%
	පාරිසරික අධ්‍යයනය (EIA/IEE)	12.00	8.00	-	0%
	බනිජ ගවේෂණය	12.00	8.00	1.56	13%
	භූ තාක්ෂණික විමර්ශන	15.00	10.00	-	0%
	භූ භෞතික අධ්‍යයනය	1.00	0.67	-	0%
	වෙනත් භූ විද්‍යාත්මක ව්‍යාපෘති	5.00	3.33	-	0%
	වෙනත් ආදායම්	1.23	0.82	0.05	6%
එකතුව		49.23	32.82	2.04	6%

විශේෂ ව්‍යාපෘති අංශයේ ප්‍රගතිය (2025.01.01 සිට 2025.08.31 දක්වා)

සංරචකය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්	වාර්ෂික ඉලක්කය 2025 (රු.මිලිය.)	01.01.2025 සිට 31.08.2025 දක්වා ඉලක්කය (රු.මිලිය.)	ප්‍රගතිය (රු.මිලිය.)	%
විශේෂ ව්‍යාපෘති	කන්තලේ	114.18	38.06	-	0%
	කෑගල්ල (මා මිය)	3.40	2.16	-	0%
	කොට්ඨාසවිකේන්ද්‍ර	152.54	76.27	-	0%
	යක්කල	2.03	1.13	-	0%
එකතුව		272.16	117.62	-	0%

ස්ථාවර තැන්පතු පොළී ආදායම සහ අනෙකුත් ආදායම් වල ප්‍රගතිය (2025.01.01 සිට 2025.08.31 දක්වා)

සංරචකය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්	වාර්ෂික ඉලක්කය 2025 (රු.මිලිය.)	01.01.2025 සිට 31.08.2025 දක්වා ඉලක්කය (රු.මිලිය.)	ප්‍රගතිය (රු.මිලිය.)	%
අනෙකුත් ආදායම්	ස්ථාවර තැන්පතු පොළී ආදායම	43.10	28.73	27.73	97%
	වෙනත් පොළී සහ වෙනත් ආදායම්	0.68	0.45	0.99	220%
එකතුව		43.77	29.18	28.72	98%

2.3.4 ශ්‍රී ලංකා දේශගුණ අරමුදල (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්

1. ශ්‍රී ලංකා දේශගුණ අරමුදලේ නිෂ්පාදන හා සේවා

1.හරිතාගාර වායු සත්‍යාපනය (Carbon Footprint Verification-ISO 14064-1, ISO 14067) සහ ජල පිය සටහන් සත්‍යාපනය (ISO 14046)

ශ්‍රී ලංකා දේශගුණ අරමුදල විසින් ISO 14064-1:2018, ISO 14067:2018 හා ISO 14046 යනාදී අනුකූලතා සහතිකපත් රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ආයතන සඳහා පිරිනමනු ලබයි. එසේ පිරිනමනු ලබන්නේ එම ආයතන විසින් ගණනය කරන ලද හරිතාගාර වායු විමෝචනය ශ්‍රී ලංකා දේශගුණ

අරමුදල විසින් සත්‍යාපනය කිරීමෙන් අනතුරුවයි. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රතිපත්තිමය මණ්ඩලය විසින් ශ්‍රී ලංකා දේශගුණ අරමුදලට ඉහත සඳහන් සත්‍යාපනය ක්‍රියාවලිය සඳහා අවසර ලබා දී තිබේ.

ජල පියසටහන් සත්‍යාපනය

ශ්‍රී ලංකා දේශගුණ අරමුදල විසින් ජල කළමනාකරණයේ වැදගත්කම අවබෝධ කරගෙන සිටින අතර, ජල පිය සටහන් තක්සේරු කිරීමට සහ ඒ පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමට ක්‍රියාකාරීව සිටින අතර මෙහිදී, ජල සම්පත් මත මානව ක්‍රියාකාරකම්වල සමස්ත බලපෑම සලකා බලයි.

Event Carbon Footprint සත්‍යාපනය

ශ්‍රී ලංකා දේශගුණ අරමුදල විසින් යම්කිසි අවස්ථාවක ඇතිවන (වැඩමුළුවක, උත්සව අවස්ථාවක වැනි) හරිතාගාර වායු විමෝචනය සත්‍යාපන සිදුකරනු ලබයි. මෙම විමෝචනය ප්‍රමාණාත්මකව ගණනය කිරීම මගින් අපගේ පාරිසරික බලපෑම අවම කිරීමට සහ වඩාත් තිරසාර අනාගතයකට දායක වීමට අදාළ ක්‍රියාවලීන් ගැනීමට හැකියාව ලැබේ.

2. ශ්‍රී ලංකා කාබන් ණය යෝජනා ක්‍රමය (SLCCS)

ශ්‍රී ලංකා කාබන් ණය යෝජනා ක්‍රමය යනු, ශ්‍රී ලංකා දේශගුණ අරමුදල විසින් පරිසර අමාත්‍යාංශයේ දේශගුණික විපර්යාස අංශයේ සෘජු අධීක්ෂණය යටතේ පරිපාලනය කරනු ලබන ජාතික හරිතාගාර වායු වැඩසටහනයි. මෙම යෝජනා ක්‍රමය මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වන සුදුසුකම් ලත් කාබන් කළමනාකරණ ව්‍යාපෘති ලියාපදිංචි කරන අතර අපේක්ෂිත පාර්ශ්ව සඳහා ගුණාත්මක බව තහවුරු කළ ශ්‍රී ලාංකීය සහතික කරන ලද විමෝචන අඩු කිරීම් (Sri Lankan Certified Emission Reductions - SCER) නිකුත් කරනු ලබයි.

3. පරිත්‍ර සංවර්ධන යාන්ත්‍රණය (CDM)

ශ්‍රී ලංකා දේශගුණ අරමුදල විසින් පුනර්ජනනීය බලශක්ති භාවිතයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ හරිතාගාර වායු විමෝචනය අවම කිරීම සඳහා පරිත්‍ර සංවර්ධන යාන්ත්‍රණය භාවිතා කිරීමට ආයෝජකයින් දිරි ගැන්වීම හා පහසුකම් සැපයීම සිදු කරනු ලබයි.

තවද ශ්‍රී ලංකා දේශගුණ අරමුදල විසින් ව්‍යාපෘති සැලසුම් ලේඛනය (PDD), අධීක්ෂණ වාර්තාව (MR) සකස් කිරීම සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ රාමුවක සම්මුතියේ (UNFCCC) පරිත්‍ර සංවර්ධන යාන්ත්‍රණය (CDM) යටතේ ව්‍යාපෘති ලියාපදිංචි කිරීම සහ සහතික කරන ලද විමෝචන අඩුකිරීම් (CER) නිකුත් කිරීම සඳහා වලංගු කිරීම හා සත්‍යාපන ක්‍රියාවලියට පහසුකම් සපයයි.

4. ශුද්ධ ශුන්‍ය බලශක්ති (Net Zero Energy) සහතිකකරණය

ශුද්ධ ශුන්‍ය බලශක්ති සංකල්පය යනු බලශක්තිය භාවිතය මගින් බලශක්ති සංරක්ෂණ

කාර්යක්ෂමතාව සහ ස්ථානීය පුනර්ජනනීය උත්පාදනය 100% සපුරා ගනු ලැබූ බලශක්ති භාවිතයයි. බලශක්ති සහතික කිරීමේ පද්ධතිය, කාබන් විමෝචනය අඩු කිරීම, බලශක්ති කාර්යක්ෂමතා තාක්ෂණය දිරිගැන්වීම හා ආයතනික මට්ටමෙන් ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් ශ්‍රී ලංකා දේශගුණ අරමුදල විසින් සංවර්ධනය කරන ලද සංකල්පයකි.

5. දේශගුණික ධනාත්මක සහතිකකරණය (Climate Positive Certification)

නිෂ්පාදන, සේවා හා සංවිධානයන්හි වාර්ෂික හරිතාගාර වායු විමෝචන සහතිකකරණය කිරීම මගින් ඒවායෙහි හරිතාගාර වායු විමෝචනය පියවා ගැනීමටත් හැකියාව ලැබී ඇත. තවද දේශගුණික ධනාත්මක සහතිකය ලබා ගැනීම සඳහා ආයතනයේ මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්හි විමෝචනය කෙරෙහි වාර්ෂිකව අවධානය යොමුකිරීම තුළින් ඔවුන්ගේ වාර්ෂික හරිතාගාර විමෝචනය සහ එය සත්‍යාපනය කරමින් අතිරික්ත ප්‍රමාණය අලෙවි කර ගැනීමට ද අවස්ථාව සලසා දී ඇත.

6. උපදේශන සේවාවන්

කාබන් අවම ආර්ථිකයක් ගොඩනැගීම සඳහා තීරණ ගැනීමට අවශ්‍ය මහජනවීම හා නායකත්වය සපයයි. තවද ජාතික හරිත වාර්තාකරණ පද්ධතිය සඳහා උපදේශන සේවාවන් සපයයි.

7. විද්‍යාව මත පදනම් වූ ඉලක්ක සඳහා උපදේශනය (SBTi)

ආයතන සඳහා SBTi සැකසීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා දේශගුණික අරමුදල උපදේශන සපයයි. නවතම දේශගුණ විද්‍යාව සමඟ සම්පාත වන විමෝචන අඩු කිරීමේ ඉලක්ක සැකසීමට සමාගම් සඳහා ක්‍රමානුකූල සහ විද්‍යාව පදනම් කරගත් ප්‍රවේශයක් SBTi මුල පිරීම් සපයයි. මෙම ඉලක්ක සැලසුම් කර ඇත්තේ පැරිස් ගිවිසුමේ දක්වා ඇති පරිදි පූර්ව කාර්මික මට්ටමට වඩා සෙල්සියස් අංශක 2 ට වඩා අඩුවෙන් ගෝලීය උණුසුම සීමා කිරීමේ ගෝලීය ප්‍රයත්නයට අනුකූල වන පරිදි ය.

හරිතාගාර වායු සත්‍යාපනය- සහතික ප්‍රදානය කිරීමේ උත්සවය

ක්‍රියාකාරකම් අනුව සම්පූර්ණ කරන ලද ව්‍යාපෘතිවල සාරාංශය (2025 ජනවාරි 01 – 2025 සැප්තැම්බර්)

ක්‍රියාකාරකම්	සම්පූර්ණ කරන ලද ව්‍යාපෘති ගණන
හරිතාගාර වායු සත්‍යාපනය	82
උපදේශන ආදායම	2
වෙනත් සේවා (හරිත වාර්තාකරණය, PDD, ආදිය)	26
ව්‍යාපෘති සහ අරමුදල් කළමනාකරණය	1
ශ්‍රී ලංකා කාබන් ණය යෝජනා ක්‍රමය - වලංගු කිරීම	1
ශ්‍රී ලංකා කාබන් ණය යෝජනා ක්‍රමය - සත්‍යාපනය	7
ජල පියසටහන සත්‍යාපනය	5

2026 වර්ෂය සඳහා සැලසුම් කර ඇති ක්‍රියාකාරකම් පහත පරිදි වේ.

ක්‍රියාකාරකම්	එක් ව්‍යාපෘතියක වටිනාකම(රුපියල්)	ව්‍යාපෘති සංඛ්‍යාව	මුළු ආදායම(රුපියල්)
හරිතාගාර වායු සත්‍යාපනය	357,500.00	110	39,325,000.00
හරිතාගාර වායු සත්‍යාපනයේ අමතර ආදායම			5,898,750.00
ජල පියසටහන සත්‍යාපනය	200,000.00	6	1,200,000.00
විද්‍යා පදනම් ඉලක්ක මූල පිරීම් උපදේශනය	300,000.00	2	600,000.00
ශ්‍රී ලංකා කාබන් ණය යෝජනා ක්‍රමය - සත්‍යාපනය	375,000.00	11	4,125,000.00
ශ්‍රී ලංකා කාබන් ණය යෝජනා ක්‍රමය - වලංගු කිරීම	375,000.00	11	4,125,000.00
උපදේශන ආදායම		6	1,562,500.00
ව්‍යාපෘති සහ අරමුදල් කළමනාකරණය		5	4,500,000.00
වෙනත් සේවා (හරිත වාර්තාකරණය, PDD, ආදිය)		-	1,000,000.00
මුළු ආදායම			62,336,250.00

2.3.5 වෙරළ සංරක්ෂණ සහ වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව

වෙරළ සංරක්ෂණ සහ වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුවේ 2025 වාර්ෂික සැලැස්ම මගින් දෙපාර්තමේන්තුවේ අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම අරමුණු කරගත් සංරචක සහ ක්‍රියාකාරකම් කිහිපයක් හරහා මූල්‍ය සම්පත් වෙන් කරනු ලැබේ. සැප්තැම්බර් මාසය අවසන් වන විට, වෙරළ ආරක්ෂණ කටයුතු, වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම් සහ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය වැනි ප්‍රමුඛතා ක්‍රියාකාරකම්වල සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් දක්නට ලැබේ. සංරචක කිහිපයක් ඔවුන්ගේ වෙන් කරන ලද අරමුදල්වලින් සැලකිය යුතු කොටසක් භාවිතා කර ඇති අතර කාලසටහනට අනුව ප්‍රගතියක් ලබා ඇති අතර අනෙක් ඒවා

ප්‍රසම්පාදන ප්‍රමාදයන්, පරිපාලන බාධක හෝ සෘතුමය සීමාවන් හේතුවෙන් මන්දගාමී ප්‍රගතියක් වාර්තා කර ඇත.

2025 වර්ෂය සඳහා නව ඉදිකිරීම් සහ පවතින ව්‍යුහයන් පුනරුත්ථාපනය කිරීම ඇතුළුව වෙරළ ආරක්ෂණ ව්‍යාපෘති 17 ක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිත අතර මේ වන විට සියලුම ව්‍යාපෘති සිදු කර ඇත. ඒ අතරින් ව්‍යාපෘති 02 ක් දැනටමත් අවසන් කර ඇති අතර, 01 ක් 75% ක ප්‍රගතියක් ලබා ඇති අතර ඉතිරිය 50% කට ආසන්න ප්‍රගතියක් ලබා ඇත.

ඒවා ආසන්න වශයෙන් ආරක්ෂිත දිග මීටර් 2590 ක් ආවරණය කරනු ඇත. තවද, කරුකපනේ, වීරනගර, බුක්ක, ඉරණවිල, කුඩාව, ජේදරුතුඩුව, වස්කඩුව, අම්කන්දවිල, කීන්තියා, කිලිනොච්චි සහ ආරච්චිකටුව වැනි ප්‍රදේශවල මෝසම් කාලගුණය සහ අනෙකුත් හදිසි කාලගුණික තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සිදුවන හානි අවම කිරීම සඳහා හදිසි වෙරළ බාදන පියවර ගෙන ඇත. තවද, බාහිර ආයතන හරහා වෙන් කරන ලද අරමුදල් යටතේ මෙම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් විශේෂ ව්‍යාපෘති තුනක් (03) ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ. ඒවා පහත පරිදි වේ:

1. තල්දියවත්තේ මීටර් 220ක් දිග ධීවර නැංගුරම් දියකඩනය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම - ධීවර දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රතිපාදන සමඟ (රු. මිලියන 44.94)
2. අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ පොතුච්ඡේ හි විශ්කි පොයින්ට් හි මීටර් 50ක හු බැග් ග්‍රොයින් ව්‍යුහයක් ඉදිකිරීම - SLTDA ප්‍රතිපාදන සමඟ (රු. මිලියන 19.02)
3. අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ කල්මුනේ හි ග්‍රොයින් 11ක ග්‍රොයින් ක්ෂේත්‍රයක් ඉදිකිරීම - ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාල ප්‍රතිපාදන සමඟ (රු. මිලියන 46.99)

මෙම ව්‍යාපෘති සැපයුම්පිටි මස අවසානය වන විට පිළිවෙලින් 75%, 100% සහ 70% ක ප්‍රගතියක් ලබා ඇත.

වෙරළබඩ ඉංජිනේරු සැලසුම්, වෙරළබඩ පර්යේෂණ සහ අධ්‍යයන, වෙරළබඩ ජල තත්ත්ව පරීක්ෂණ වැඩසටහන් පැවැත්වීම සහ මුහුදු මට්ටම ඉහළ යාම පුරෝකථනය කිරීම සහ ජාතික වශයෙන් තීරණය කරන ලද ආයතනවයන් (NDCs) මත පදනම්ව අවදානම් සිතියම් සකස් කිරීම පිළිබඳ සාකච්ඡාවලට සහභාගී වීම පර්යේෂණ සහ සැලසුම් අංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ. මෙම ක්‍රියාකාරකම් යටතේ සැලසුම් 26ක් සම්පූර්ණ කර ඇති අතර අධ්‍යයන 03ක් සිදු කරමින් පවතී. (දික්මවීම වෙරළ ප්‍රදේශ සමීක්ෂණය - 100% සම්පූර්ණ කර ඇත / ලුනාව කලපු සමීක්ෂණය - 50% සම්පූර්ණ කර ඇත / කප්පලඩි කලපු සමීක්ෂණය 50% සම්පූර්ණ කර ඇත). ප්‍රීතිපුර, මොරවල, ඒත්තුකාල, තල්දියවත්ත සහ ගල්කිස්ස යන ප්‍රදේශවල නූතන ස්ථාන 5ක ජල තත්ත්ව සාම්පල ලබා ගැනීම අවසන් කර ඇති අතර කොළඹ සහ කළුතර දිස්ත්‍රික්කවල ගං මෝය වල ජල සාම්පල ලබා ගැනීම ක්‍රියාත්මක වේ. එසේම, NDC 1.0 හි තාක්ෂණික වාර්තා ලිවීම සිදු කරමින් පවතින අතර NDC 2.0 සහ NDC 3.0 පිළිබඳ මූලික කටයුතු ආරම්භ කර ඇත.

වෙරළබඩ කලාප කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම් ලෙස, 2025 වර්ෂයේදී වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ වැඩසටහන් 60ක්, කඩොලාන/වෙරළබඩ ගස්

සිටුවීමේ වැඩසටහන් 09ක් සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 10ක් සිදු කිරීමට නියමිතව තිබුණි. ඒ අනුව, 2025.09.30 වන විට වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ වැඩසටහන් 129ක්, කඩොලාන/වෙරළබඩ ගස් සිටුවීමේ වැඩසටහන් 04ක් සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 18ක් පවත්වන ලදී. දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සිදු කරනු ලබන බලපත්‍ර ක්‍රියාවලිය විධිමත් කිරීම, සාම්ප්‍රදායික ලිපි ගොනු ක්‍රමය යටතේ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේ ප්‍රමාදයන් වැළැක්වීම සහ මෙම ක්‍රියාවලියේදී අල්ලස් හා දූෂණය වැළැක්වීම යන අරමුණු සහිතව සංවර්ධන බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම සඳහා වෙරළ සංරක්ෂණ සහ වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් විද්‍යුත් බලපත්‍ර ක්‍රමයක් හඳුන්වා දී ඇත. පසුගිය මාස 9 තුළ එමගින් විද්‍යුත් බලපත්‍ර 1133 ක් නිකුත් කර ඇත.

වෙරළබඩ ජෛව විවිධත්වයේ වැදගත්කම, සංචාරක කර්මාන්තයේ විභවය සහ මානව ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් වෙරළබඩ පරිසරය පිරිහීම පාලනය කිරීමේ අවශ්‍යතාවය මත පදනම්ව හිරිකැටිය වෙරළබඩ ප්‍රදේශය විශේෂ කළමනාකරණ ප්‍රදේශයක් ලෙස තෝරාගෙන ඇත. ප්‍රධාන වෙරළබඩ පාරිසරික ගැටළු අවබෝධ කර ගැනීම සඳහා ප්‍රදේශයේ මූලික ක්ෂේත්‍ර සමීක්ෂණයක් සිදු කරන ලද අතර, එම ප්‍රදේශයේ පවතින ජලාශය වටා ක්ෂේත්‍ර මැනුමක් සිදු කරන ලෙස දිස්ත්‍රික් මිනින්දෝරු කාර්යාලයෙන් ඉල්ලා සිටි අතර, නාරා ආයතනය මගින් ජල කඳේ ජල තත්ත්ව වාර්තාවක් ලබා ගැනීම සඳහා යෝජනාවක් අනුමත කරන ලදී.

පිරිසිදු ශ්‍රී ලංකා වැඩසටහන යටතේ මෙම දෙපාර්තමේන්තුව දිවයින පුරා වෙරළබඩ විවේක උද්‍යාන සංවර්ධනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරයි. වෙරළබඩ විවේක උද්‍යාන වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා මූලික ස්ථාන 87 ක් හඳුනාගෙන ඇති අතර මෙම වසර තුළ ස්ථාන 47 ක් අවසන් කරනු ලැබේ. ස්ථාන 15 ක් සඳහා මූලික ස්ථාන පිරිසිදු කිරීම සිදු කරන ලදී. වැල්ලමඩම සහ කුඩාවැල්ල යන ස්ථාන දෙකක් 2025.09.27 දින නිම කර විවෘත කරන ලදී. මහමෝදර සහ කොත්ගල ස්ථානවල අදියර 1 (පිරිසිදු කිරීමේ කටයුතු) අවසන් කරන ලද අතර අදියර 2 සහ 3 (අලංකාර කිරීමේ කටයුතු) සිදුවෙමින් පවතී. නවත් ස්ථාන 29 ක් ඉදිකිරීම අදියර යටතේ පවතින අතර ස්ථාන 14 ක් ප්‍රසම්පාදන අදියර යටතේ පවතී. රු. මිලියන 2.17 ක් වැය කර ඇත. 2025.09.30 දිනට මෙම ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රගතිය ඇමුණුම 2 ලෙස අමුණා ඇත.

2.3.6 සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය

නැව් ආශ්‍රිත සමුද්‍ර දූෂණය අවම කිරීම සඳහා වැඩිදියුණු කළ පාලන යාන්ත්‍රණය

ශ්‍රී ලංකාවේ නැව් මගින් වන සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීම සඳහා වන අන්තර්ජාතික සම්මුතියට (MARPOL 73/78) පාර්ශ්වකරුවකු වේ. ඒ අනුව ලංකාවේ වාණිජ වරායන් වෙත පැමිණෙන නෞකා සඳහා අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිග්‍රහණ පහසුකම් සැපයිය යුතු වේ. ඒ අනුව 2025 වර්ෂය තුළදී අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිග්‍රහණ සේවා බලපත්‍ර 1011ක් හා බැංකරින් බලපත්‍ර 16ක් නිකුත් කර ඇත. එම සේවා අධිකාරියේ නියෝගයන්ට අනුකූලව සිදුවන්නේද යන්න තහවුරු කිරීම සඳහා අධීක්ෂණ කටයුතු සිදුකර ඇත.

2016 සමුද්‍ර පරිසර ආරක්ෂණ (අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිග්‍රහණ පහසුකම්) නියෝගය හා 2011 අංක 02 දරණ බැංකරින් (සමුද්‍ර පරිසර ආරක්ෂණ නියෝගයන්ට අනුකූලව සිදුවන්නේද යන්න තහවුරු කිරීම සඳහා අධීක්ෂණ කටයුතු සිදුකර ඇත. 2016 සමුද්‍ර පරිසර ආරක්ෂණ (අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිග්‍රහණ පහසුකම්) නියෝගය හා 2011 අංක 02 දරණ බැංකරින් (සමුද්‍ර පරිසර ආරක්ෂණ නියෝගය අන්තර් ජාතික සම්මුතීන් සඳහා විධිමත් ලෙස අනුගත වීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සංශෝධනය කරමින් පවතී. වඩා කාර්යක්ෂම හා ඵලදායී ජාතික තෙල් හා රසායන ද්‍රව්‍යය විසිරීම්වලට ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ හදිසි සැලැස්මක් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

ශ්‍රී ලංකා ජල තීරයේ සිදුවිය හැකි හදිසි තෙල් හෝ රසායනික විසිරීමකදී එම තත්ත්වයන් වළක්වා ගැනීම හා අවම කිරීම වෙනුවෙන්, තෙල් හා අන්තරායකර භානිකර ද්‍රව්‍ය විසිරීමකදී ක්‍රියාත්මක ජාතික සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම, විවිධ වූ මූලපිරීම් මාලාවකින් ප්‍රගතිය ලබා ඇත.

ධාරිතා වර්ධන වැඩසටහන් 11ක්, කොළඹ හා හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කවල දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 5ක්, මාතර හා අම්පාර දිස්ත්‍රික්කවල වැඩමුළු 4ක්, ත්‍රිකුණාමලය හා ප්‍රධාන කර්මාලයේ රැස්වීම් 2ක් පවත්වන ලදී. මීට අමතරව හදිසි තෙල්/රසායනික විසිරීමකදී ක්‍රියාත්මක පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සම්බන්ධීකරණය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා සිද්ධි කළමනාකරණ කමිටු කමිටු රැස්වීම් හා අධිකාරියේ නිලධාරීන් සඳහා Incident Command System (ICS) පිළිබඳ වැඩමුළුවක් පවත්වන ලදී.

හදිසි තෙල් විසිරීම සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වීම යටතේ අවස්ථා 3ක් සඳහා නීතිමය පියවර ගන්නා ලදී. MV

SM කාවේරි කපු තෙල් කාන්දුව (දෙසැම්බර් 2024), Leylon Star බැංකර තෙල් මාරු කාන්දුව (2025 මැයි), සහ MV Yuan Shun 89 තෙල් කාන්දුව CICT (2025 මැයි), යන සෑම සිදුවීමක්ම ඵලදායී ලෙස පාලනය කරන ලද අතර, සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ සහ වගවීමේ යාන්ත්‍රණයන් ශක්තිමත් කරමින් එක් නඩුවකට රුපියල් මිලියන 15 බැගින් පනවා ඇත.

ගොඩබිම පදනම් වූ සමුද්‍ර දූෂණය අවම කිරීම සඳහා වැඩිදියුණු කළ පාලන යාන්ත්‍රණය

- ජාත්‍යන්තරව පිළිගත් නිල් ධජ වෙරළ තීරයන් පිහිටුවීම.

මාතර මිරිස්ස වෙරළ තීරය ආරක්ෂිත, තීරසාර සහ ගෝලීය වශයෙන් පිළිගත් නිල් ධජ වෙරළ තීරයක් ලෙස සහතික කිරීමට ක්‍රියාකාරකම් කීපයක් සිදුකරන ලදී. සඳහා ක්ෂේත්‍ර වාරිකා 3ක්, නිරීක්ෂණ වැඩසටහනක්, වෙරළ කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් 2ක් සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් සිදු කරන ලදී.

එමෙන්ම “ක්ලීන් ශ්‍රී ලංකා” ජාතික වැඩසටහන යටතේ ආරම්භ කරන ලද තලල්ල නිල ධජ වෙරළ වැඩසටහන, දියත් කිරීමේ වැඩසටහන සාර්ථකව පවත්වනු ලැබීය.

- ජල තත්ත්ව අධීක්ෂණය (Water Quality Monitoring).
- සමුද්‍ර සහ වෙරළාසන්න ජලය දූෂණයෙන් ආරක්ෂා කර ගැනීමට පියවර ගැනීම සඳහා සමුද්‍ර තානා තොටුපලවල් 19 ක මාසික ජල තත්ත්ව පරීක්ෂාව සිදු කරන ලදී
- දිගු දුර නළ මගින් මුහුදට අපද්‍රව්‍ය බැහැර කරන ප්‍රදේශවල ජල තත්ත්ව පරීක්ෂාව.

මුහුදු සහ වෙරළ ජල පරිසරය දූෂණයෙන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා, වැල්ලවත්ත දිගු දුර නළ මගින් මුහුදට අපද්‍රව්‍ය බැහැර කරන ප්‍රදේශ අවට ජල ගුණත්වය මැනීමේ වැඩසටහන් තුනක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

ධීවර වරායන් ආශ්‍රිත දූෂණය අවම කිරීම සඳහා, කළුතර ධීවර වරායන් දෙකක, ගම්පහ ධීවර වරායන් දෙකක, මාතර ධීවර වරායන් දෙකක, අම්පාරේ ධීවර වරාය 4ක, ත්‍රිකුණාමල

එක් ධීවර වරායක, හම්බන්තොට ධීවර වරායත් 5ක හා ගාල්ලේ ධීවර වරාය 4ක අධීක්ෂණ කටයුතු සහ හම්බන්තොට ධීවර වරායත් සඳහා අප්‍රදාන කළමනාකරණය සම්බන්ධ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 2ක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. එසේම කිලිනොච්චිය හා, අම්පාර ධීවර වරාය ආශ්‍රිතව රැස්වීම් පවත්වන ලදී.

සමීක්ෂණ සහ දත්ත එකතු කිරීම

සාක්ෂි පදනම් කරගත් සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ ප්‍රතිපත්ති සහ සැලසුම් සැකසීම සඳහා OSPAR අප්‍රදාන සමීක්ෂණයක් සහ දත්ත රැස්කිරීමක් මධ්‍යම, ගම්පහ, පුත්තලම, හම්බන්තොට, මාතලේ සහ ගාල්ල යන ප්‍රදේශවල සිදු කරන ලදී. කිලිනොච්චියේ ජලජීවී වගා සමීක්ෂණයක් සහ මන්නාරමේ වෙරළාශ්‍රිත අප්‍රදාන සන්නාම විගණන සමීක්ෂණයක් (Brand Audit Survey) පැවැත්විණි.

- **ඩම්පිං බලපත්‍ර ලබාදීම සහ හෝටල් අධීක්ෂණ කටයුතු**

පිරිපහදු නොකළ අපජලය මුහුදට බැහැර කිරීම නියාමනය කිරීම සඳහා 2025 සැප්තැම්බර් අග දක්වා මුහුදට පිරිපහදු කළ අප්‍රදාන පමණක් බැහැර කිරීමේ බලපත්‍ර 228 ක් නිකුත් කරන ලදී. මීට අමතරව අධීක්ෂණ 56 ක්, සිදු කර ඇත.

- **Clean Sri Lanka වැඩසටහන**

වෙරළ සංරක්ෂණය සඳහා ප්‍රජා සහභාගීත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ස්වේච්ඡා සාමාජිකයින් 35,260ක් සමඟ වෙරළබඩ ස්ථාන 463ක් පුරා දීප ව්‍යාප්ත පිරිසිදු කිරීමේ වැඩසටහනක් සාර්ථකව පවත්වන ලදී. ඒ අනුව දැනට කොළඹ, ගම්පහ, කළුතර, යාපනය හා ගාල්ල යන දිස්ත්‍රික්කයන් හි වෙරළ රැකබලාගන්නන් 39 දෙනෙකු මගින් කි.මී. 25.2 ක පමණ වෙරළ තීරයක් දිනපතා පරිත්‍ර කෙරේ.

වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ වැඩසටහන

අප්‍රදාන කළමනාකරණය සඳහා ජංගම යෙදුමක් (Mobile App) භාවිතා කිරීමේ වැඩසටහන

ජංගම යෙදුමක් එකක් යොදා ගැනීමෙන් අප්‍රදාන කළමනාකරණ වැඩසටහන යටතේ දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් දත්ත එක්රැස් කිරීම සඳහා අධීක්ෂණ වැඩසටහන් 13ක් සිදු කර ඇත.

බලාත්මක කිරීමේ ඒකක පිහිටුවීමේ වැඩසටහන

ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළ කලාපය තුළ අප්‍රදාන කළමනාකරණය දුර්වල මට්ටමක පවතින අතර අදාළ වගකීවයුතු පාර්ශව අතර විධිමත් සම්බන්ධීකරණයක් නොමැතිවීම මෙයට ප්‍රධාන හේතුව වේ.

අනුකූලතාව සහ බලාත්මක කිරීම ශක්තිමත් කිරීම සඳහා, දිස්ත්‍රික්ක වශයෙන් රැස්වීම් 5ක් සහ අධීක්ෂණ 7ක් පවත්වන ලද අතර, කොළඹදී පාසැල් සිසුන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් ද පවත්වන ලදී.

වෙරළබඩ සහ සමුද්‍ර පරිසර පද්ධති ප්‍රතිස්ථාපනය කර සංරක්ෂණය කිරීම

ශ්‍රී ලංකාවේ සමුද්‍ර පරිසර පද්ධති නිස්ථාපනය, සහ සංරක්ෂණය සහතික කිරීම සඳහා ක්‍රියාකාරකම් කිහිපයක් සිදු කරන ලදී: කඩොලාන නිස්ථාපනය: කළුතර වෙරළ තීරය පිරිසිදු කිරීම සහ කඩොලාන පැල 150 ක් සිටුවීම සිදු කරන ලද අතර, කළුතර පාලම අසල තෝරාගත් කඩොලාන ප්‍රදේශයක ආක්‍රමණශීලී වල් පැළෑටි ඉවත් කරන ලදී. එමෙන්ම ශාක 100ක් රෝපණය කිරීම සහ කඩොලාන ප්‍රරෝහිත රැස්කිරීමේ වැඩසටහනක්ද ක්‍රියාත්මක කෙරිණි.

කොරල් පරිසර පද්ධති ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමේ විශේෂ සන්ධිස්ථානයක් ලෙස උණවිටුන නිල ධජ වෙරළ කමිටු සාමාජිකයන් සමඟ මුහුදු තීරයේ වර්ග අඩි 1000ක පමණ කොරල් ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමේ ආකෘති 10කට වැඩි සංඛ්‍යාවක් දමා *Acropora* කොරල් විශේෂය ප්‍රතිස්ථාපනය කරන ලදී.

රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක කිරීම, ජාත්‍යන්තර සම්මුතීන් සහ පනත සංශෝධනය කිරීම

2008 අංක 35 දරණ සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ පනත සංශෝධනය

2008 අංක 35 දරණ සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීමේ පනත සංශෝධනය කිරීම සඳහා කැබිනට් පත්‍රිකාව, සංකල්ප පත්‍රිකාව (Concept paper) සහ නව සංශෝදිත පනතට ඇතුළත් වියයුතු අන්තර්ජාතික

සම්මුතීන් පිළිබඳ ලැයිස්තුව ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග සඳහා පරිසර අමාත්‍යාංශය වෙත යොමුකර ඇත.

මහජනතාව දැනුවත් කිරීම තුළින් පරිසරය සංවේදී ප්‍රජාවක් ස්ථාපිත කිරීම.

පාරිසරික වගකීම් දරණ හා සංවේදී ප්‍රජාවක් පෝෂණය කිරීම සහ සමුද්‍ර සංරක්ෂණය සඳහා ප්‍රජාවන් සම්බන්ධ කර ගැනීම සඳහා මහජනතාව දැනුවත් කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරන ලදී.

i. ජාතික පරිසර සතිය වැඩසටහන්

පරිසර සතිය (මැයි-ජුනි 2025) පාදක කරගනිමින් එළඳයි වැඩසටහන් රැසක් සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය මගින් සංවිධානය කරන ලදී. මඩකලපුව, කිලිනොච්චිය, කළුතර, අම්පාර සහ මන්නාරම දිස්ත්‍රික්කයන්හි පෝස්ටර් චිත්‍ර තරඟ, වැලි නිර්මාණ තරඟ, දැනුවත් කිරීමේ පාඨමන් සහ පාසල් සිසුන් දැනුවත්කිරීමේ සැසි සමන්විත විය. මෙම ක්‍රියාකාරකම් මගින් නිසි අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය, ජලාස්ථිත් දූෂණය අවම කිරීම මෙන්ම කඩොලාන/වෙරළාශ්‍රිත රුක් රෝපණ සිටුවීම වැනි ප්‍රායෝගික සංරක්ෂණ පුහුණුව ප්‍රවර්ධනය ක්‍රියාකාරකම්ද සිදු කරන ලදී.

ii. ජගත් සාගර දින වැඩසටහන්

පාසැල් චිත්‍ර තරඟ

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය මගින් ජාතික සහ දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ ක්‍රියාකාරකම් රැසක් සමග ජගත් සාගර දිනය (2025 ජුනි 8) සලකුණු කරන ලදී. කොළඹ පෝට් සිටි (Port City) හි පැවැති ජාතික සාගර දින උත්සවයට රාජ්‍ය නිලධාරීන්, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සහ මහජනතාව ඇතුළත් 2000ක් පමණ සහභාගී වූහ. එහිදී පැවැත්වූ ක්‍රියාකාරකම් අතර විද්වත් වටමේස සාකච්ඡාව, පාසැල් චිත්‍ර තරඟ, වැලි නිර්මාණ තරඟය, නිල් ආර්ථිකය පිළිබඳ ප්‍රදර්ශනය, දැනුවත් කිරීමේ සැසි, විලී නාව්‍ය දර්ශන, ප්‍රදර්ශනාත්මක වෙරළ වොලි බෝල් තරග සහ වෙරළ සහ දිය යට පිරිසිදු කිරීමේ වැඩසටහන්ද ඇතුළත් විය. සමුද්‍රීය පරිසර වාර්තාව (State of Marine Envi-

ronment Report) හා සමුද්‍ර ආරක්ෂිත කලාප පිළිබඳ ග්‍රන්ථය එළිදැක්වීම ද මෙම අවස්ථාවේ සනිටුහන් කළේය.

iii. ජාත්‍යන්තර වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ (ICC) දිනය හා සමුද්‍ර සම්පත් සුරැකීමේ සතිය

ජාත්‍යන්තර වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ දිනය හා සමුද්‍ර සම්පත් සුරැකීමේ සතිය ජාතික වැඩසටහන 2025 සැප්තැම්බර් 20 දින සමාජිකයන් 700ක්ට වැඩි සහභාගීත්වයකින් පානදුර වෙරළ උද්‍යානයේදී පැවැත්වූ අතර මීට සමගාමීව දීපවායේ වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ රැස්වීමක් ක්‍රියාත්මක කෙරිණි.

නිල් ආර්ථිකය සහ සමුද්‍ර සම්පත් කළමනාකරණය සඳහා කේන්ද්‍රස්ථානය වීම.

සමුද්‍ර සම්පත් කළමනාකරණය සහ පරිසර දූෂණය වැළැක්වීම සඳහා ආයතනික ධාරිතාව ශක්තිමත් කිරීමට ක්‍රියාකිරීම මේ යටතේ සිදු කෙරේ.

අධිකාරියේ රසායනාගාරය මගින් පර්යේෂණ සහ විශ්ලේෂණ කටයුතු කටයුතු සිදුකිරීම සඳහා රසායනාගාර උපකරණ ක්‍රමාංකනය කිරීම සහ පරීක්ෂණාගාර අයිතමයන් මිලදී ගැනීම සිදුකරන ලදී.

අධිකාරිය වෙත ISO තත්ත්ව සහතිකය හා "5S" සංකල්පය හඳුන්වා දීම වෙනුවෙන් අධිකාරියේ කාර්ය මණ්ඩලය වෙත ඒ පිළිබඳ පුහුණුව ලබා දී අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කෙරෙමින් පවතී.

සමුද්‍ර පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ ධාරිතාව ශක්තිමත් කිරීම : අධිකාරියේ ආයතනික සහ මෙහෙයුම් ධාරිතාව ශක්තිමත් කිරීමට පියවර ගන්නා ලදී. දැනට පවතින පුරප්පාඩුවලට අදාළ, තනතුරු 34ක් බඳවා ගැනීම සඳහා රාජ්‍ය බඳවා ගැනීම් සමාලෝචන කමිටුවේ සහ අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලැබී ඇත. කාර්ය මණ්ඩල කුසලතා සහ දැනුම වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා තාක්ෂණික වැඩමුළු 10 ක් සහ මාර්ගගත වැඩමුළුව 1 ක් පවත්වන ලදී. එමෙන්ම අධිකාරිය සතු වත්කම් අලුත්වැඩියාව සහ නඩත්තු කටයුතු සිදු කිරීම මෙන්ම කාර්යාල උපකරණ හා තාක්ෂණික උපකරණ මිලදී ගැනීම් සිදුකරන ලදී.

2.3.7. ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව

ශ්‍රී ලංකාව තුළ ශාක විවිධත්වය විනැත් සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව විශාල දායකත්වයක් සපයන අතර උද්‍යාන අලංකරණය හා මල් වගාව ශ්‍රී ලංකාව තුළ ප්‍රචර්ධනය කිරීම සඳහා පර්යේෂණ හා තාක්ෂණික වැඩසටහන් ද එමගින් ක්‍රියාත්මක කරයි. වෘත්තිකයන් සහ උද්‍යෝගයක් දක්වන තැනැත්තන්ගේ සිට පාසල් සිසුන් දක්වා සියලු ආකාරයේ කණ්ඩායම් සඳහා නිර්මාණය කර ඇති ක්‍රියාකාරකම් හරහා දැනුම ප්‍රචර්ධනය කරමින්, උද්භිද විද්‍යාව හා ස්වභාවධර්මය පිළිබඳ තොරතුරු මූලාශ්‍රයක් වශයෙන් ද මෙම දෙපාර්තමේන්තුව ක්‍රියා කරයි. 2025 සැප්තැම්බර් මස අවසානයේ උද්‍යානය නැරඹීමට පැමිණි මුළු තරඹන්නන් සංඛ්‍යාව මිලියන 1.5 ඉක්ම විය. 2025 සැප්තැම්බර් මස අවසානය වන විට උද්භිද උද්‍යාන නැරඹීමට පැමිණි විදේශිකයන් සංඛ්‍යාව (281,156), පසුගිය වසරේ එකී කාල සීමාවට (261,170) සාපේක්ෂව 8%ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරයි.

ආදායම

ඇතුළත් වීමේ ගාස්තු, පැළ අලෙවිය සහ කුලී ආදියෙන් 2025 වර්ෂයේදී උපයාගෙන ඇති මුළු ආදායම රු. මිලියන 1,308.9 කි. එය පසුගිය වසරේ ආදායමට (රු. මිලියන 1081.24)සාපේක්ෂව 21%ක වර්ධනයකි.

2025 විවෘත කිරීම

මුත් අනුස්මරණ කෞතුකාගාරය, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජවාදී ජනරජයේ ගරු අග්‍රාමාත්‍ය ආචාර්ය හරිනි අමරසූරිය මහත්මියගේ ප්‍රධානත්වයෙන් මහජනතාව සඳහා විවෘත කිරීම

1. මුත් අනුස්මරණ කෞතුකාගාරය ගරු අග්‍රාමාත්‍ය ආචාර්ය හරිනි අමරසූරිය මහත්මියගේ ප්‍රධානත්වයෙන් 2025 සැප්තැම්බර් 28 වන දින මහජනතාව සඳහා විවෘත කරන ලදී. උද්‍යානයේ පෞරාණික උරුමය විස්තර කරන නිරූපණ හා නිදර්ශකවලට අමතරව, බහුමාධ්‍ය ප්‍රදර්ශන ද මෙම කෞතුකාගාරයට ඇතුළත් කර ඇත.
2. ජේරාදෙණිය රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ ප්‍රධාන දොරටුව අසල, ලංකා බැංකුවේ නව ශාඛාවක් 2025 සැප්තැම්බර් 28 වන දින නිල වශයෙන් විවෘත කරන ලදී. උද්‍යානයට පැමිණෙන තරඹන්නන්ට, කාර්ය මණ්ඩලයට සහ අවට ප්‍රජාවට නවීන බැංකු සේවාවන් ලබා ගැනීම

ජේරාදෙණිය රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ අසල, ලංකා බැංකුවේ නව ශාඛාවක් විවෘත කිරීම

සඳහා පහසුවෙන් ප්‍රවේශ වීමට මෙයින් හැකියාව ලැබේ.

- ජේරාදෙණිය රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයට පැමිණෙන අමුත්තන්ට විවේකීව ගත කළ හැකි සුවපහසු, සාමකාමී ස්ථානයක් වන ආපනශාලා ගොඩනැගිල්ල, ගොඩනැගිලි දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ප්‍රතිසංස්කරණය කර නවීකරණය කරමින් පවතියි.
- කර්මාන්තශාලා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ එල්ලෙන පාලම ප්‍රතිසංස්කරණය කරමින් පවතියි. මෙය උද්‍යාන පරිශ්‍රයේ සමස්ත උද්‍යාන අලංකරණ වටිනාකම වැඩිදියුණු කිරීමට සහ තරඹන්නන්ට උද්යෝගිමත් මෙන්ම නැවුම් අත්දැකීමක් ලබා දීම සඳහා හේතු වනු ඇත.
- රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ මුදල් ගනුදෙනුවල ආරක්ෂාව තහවුරු කිරීම සඳහා ඩිජිටල්කරණ

අමාත්‍යාංශයේ සභාය ඇතිව වෙබ් අඩවිය සහ විද්‍යුත් චිකිත්සා පද්ධතිය වැඩිදියුණු කරමින් පවතියි.

- හක්ගල උද්භිද උද්‍යානයට පැමිණෙන තරඹන්නන් සඳහා පොදු පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීමේ අරමුණින් එහි වැඩිකිළි පද්ධතිය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමේ කටයුතු නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය විසින් සිදු කරමින් පවතියි.
- උද්‍යානයට පැමිණෙන අමුත්තන් සඳහා පොදු පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීමේ අරමුණින් ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානයේ ගම්පහ - ජා-ඇල මාර්ගයේ පිහිටි නව පිවිසුමේ නව චිකිත්සා කටයුත්තක් සහ ආරක්ෂක කටයුත්තක් ගම්පහ දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය විසින් ස්ථාපිත කරමින් පවතියි.
- මිස්සවිල වියළි කලාපීය උද්භිද උද්‍යානයේ කාර්යාලය හා පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය සඳහා මෙන්ම ආරෝපිත බැටරි කාර් සඳහා භාවිත කිරීමට සූර්ය වීදුලි පද්ධතියක් ස්ථාපිත කරමින් පවතින අතර එමගින් උද්‍යානයේ මෙහෙයුම්වලට පුනර්ජනනීය බලශක්තිය සැපයීම, ආලෝකය ලබා දීම සහ තරඹන්නන්ගේ පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම අරමුණු කර ඇත.
- වගාකරුවන්ගේ මල්වගා යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම, මල් වගාව සහ නිෂ්පාදනය වැඩි දියුණු කිරීම, කැපු මල් ආනයනය අඩු කිරීම සහ ජාතික මල්වගා කර්මාන්තය සවිමත් කිරීමේ අරමුණින්, ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුවේ ජාතික මල්වගා සංවර්ධන (සුවහස් මල්) වැඩසටහන යටතේ, බදුල්ල සහ නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කවල ලියාපදිංචි මල්වගා ව්‍යවසායකයින් 47 දෙනෙකු අතර පාරජම්බුල කිරණ ආලේපිත පොලිතින් මීටර් 1966ක් සහ කෘමි ප්‍රතිරෝධී දැල් මීටර් 390ක් බෙදා හරින ලදී.
- ඊට අමතරව, “සුවහස් මල්” ජාතික මල්වගා සංවර්ධන වැඩසටහන යටතේ, වගා සංවිධානවලට අනුබද්ධ වගාකරුවන්ගේ ආදායම තවදුරටත් වැඩිදියුණු සඳහා තෝරාගත් දිස්ත්‍රික්කවල විශාල ප්‍රදර්ශන 18ක් සහ පැළ අලෙවි කිරීම සඳහා කුඩා ප්‍රදර්ශන 198ක් සංවිධානය කරන ලදී.

2025 වසරේදී ද මල්වගා සහ මල්වගා පර්යේෂණ කටයුතු අඛණ්ඩව සිදු කරනු ඇති අතර ශාක සංරක්ෂණය, ශාක වර්ගීකරණය, ක්ෂුද්‍ර ප්‍රචාරණය, පළිබෝධ සහ රෝග කළමනාකරණය, පසු අස්වනු හැසිරවීම සහ අභය එකතු කිරීම, සභා විද්‍යාව යන ක්ෂේත්‍ර කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් පර්යේෂණ වැඩසටහන් 54 ක් පවත්වනු ලබයි.

- උද්‍යාන පරිශ්‍රය තුළ තරඹන්නන්ගේ සංචලනය, සුවපහසුව සහ ප්‍රවේශය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා බැටරි බලයෙන් ක්‍රියාත්මක නව කාර් රථ 11ක් මිලදී ගැනීමට කටයුතු කරමින් පවතින අතර එමගින් මාර්ගෝපදේශ වාර්තා, වැඩිහිටි හෝ ආබාධිත තරඹන්නන් ප්‍රවාහනය කිරීම සහ සමස්ත තරඹන්නන්ගේ අත්දැකීම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා අවස්ථාව සලසයි.

ජේරාදෙණිය රාජකීය උද්භිද උද්‍යානයේ ආපනශාලා

- පසුගිය වසරට (2025) සාපේක්ෂව 2026 වසරේදී උද්‍යානවලට පැමිණෙන නැරඹින්නන්ගේ මුළු සංඛ්‍යාව සහ මුළු ආදායම 10%කින් ඉහළ දැමීමට අපේක්ෂිතය.
- උද්‍යානවල භාවිතය සහ අලෙවිකරණ අරමුණු සඳහා භාවිතා කරන අතරතුර, සංරක්ෂණය, අධ්‍යාපන පර්යේෂණ සහ මහජන ප්‍රදර්ශනය සඳහා සියලුම උද්‍යානවල ශාක 500,000ක් නිෂ්පාදනය කෙරෙනු ඇත.
- අත්මිමන කඩොලාන උද්භිද උද්‍යානයේ සංවර්ධන කටයුතු 2026 වසරේදී ද අඛණ්ඩව සිදු කිරීමට අපේක්ෂිතය. දිවයින පුරා දේශගුණික කලාපවලට ගැළපෙන පරිදි උද්භිද උද්‍යාන ජාලය පුළුල් කිරීමේ අරමුණින්, වවුනියා දිස්ත්‍රික්කයේ නව උද්භිද උද්‍යානයේ වැඩ කටයුතු, ලබන වසරේදී ආරම්භ කිරීමට නියමිතය.

- දිගු කාලීන අවශ්‍යතාවක්ව පැවති ගනේවත්ත වන ඖෂධ උද්‍යානයට නියත කාලවලදී පවා අඛණ්ඩව ජලය සැපයීමට දැදුරු ඔය ජලාශයෙන් ජලය ලබා ගැනීම මගින් ජල සැපයුම් පද්ධතිය වැඩිදියුණු කර ඇත.
- හරිත ගස්වැල් මධ්‍යයේ නරඹන්නන්ට සන්සුන් අත්දැකීමක් ලබා දීම පිණිස උද්භිද උද්‍යානවල ප්‍රධාන පොකුණුවල භාවිතය සඳහා පැඩල් බෝට්ටු 4ක් මිලදී ගැනීමට කටයුතු කරමින් පවතියි.

2026 වර්ෂය සඳහා සැලසුම් කර ඇති ක්‍රියාකාරකම් සහ ඉලක්ක පිළිබඳ විස්තරය

- නකල්ස් සංරක්ෂණ ප්‍රදේශයේ සහ කුරුණෑගල ඇතුළු අනෙකුත් තෝරාගත් වන රක්ෂිතවල කර්ජනයට ලක්ව ඇති ශාක විශේෂ ගවේෂණය කිරීම සහ නිදර්ශන එකතු කිරීම සඳහා 2026 වසරේදී ද උද්භිද විද්‍යාත්මක සමීක්ෂණ කටයුතු අඛණ්ඩව සිදු කෙරෙනු ඇත. මෙය දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන ශාක ගවේෂණ වැඩසටහනක් ලෙස ක්‍රියාත්මක වේ. එමෙන්ම, පෞරව විවිධත්ව සංරක්ෂණ පියවර සහ විකුන් සංරක්ෂණ පිළිවෙත් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහ විවිධ කර්මාන්තවල නිරසාර ආර්ථිකමය වටිනාකමක් ඇති විශේෂ හඳුනා ගැනීමට ද හේතු වේ.
- 2026 වසර සඳහා BG-BASE නැමති ජාත්‍යන්තර දත්ත සමුදාය සක්‍රීය කිරීම සිදු කිරීමට නියමිතය. BG-BASE යනු උද්භිද උද්‍යාන විසින් සජීව එකතුවක්, ශාකාගාර එකතුවක්, ශාක විද්‍යා සහ නාමකරණය, සංරක්ෂණය සහ දත්ත හුවමාරුව, සිතියම්ගත කිරීම සහ ලේබල් කිරීම යනාදිය පිළිබඳ තොරතුරු ගබඩා කිරීම සහ සංවිධානය කිරීම සඳහා භාවිත කරන ජාත්‍යන්තර ශාක දත්ත කළමනාකරණ පද්ධතියකි.
- 2026 වසරේදී මල්වගාව සහ මල්වගා පර්යේෂණ කටයුතු අඛණ්ඩව සිදු කෙරෙනු ඇති අතර ශාක සංරක්ෂණය, ශාක ක්‍රමවේද, ක්ෂුද්‍ර ප්‍රචාරණය, පළිබෝධ සහ රෝග කළමනාකරණය, පසු අස්වනු හැසිරවීම සහ අගය එකතු කිරීම, කෘෂි විද්‍යාව යන ක්ෂේත්‍ර

කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් පර්යේෂණ වැඩසටහන් 50ක් පවත්වනු ඇත.

පුද්ගලයින් 25,000ක් මල් වගාව සහ ශාක ආශ්‍රිත ක්ෂේත්‍ර පිළිබඳව පුහුණු කර දැනුවත් කරනු ඇති අතර, භූදර්ශන අලංකරණය සහ මල් වගාව පිළිබඳ NVQ මට්ටමේ පාඨමාලා යටතේ පුද්ගලයින් 60 දෙනෙකු පුහුණු කරනු ඇත.

- මල්වගා අංශයේ දැනටමත් නියැලී සිටින පහළ හා මධ්‍යම මට්ටමේ වගාකරුවන්ට ද්‍රව්‍ය, උපකරණ සහ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය සහාය ලබා දීමෙන් සහ මල් පුද්ගලයන් හරහා අලෙවිකරණ සහාය ලබා දීමෙන් ඔවුන් බලගන්වනු ඇත.

දේශීය හා විදේශීය කාර්ය මණ්ඩල පුහුණු වැඩසටහන් හරහා කාර්ය මණ්ඩලයේ ධාරිතා වර්ධනය සිදු කෙරෙනු ඇත.

මල් පුද්ගලයන් කුටියක්

මල් වගාකරුවන් සඳහා ද්‍රව්‍ය බෙදා හැරීම

මූල්‍ය ප්‍රගතිය 2025

මූල්‍ය ක්‍රියා	ප්‍රතිපාදන (රු.මිලියන)	වියදම (රු.මිලියන)	%
මුළු ප්‍රාග්ධනය	278.00	44.50	16
පුනරාවර්තන	834.00	561.83	67
මුළු එකතුව	1112.00	606.33	55

2.3.8 ජල සම්පත් මණ්ඩලය

ජල සම්පත් මණ්ඩලය වෙත පැවරී ඇති ප්‍රධාන කාර්යභාරය වනුයේ භූ ගත ජලය කළමනාකරණය, නියාමනය හා සංරක්ෂණය වේ. ඒ අනුව ජල සම්පත් මණ්ඩලය මගින් වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකාවේ භූගත ජලයේ තිරසාර පැවැත්ම උදෙසා විවිධ පර්යේෂණ අධ්‍යයන කටයුතු, සමීක්ෂණ කටයුතු හා නියාමන කටයුතු සිදු කරනු ලබයි.

2025 වර්ෂය තුළ ජල සම්පත් මණ්ඩලය මගින් රටේ ජල සම්පත සුරක්ෂිත කිරීම සඳහා පහත අධ්‍යයන සහ ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරගෙන යමින් පවතී.

භූ ගත ජල සම්පත්, නිසි කළමනාකරණයක් තුළින් තිරසාර භාවිතයක් උදෙසා යොමුවීම උදෙසා භූගත ජල සම්පත නියාමනය කිරීම සඳහා විවිධ කාර්යයන් මෙම වර්ෂයේදී ක්‍රියාවට නංවන ලදී. කෙසේ වෙතත් ජල සම්පත් මණ්ඩල පනත හා 1999 ජල සම්පත් මණ්ඩල සංශෝධන පනතෙහි පවතින නීති රීති ප්‍රමාණවත් නොවන බැවින් අදාළ නියාමන කාර්යයන් සිදු කිරීමේදී ඇති වූ ගැටළුකාරී තත්ත්වයන් මගරවා ගැනීම සඳහා පවතින ජල සම්පත් මණ්ඩල පනත සංශෝධනය කිරීම සඳහා ලැබුණු උපදෙස් අනුව අදාළ නියාමන ක්‍රමවේදයන් හා නීති රෙගුලාසි ඇතුළත් කරමින් 2025 වර්ෂය තුළදී මෙවන විට කෙටුම්පත් සකස් කර ඇත.

ජල සම්පත් හා මූලාශ්‍ර නියාමනය කිරීමේ කාර්යයෙහිලා මෙන්ම ජල මූලාශ්‍රවල ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳව සිදුකළ පරීක්ෂණ, අධ්‍යයන හා භූගත ජලය සංවර්ධන ව්‍යාපෘති

රටෙහි මතුපිට ජල ප්‍රභවයන් ගංඟා ඇල දොළ වැව් පද්ධතීන්හි රසායනික තත්ත්වය නිර්ණය කොට එම තොරතුරු මධ්‍යම දත්ත ගබඩාවක් පවත්වා ගෙන යාම තුළින් සහ කාලානුරූපී සිතියම්ගත කිරීම මගින් ජලයෙහි රසායනික වෙනස්කම් නිර්ණය සහ එමගින් ජල ප්‍රභව ආරක්ෂා කිරීමට අවශ්‍ය ජල කළමනාකාරීත්වයක් සහ එයට අනුරූපී සැලසුම් සකස් කිරීම යටතේ වයඹ පළාතෙහි ජල ප්‍රභවයන් 256 ක විශ්ලේෂණ කටයුතු මේ වනවිට සිදු කරගෙන් යනු ලබයි.

සියලු ගංඟා ප්‍රෝණිකීන්හි ආරම්භ ජල පෝෂක ප්‍රදේශවන මධ්‍යම කඳුකරය ආශ්‍රිත ජල උල්පත් ප්‍රමුක්තාවය පදනම්ව තෝරාගෙන එම ජල ප්‍රභවයන්හි ගුණාත්මකභාවය පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ජල සාම්පල 62 ක රසායනාගාර විශේෂලේෂණ කටයුතු මේ වනවිට සිදු කරගෙන යනු ලබන අතර සහ ජල පෝෂක ප්‍රදේශ සංරක්ෂණය සඳහා නිර්දේශයන් සහ සැලසුම් ක්‍රමෝපායන් සැකසීම ජල පෝෂක ප්‍රදේශ 02 ක මේ වනවිට සිදු කර ඇත.

2026 වර්ෂය සඳහා සැලසුම් කරන ලද ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්

ස්වාභාවික උල්පත් අධ්‍යයන සහ සංරක්ෂණ වැඩසටහන්

රටේ පාරිසරික හා සමාජීය ජල අවශ්‍යතා සඳහා වැදගත් ස්වාභාවික උල්පත් පිළිබඳ ප්‍රමාණවත් අධ්‍යයනයක් මෙතෙක් සිදු වී නොමැති බැවින්, 2026 වර්ෂයේදී උතුරු මැද හා මධ්‍යම පළාත් තෝරාගෙන මූලික අධ්‍යයනයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට සැලසුම් කර ඇත. මෙම වැඩසටහන යටතේ ස්වාභාවික උල්පත් හඳුනා ගැනීම, සංවේදී කලාප හා ජල පෝෂක ප්‍රදේශ සංරක්ෂණය සඳහා නිර්දේශ සහ ක්‍රියාමාර්ග සැලැස්වීම, සහ පාර්ශ්ව ආයතන හා ප්‍රජා සහභාගිත්වය සිසිල් ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීම සිදු කරනු ඇත. (අදියර II - ඇස්මේන්තුගත වියදම රු. මි. 1.0)

භූගත ජල සම්පත් සිතියම්ගත කිරීම සහ නියාමන ක්‍රමවේද සංවර්ධනය

භූගත ජලය නිසි කළමනාකරණයකින් භාවිතා කිරීම සඳහා රට පුරා පවතින භූගත ජල මූලාශ්‍ර හඳුනා ගැනීම හා සංඛ්‍යාත දත්ත රැස් කිරීම අත්‍යවශ්‍යවේ.

එමනිසා, වාණිජ සහ සම්පාදන අරමුණු සඳහා භාවිතා වන සියලුම භූගත ජල මූලාශ්‍ර ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ මට්ටමින් සිතියම්ගත කර නියාමන ක්‍රමවේදයක සකස් කිරීමට සැලසුම් කර ඇත. එමගින් ජලයෙහි තිරසාර භාවිතය සහ පාරිසරික සම්තුලිතතාවය තබාගනීමත් ආරක්ෂිත ජල පරිමාවයන් නිර්ණය කිරීම සහ කළමනාකරණ උපදෙස් ලබාදීම සිදු කරනු ඇත. (ඇස්මේන්තුගත වියදම රු. මි. 7.5)

ජල ගුණාත්මකභාව අධ්‍යයන හා දත්ත කළමනාකරණය

රට පුරා මතුපිට ජල ප්‍රභවයන්හි (ගංඟා, ඇල, දොළ, වැව්) ජලයේ ගුණාත්මකභාවය අධ්‍යයනය කරමින් එම තොරතුරු මධ්‍යම දත්ත ගබඩාවක් ලෙස පවත්වා ගැනීම හා කාලානුරූපී සිතියම්ගත කිරීම සිදු කරනු ඇත. මෙම ක්‍රියාවලිය මගින් ජලයේ රසායනික වෙනස්කම් අනාවරණය කර දිගු කාලීන ජල කළමනාකරණ සැලසුම් සකස් කරනු ඇත. තවද සංවේදී ජල මූලාශ්‍ර හඳුනා ගැනීම මගින් ප්‍රාදේශීය ජනතාවගේ අවශ්‍යතා සහ සංවර්ධන ක්‍රියාවලියට අනුකූලව ජල සම්පත් සංරක්ෂණය සහ හදිසි තත්ත්වයන්ට ප්‍රතිචාර සැලැස්වීම පහසු කරනු ඇත. (අදියර II - ඇස්මේන්තුගත වියදම රු. මි. 6.0)

භූගත ජල සම්පත් භාවිතයේදී ඇතිවන හැටළු ලබාදීම උදෙසා ජල සම්පත් මණ්ඩලය නියැලෙන සම්බන්ධවසම්බන්ධවමෝපායන් සැලසුම් කරගැනීම අතර එම ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ වැඩසටහන් 300 ක් මැදිහත් වී ජල හිමිකම් සහ එහි පුරක්ෂිතතාවය 2026 වර්ෂය තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිත අතර තහවුරු වන පරිදි නිසි තාක්ෂණික නිර්දේශයන් ඒ සඳහා ඇස්තමේන්තු ගත මුදල රු. මි. 1.0 ක් වේ.

සමස්ත ව්‍යාපෘති අධ්‍යයනයන් පිළිබඳ සාරාංශගතය

	ව්‍යාපෘතිය	කොන්ත්‍රාත් මුදල (රු. මි)	ඇස්තමේන්තු ගත මුදල (රු. මි)	3වන කාර්තුව			
				මුළු (රු. මි)		භෞතික (%)	
				ඉලක්කය	ප්‍රගතිය	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය
1	දීර්ඝ කාලීන භූගත ජල නියාමන ව්‍යාපෘතිය (LTGM): කොළඹ-මීගමුව, අම්පාර , මන්නාරම, වවුනියාව, කිලිනොච්චි, යාපනය, අනුරාධපුර, පොළොන්නරුව, මාතලේ, පුත්තලම.	5.0	5.0	3.6	2.5	75%	57%
2	භූගත ජල සම්පත් කෙරෙහි දේශගුණ විපර්යාස වල සෘජු හා වක්‍ර බලපෑම් පිළිබඳව අධ්‍යයනය (SICC)	1.0	1.0	0.6	0.2	70%	47%
3	භූගත ජල සම්බන්ධ පාරිසරික හැටළු සඳහා සිදු කරන ඒකාබද්ධ ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ (INSP)	1.0	1.0	0.5	0.7	36%	74%
4	මානව සම්පත් සහ ආයතනික සංවර්ධන කටයුතු (HRID)	4.5	4.5	3.2	1.9	71%	66%
5	හදිසි ආපදා අවස්ථා වල අවශ්‍යතා සඳහා භූගත ජලය සංවර්ධනය (නියඟ, ගංවතුර, භූගත ජල සම්පත් දූෂණය වීම) (E-USE)	1.5	1.5	0.1	0.1	75%	52%
6	ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින ස්වභාවික හා උණුදිය උල්පත් තක්සේරු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය (ANSP)	1.5	1.5	1.1	0.2	78%	48%
7	රටතුළ මතුපිට ජල සම්පත් වල ජල තත්ත්ව තක්සේරු අදියර - I ව්‍යාපෘතිය (SWQA)	4.0	4.0	4.0	2.4	78%	65%
8	භූගත ජල කළමනාකරණ හා දේශගුණ විපර්යාස වල බලපෑම පිළිබඳ පවත්වනු ලබන සඳහා වන දැනුවත් වැඩසටහන (DFAT)	2.1	2.1	1.8	0.794	56%	83%
	මුළු එකතුව	20.6	20.6	15.1	9.0		

2.3.9 වනජීවී හා වන සම්පත් සංරක්ෂණ අංශය

2024.09.27 දිනැති අංක 2403/53 දරණ අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් එවකට වනජීවී හා වන සම්පත් සංරක්ෂණ අමාත්‍යාංශය යටතේ පැවති වනජීවී සංරක්ෂණ, වන සංරක්ෂණ, ජාතික සත්වෝද්‍යාන යන දෙපාර්තමේන්තු ද රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව ද පරිසර, වනජීවී, වන සම්පත්, ජල සම්පාදන, වැවිලි හා ප්‍රජා යටිතල පහසුකම් අමාත්‍යාංශය යටතට ඇතුළත් කරන ලදී.

ඊට පසුව 2024.11.25 දින නිකුත් කළ විශේෂ ගැසට් පත්‍රය අංක 2412/08 අනුව, වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, ජාතික සත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව සහ රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව පරිසර අමාත්‍යාංශය යටතට ඇතුළත් වූ අතර එම දෙපාර්තමේන්තු හා ආයතනවල කටයුතු වනජීවී හා වන සම්පත් සංරක්ෂණ අංශයට ඇතුළත් කරන ලදී.

එක් එක් අංශ වල කාර්යභාරය හා ප්‍රගතිය පාලන අංශය

- වනජීවී හා වන සම්පත් සංරක්ෂණ අංශය තුළ සාමාන්‍ය පරිපාලනය හා ව්‍යාපාර පවත්වාගෙන යාම.
- වනජීවී හා වන සම්පත් සංරක්ෂණ අංශයේ සියලු නිලධාරීන්ගේ ආයතන කටයුතු සිදු කිරීම.
- දෙපාර්තමේන්තුවල ආයතන කටයුතු නිසියාකාරව සිදුකිරීමට අවශ්‍ය සහය ලබා දීම.
- පාර්ලිමේන්තු උපදේශක කාරක සභාව, පාර්ලිමේන්තු ප්‍රශ්න හා අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශ වලට අදාළව කටයුතු කිරීම.
- වනජීවී හා වන සම්පත් සංරක්ෂණ අංශයේ මානව සම්පත් සංවර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය පියවර

එක් එක් අංශ වල කාර්යභාරය හා ප්‍රගතිය

පාලන අංශයට—2025.09.30 දිනට ප්‍රගතිය

	විෂයය	ප්‍රගතිය
01.	පෞද්ගලික ලිපි ගොනු	<ul style="list-style-type: none"> • නිලධාරීන් 45 ක් සඳහා වැටුප් වර්ධක ගෙවීම. • නිලධාරීන් 07 ක් උසස් කිරීම සඳහා අදාළ කටයුතු සිදු කිරීම. • මාණ්ඩලික නිලධාරීන් 03 ක් විශ්‍රාම ගැන්වීම. • සංවර්ධන නිලධාරීන් 14 දෙනෙකු ස්ථිර කිරීම පිණිස අදාළ ලේඛන ඒකාබද්ධ සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙත යොමු කිරීම.
02.	නිවාඩු	<ul style="list-style-type: none"> • නිවාඩු ලේඛනය යාවත්කාලීන කිරීම. • ස්ථාන මාරු වී ගිය නිලධාරීන් 08 දෙනෙකුගේ නිවාඩු වාර්තා පුද්ගලික ලිපි ගොනුව සමග යොමු කිරීම.
03.	දුම්රිය වාර ප්‍රවේශ පත්‍ර, නිවාඩු දුම්රිය බලපත්‍ර	<ul style="list-style-type: none"> • නිවාඩු දුම්රිය බලපත්‍ර 62 ක් නිකුත් කිරීම.
04.	ප්‍රවාහන කටයුතු	<ul style="list-style-type: none"> • වාහන 16 කට ඉදිරි වර්ෂය සඳහා රක්ෂණ ආවරණ ලබාගැනීම. • වාහන 07 කට අදාළව වාර සේවා 10ක් සිදුකිරීම, වාහන 09 කට අලුත්වැඩියාවන් 09 ක් සිදු කිරීම.
05.	වැටුප් රහිත දේශීය/ විදේශ නිවාඩු	<ul style="list-style-type: none"> • නිලධාරීන් 01 ක් සඳහා දේශීය නිවාඩු අනුමත කර ඇත. • නිලධාරීන් 03 ක් සඳහා විදේශීය නිවාඩු අනුමත කර ඇත.
06.	පාර්ලිමේන්තු ප්‍රශ්න හා අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශ	<ul style="list-style-type: none"> • අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකා 11 ක් අමාත්‍ය මණ්ඩල කාර්යාලයට යොමු කිරීම. • පාර්ලිමේන්තු ප්‍රශ්න 07 ක් සඳහා පිළිතුරු ලබා දීම. • ස්ථාවර නියෝග 27 (2) යටතේ අසනු ලබන ප්‍රශ්න 02 ක් සඳහා පිළිතුරු

	විෂයය	ප්‍රගතිය
07.	විගණන විමසුම්	<ul style="list-style-type: none"> විගණන විමසුම් 08 ක් සඳහා පිළිතුරු ලබා දී ඇත.
08.	තොරතුරු දැන ගැනීමේ පනත	<ul style="list-style-type: none"> ඉල්ලීම් 23 ක් සඳහා පිළිතුරු ලබා දී ඇත.
09.	කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු හා බඳවා ගැනීම්	<ul style="list-style-type: none"> කාර්ය මණ්ඩල තොරතුරු යාවත්කාලීන කිරීම.
10.	දේශීය විදේශීය පුහුණු	<ul style="list-style-type: none"> අමාත්‍යාංශයේ නිලධාරීන් 09 ක් සඳහා විදේශ පුහුණු ලබා දී ඇත. සියලුම කාර්ය මණ්ඩලය දේශීය පුහුණු වැඩසටහන් 08 ක් සඳහා යොමු කර ඇත. ප්‍රාථමික ගණයේ නිලධාරීන් පුහුණු වැඩසටහන් 03ක් සඳහා යොමු කර ඇත.
11.	මහජන පැමිණිලි	<ul style="list-style-type: none"> ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය හා අග්‍රාමාත්‍ය ලේකම් කාර්යාලය වෙතින් අමාත්‍යාංශයට ලැබී ඇත. මහජන පැමිණිලි අදාළ අනුබද්ධිත දෙපාර්තමේන්තු වලට කඩිනමින් යොමු කිරීම. අමාත්‍ය කාර්යාලය, රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභාව, මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව හා අල්ලස් දූෂණ චෝදනා කොමිෂන් සභාව හරහා ලැබී ඇති පැමිණිලි අදාළ දෙපාර්තමේන්තු වෙත යොමු කිරීම.
12.	දෙපාර්තමේන්තුවල කාර්ය සාධන වාර්තා	<ul style="list-style-type: none"> වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, ජාතික සත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුවේ 2024 කාර්ය සාධන වාර්තා සහ රාජ්‍ය දැව සංස්ථාවේ 2023 වාර්ෂික වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත.
13.	නඩත්තු කටයුතු	<ul style="list-style-type: none"> අංශයේ නඩත්තු කටයුතු 15 ක් කඩිනමින් සිදු කිරීම.
14.	දෙපාර්තමේන්තුවල ආයතනික කටයුතු	<ul style="list-style-type: none"> වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, ජාතික සත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව හා රාජ්‍ය දැව සංස්ථාවේ ආයතනික කටයුතු වලට අදාළ රාජකාරී කඩිනමින් ඉටු කර ඇත.

වනජීවී හා වන සම්පත් සංරක්ෂණ අංශයේ දේශීය පුහුණු වැඩසටහන්

	පුහුණු වැඩසටහනේ නම	වැය වූ මුදල (රු.)	දිනය	නිලධාරීන් ගණන
01	රජයේ වැටුප් පද්ධති පුහුණුව	18,000.00	06.05.2025 සහ 07.05.2025	01
02	ආකල්ප සංවර්ධන පුහුණු වැඩසටහන	52,500.00	03.06.2025	09
03	ආතති කළමනාකරණ පුහුණු වැඩසටහන	25,600.00	30.06.2025	සියලුම අමාත්‍යාංශ නිලධාරීන්
04	මානව සම්පත් සංවර්ධන කළමනාකරණ සැලසුම් සකස් කිරීම	12,500.00	03.07.2025	
05	රාජ්‍ය සේවය සඳහා අවශ්‍ය විනය (ආයතන සංග්‍රහය II) - 01	13,200.00	04.07.2025	
06	පරිසරය ආරක්ෂා කිරීමට දායකවන්නේ කෙසේද?	13,690.00	22.07.2025	

	පුහුණු වැඩසටහනේ නම	වැය වූ මුදල (රු.)	දිනය	නිලධාරීන් ගණන
07	රාජ්‍ය සේවය සඳහා අවශ්‍ය වීනය (ආයතන සංග්‍රහය II) - 02	15,000.00	25.07.2025	සියලුම අමාත්‍යාංශ නිලධාරීන්
08	රියදුරන් සඳහා මාර්ග නීති පුහුණු වැඩසටහන	7,800.00	20.08.2025	
09	බෝ නොවන රෝග පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම	25,000.00	26.08.2025	
10	රාජ්‍ය සේවය සඳහා අවශ්‍ය වීනය (ආයතන සංග්‍රහය II) - 03	14,000.00	29.08.2025	
11	ආකල්ප සංවර්ධන පුහුණු වැඩසටහන II	60,000.00	02.09.2025	08
12	රාජ්‍ය සේවය සඳහා අවශ්‍ය වීනය (ආයතන සංග්‍රහය II) - 04	12,000.00	04.09.2025	සියලුම අමාත්‍යාංශ නිලධාරීන්

* උද්‍යාන අලංකරණය පිළිබඳ ප්‍රායෝගික වැඩසටහන සඳහා රු. 30,000.00 ක මුදලක් අත්තිකාරම් ලෙස ලබා ගෙන ඇත.

සංවර්ධන අංශය

මෙම අංශය මගින් වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව, ජාතික සත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව සහ රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව මගින් සිදු කරනු ලබන සංවර්ධන කටයුතු විධිමත්ව හා ඵලදායීව ක්‍රියාවට නැංවීම අධීක්ෂණය කිරීම සහ ඒ සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීම සිදු කරනු ලැබේ.

2025.09.30 දිනට ප්‍රගතිය

- “නිරසර වනාන්තර කළමනාකරණය තුළින් ඉඩම් ගැටළු නිරාකරණය” වැඩසටහන යටතේ යාපනය, කිලිනොච්චිය, මන්නාරම, මුලතිව්, වවුනියාව, අම්පාර, ත්‍රිකුණාමලය හා මඩකලපුව යන දිස්ත්‍රික්කවල හඳුනාගෙන ඇති ඉඩම් නැවත සමාලෝචනය කිරීම සඳහා කමිටුවක් පත් කිරීම සඳහා කෘෂිකර්ම පශු සම්පත් ඉඩම් හා වාරිමාර්ග අමාත්‍යවරයා සහ පරිසර අමාත්‍යවරයා විසින් 2025/08/24 දිනැතිව ඉදිරිපත් කළ ඒකාබද්ධ අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය සඳහා ලද අංක 25/1560/826/020 හා 2025/08/25 දිනැතිව අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලැබී ඇත. ඒ අනුව, ඉදිරි කටයුතු සිදු වෙමින් පවතී.
- වෙඩිතලනීවී ස්වභාවික රක්ෂිතයෙන් කොටසක් ඉවත් කරමින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද අංක 238305 හා 2024.05.06 දිනැති ගැසට් පත්‍රය අවලංගු කරමින් (වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව වෙතින් කෙටුම්පත් කර අමාත්‍යාංශය වෙත යොමු කරන ලද) අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයක් ඉදිරිපත් කරන ලද අතර, ඊට ලද අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය ප්‍රකාරව ඉදිරි කටයුතු සිදු වෙමින් පවතියි.
- වනඅළු දුම්රියේ ගැටීම වැළැක්වීම සම්බන්ධයෙන් කමිටුවක් පත් කරන ලද අතර

එම කමිටුව මගින් වනඅළු දුම්රියේ ගැටීම වැළැක්වීම සඳහා යෝග්‍ය වන ක්‍රියා මාර්ග ගැනීම.

- කතල්ල පල්ලකැලේ අභය භූමියේ වනජීවී සුපෝෂණ හා ඉඩම් ගැටලු විසඳීම සඳහා සුදුසු නිලධාරීන්ගෙන් සමන්විත කමිටුවක් පත් කිරීම සහ එම කමිටුව මගින් සාකච්ඡා හා ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ සිදුකර අවශ්‍ය නිර්දේශ ලබා දීම සඳහා පියවර ගනිමින් සිටී.
- ගරු පරිසර නියෝජ්‍ය අමාත්‍යතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් හා ලේකම්තුමාගේ සහභාගීත්වයෙන් 2025.07.28 දිනැතිව වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවෙහි පැවති සාකච්ඡාව ප්‍රකාරව පුත්තලම, අනුරාධපුර සහ කුරුණෑගල යන දිස්ත්‍රික්කයන්හි වනඅළු-මිනිස් ගැටුම කළමනාකරණය සඳහා විශේෂ වැඩපිළිවෙලක් සැකසීම.
- වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් යාල, මන්නේරිය, කවුඩුල්ල, උඩවලව, විල්පත්තුව හා හුරුළු වැනි ජාතික උද්‍යාන නැරඹීම සඳහා දෙස් විදෙස් සංචාරකයින් විශාල පිරිසක් පැමිණීම හේතුකොට ගෙන විශාල තදබදයක් ඇති වන බැවින් එම තදබදය අවම කිරීම සඳහා හා වන ජීවී උද්‍යාන වල පවතින ගැටළු කඩිනමින් විසඳීම අරමුණු කර ගෙන කමිටුවක් පත්කර ඇති අතර එම කමිටුව නිර්දේශ ප්‍රකාරව අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම.
- ජාතික රතු දත්ත ලැයිස්තුවේ සඳහන් ජලජ පැළෑටි සහ පටක රෝපණ මගින් නිපදවනු ලබන පැළෑටි අපනයනය සඳහා තීරණ ගැනීමට කමිටුවක් පත් කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇත.

- වන අපරාද වැළැක්වීම සඳහා අමාත්‍යාංශයෙහි මූලිකත්වයෙන් වනජීවී හා වන සම්පත් සංරක්ෂණ අංශය තුළ ඒකාබද්ධ ක්‍රියාත්මක කාමරයක් ස්ථාපිත කිරීමට සැලසුම් කිරීම.
- “වනස්පතී” වැඩසටහන යටතේ ගැසට් කරන ලද වනාන්තරවල මායිම් නැවත පරීක්ෂා කිරීම සහ එම ගැසට් කරන ලද වනාන්තර ඇතුළත පෞද්ගලික හා සිත්තක්කර ඉඩම් ඇතුළත් වී තිබේ ද යන්න හා ඒ තුළ රජයේ ඉඩම් අතිපිහිත වී (overlap) ඇත් ද පරීක්ෂා කිරීම සඳහා කමිටුවක් පත් කර ඇත.

සැලසුම් අංශය

වනජීවී ආරක්ෂණය හා වන සංරක්ෂණය විෂයට අදාළව සැලසුම් හා අධීක්ෂණ කටයුතු සම්බන්ධයෙන් මෙම අංශය විගතියනු ලබයි.

2025.09.30 දිනට ප්‍රගතිය

- 2025 වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කර ඇත.
- අංශය යටතේ ඇති දෙපාර්තමේන්තු හා ආයතනයන්හි කාර්තුමය ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම් 01 ක් පවත්වන ලදී.
- සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රගතිය මුදල් අමාත්‍යාංශයට යොමු කර ඇත.
- වනජීවී හා වන සංරක්ෂණ අංශයට අදාළ 2024 වර්ෂයේ කාර්ය සාධන වාර්තාව සකසා පරිසර අංශය වෙත ලබාදී ඇත.
- අමාත්‍යාංශයට අදාළව හා ඒ යටතේ පවතින දෙපාර්තමේන්තු හා ආයතනවල දත්ත ඇතුළත් කර ඩිජිටල් දත්ත පුවරුවක් සකස් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකරමින් පවතී.
- සංචාරක අමාත්‍යාංශය හා ඒකාබද්ධව ලෝක බැංකු ණය ආධාර මගින් ක්‍රියාත්මකවන “සොබාදහම පදනම් කරගත් සංචාරක ගමනාන්ත සංවර්ධන” ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදාළ සම්බන්ධීකරණ කටයුතු සිදු කිරීම.

- ජාතික ඇගයීම් මෙහෙයුම් කමිටුව විසින් අනුමත වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට අදාළ “වනජීවී රක්ෂිත ප්‍රදේශවල වාසස්ථාන සුපෝෂණය” හා වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට අදාළ “වන ගහණය වැඩි කිරීම සඳහා ප්‍රජා සහභාගිත්වය” යන වැඩසටහන් වල පසු ඇගයීම් කටයුතු සිදුකිරීම.
- “පොහොසත් රටක් - ලක්ෂන ජීවිතයක්” රජයේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශයට අදාළ වනජීවී හා වන සම්පත් සංරක්ෂණ අංශයට අදාළ ක්‍රියාකාරකම්හි ප්‍රගතිය ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය වෙත යොමු කිරීම.
- තීරසර වනාන්තර කළමනාකරණය තුළින් ඉඩම් ගැටළු නිරාකරණය වැඩසටහනට අදාළ ප්‍රගතිය අධීක්ෂණය කිරීම.
- ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලයට, මුදල් අමාත්‍යාංශයට, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට, අනෙකුත් රේඛීය අමාත්‍යාංශ හා පාර්ලිමේන්තු උපදේශක කාරක සභාවට අවශ්‍ය තොරතුරු ලබාදී ඇත.
- සංවර්ධන ව්‍යාපෘති අධීක්ෂණය සඳහා ක්ෂේත්‍ර නිරීක්ෂණය සිදුකර ඇත.
- ප්‍රාග්ධන ව්‍යාපෘතීන්ට අදාළ මාසික හා කාර්තුමය ප්‍රගති වාර්තා සැකසීමේ කටයුතු ඉටුකර ඇත.
- අමාත්‍යාංශයට අදාළ තීරසර සංවර්ධන අභිමතාර්ථ ළඟා කර ගැනීමේ ප්‍රගතිය තීරසර සංවර්ධන සභාව වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත.

ගිණුම් අංශය

පාර්ලිමේන්තු මූල්‍ය පාලනය උත්තරදායීබව හා බැඳුණු මෙම අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් විසින් ප්‍රධාන ගණන් දීමේ නිලධාරියා ලෙස ඉටු කළ යුතු වනජීවී හා වන සම්පත් සංරක්ෂණ අංශයේ හා වනජීවී හා වන සම්පත් සංරක්ෂණ අංශය යටතේ ඇති ආයතනවල මූල්‍ය පාලන කාර්යභාරයට අවශ්‍ය සෘජු සහාය දැක්වීම මෙම අංශයේ ප්‍රධාන කාර්යය හා කර්තව්‍යයි.

2025.09.30 දිනට මූල්‍ය ප්‍රගතිය

වැය විෂය	2025 වර්ෂය සඳහා වෙන් කර ඇති ප්‍රතිපාදන (රු.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (රු.) (2025.09.30 දිනට)	වියදම %
160-01-06-2001	25,000,000.00	3,547,296.26	14
160-01-06-2002	500,000.00	120,142.00	24
160-01-06-2102	3,500,000.00	100,140.00	3
160-01-06-2003	5,000,000.00	4,428,259.02	88
160-01-06-2401	1,000,000.00	313,547.15	31
මුළු එකතුව	35,000,000.00	8,536,384.43	24

ආදායම් උත්පාදන ප්‍රගතිය -2025

ආයතන	වාර්ෂික ආදායම් ඉලක්කය 2025 (රු.මි)	2025.09.30 දිනට ප්‍රගතිය	
		ආදායම (රු.මි)	වාර්ෂික %
වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	*7616.96	7,990.36	105.00
වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	1,121.5	940.45	83.86
ජාතික සත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව	1,482.59	1,230.29	82.98
රාජ්‍ය දූව සංස්ථාව	6,642.8	3,059.52	46.06

*සංශෝධනය වීමට නියමිතය.

අභ්‍යන්තර විගණන අංශය

පරිසර අමාත්‍යාංශයේ වනජීවී හා වන සම්පත් සංරක්ෂණ අංශයේ මූල්‍ය හා මෙහෙයුම් කටයුතු පිළිබඳව ක්‍රියාත්මක වන අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රමවේද වල කාර්යක්ෂමතාව හා ඵලදායිතාව ඇගයීම සඳහා නිරන්තර සෝදිසි පරීක්ෂණ සිදුකිරීම හා දෙපාර්තමේන්තු, සංස්ථා සම්බන්ධයෙන් විශේෂ පරීක්ෂණ කටයුතු මෙහෙයවීම ද අභ්‍යන්තර විගණන අංශයෙන් සිදුකරනු ලබයි.

2025.09.30 දිනට ප්‍රගතිය

1. පුද්ගලික ලිපි ගොනු නඩත්තු විගණනය - මාණ්ඩලික ශ්‍රේණි -2025
2. පුද්ගලික ලිපි ගොනු නඩත්තු විගණනය - අනිකුත් කාර්ය මණ්ඩල-2025
3. වාහන නඩත්තු විගණනය-2025
4. වාහන අළුත්වැඩියාව විගණනය-2025
5. රාජකාරි කටයුතු සඳහා වාහන වෙන් කිරීම-2025
6. රිය අනතුරු සම්බන්ධ කටයුතු- 2025
7. වාහන අපහරණ කටයුතු-2025
8. ධාවන සටහන් පත්‍ර පරීක්ෂාව -2025
9. රජයේ නිලධාරීන්ගේ අත්තිකාරම් විෂය ක්‍රියාකාරකම් 2024/2025
10. මුදල් එකතු කිරීම හා බැංකුගත කිරීම විගණනය 2024/2025
11. සේප්පු පාලනය විගණනය- 2025
12. වෙත්පත් පාලනය විගණනය-2024/2025
13. සරප් ක්‍රියාකාරකම් විගණනය- 2025
14. අතුරු අග්‍රිම ක්‍රියාකාරකම් විගණනය-2024/2025
15. බැංකු සැසඳීම් කටයුතු හා වෙත්පත්

ක්‍රියාකාරකම් විගණනය - 2024/2025

16. සුළු මුදල් ක්‍රියාකාරකම් විගණනය -2025
17. සුළු මුදල් විගණනය - 2025
18. ගෙවීම් වවුචර් කළමනාකරණය විගණනය-2024
19. රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගේ අත්තිකාරම් බී හිණුම් ක්‍රියාකාරකම්- 2024/2025
20. විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් පැවැත්වීම්

- 2025 වර්ෂයට අදාළ පලමු , දෙවන හා තෙවන කාර්තුවලට අදාළ විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් පවත්වන ලදී.
- 2018 අංක 19 දරණ ජා. වි. ප. 38 (1) ඇවගන්තිය හා කළමනාකරණ විගණන දෙපාර්තමේන්තුවේ කළමනාකරණ විගණන වක්‍රලේඛ අංක DMA/01/2025 ප්‍රකාරව පරිසර අමාත්‍යාංශයේ වනජීවී හා වන සම්පත් සංරක්ෂණ අංශයේ අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රමවේද වල කාර්යක්ෂමතාව හා ඵලදායිතාව සමාලෝචනය සිදු කරන ලදී.

2026 වර්ෂයේ සිදු කිරීමට අපේක්ෂිත ඉදිරි වැඩසටහන්

- අභ්‍යන්තර විගණන සැලැස්ම පරිදි විගණන කටයුතු සිදු කිරීම.
- විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් පැවැත්වීම් හා වාර්තා කිරීම.
- විශේෂ පරීක්ෂණ සිදු කිරීම.
- ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ සිදුකිරීම හා වාර්තා කිරීම.
- අංශයේ නිලධාරීන් පුහුණු කිරීම හා පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා යොමු කිරීම.

විමර්ෂන අංශය- 2025.09.30 දිනට ප්‍රගතිය

අ නු අං ක ය	සිදුකරන ලද විමර්ශනයන්	ලේකම්තුමා වෙත වාර්තාව ඉදිරිපත් කර ඇත.	වාර්තාව සඳහා ලේකම් තුමාගේ අනුමැති	නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කිරීමට යොමු කිරීම	නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ප්‍රගතිය
01	දෙහිවල සත්ත්වෝද්‍යානයේ සතුන් සිය දහස් ගණනක් මිය යාම	2024.09.02	ලැබී ඇත.	සත්ත්වෝද්‍යාන අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙත යොමු කර	වාර්තා කර නොමැත.
02	පින්නවල සත්ත්වෝද්‍යානයේ නිරික්ෂණ	2024.10.30	ලැබී ඇත.	සත්ත්වෝද්‍යාන අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙත යොමු කර	වාර්තා කර නොමැත.
03	විල්පත්තු රක්ෂිත මායිමේ ඇති සිලාවතූර සහ කොන්ඩිට්ටි ප්‍රදේශ වල රාජ්‍ය කපු සංස්ථාවට අයත් ඉඩමේ දැව කැපීම. සිලාවතූර, ශ්‍රී ලංකා කපු සංස්ථාවට අයත් අක්කර 6300 ක පමණ බිමෙන් අක්කර 300 ක පමණ සියලු ගස් කපා බෝසර් කර වට්ටක්කා, පිපිඤ්ඤා, කොමඩු හා බඩ ඉරිඟු පාල ද, සුළු කොටසක අඩි 1 ½ ක පමණ උසැති කපු පාල ද,	2024.12.23	ලැබී ඇත.	වැවිලි හා ප්‍රජා යටිතල පහසුකම් අමාත්‍යාංශ ලේකම් වෙත යොමු කර ඇත.	වැවිලි හා ප්‍රජා යටිතල පහසුකම් අමාත්‍යාංශය මගින් ශ්‍රී ලංකා කපු සංස්ථා සභාපති වෙත යොමු කර ඇත.
04	ජාතික සත්ත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුවේ නිල නිවාස ගැටළුව නිරාකරණය හා ජාතික සත්ත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුවට ගැලපෙන පරිදි නැවත සමාලෝචනය	2024.12.30	ලැබී ඇත.	2025.02.11 දින නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සත්ත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙත යොමුකර ඇත.	වාර්තා කර නොමැත.
05	ESCamp ව්‍යාපෘතිය මගින් වීදුලි වැටවල් ඉදිකිරීමේදී මිලදිගෙන තිබූ Fence voltage alarm with siren and flash light එකක අස්ථාන ගතවීම.	2025.03.28	ලැබී ඇත.	2025.04.11 දින නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙත යොමුකර ඇත.	වාර්තා කර නොමැත.

06.	රිදීයගම සභාවේ උද්‍යානයේ අභ්‍යන්තර ප්‍රවාහන කටයුතු විධිමත් කිරීම	2025.05.16	ලැබී ඇත.	2025.07.17 දින නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සත්ත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙත	වාර්තා කර නොමැත.
07.	රිදීයගම සභාවේ උද්‍යානයේ ආශ්‍රිතව සිදුවන වංචනික ක්‍රියාවන්	2025.07.07	ලැබී ඇත.	2025.07.18 දින නිර්දේශ වලට අදාළව වාර්තාවක් ලබා ගැනීම සඳහා සත්ත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙත	වාර්තා කර නොමැත.
08.	දෙහිවල ජාතික සත්ත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුවේ විනය විරෝධී නිලධාරියකු සම්බන්ධයෙන් <ul style="list-style-type: none"> ප්‍රවේශ පත්‍ර නිකුත් කිරීම. (සතුන් සමඟ විශේෂ ක්‍රියා කාරකම් සඳහා) සූභ සාධක ආපන ශාලාව බදු දීම. ප්‍රමිතියෙන් තොර නිල ඇඳුම් හා සපත්තු ටෙන්ඩර් මගින් ලබා ගැනීම. නිල නිවාස ලබාදීම හා තනතුරු උසස් කිරීම් වලට සාප්පු මැදිහත් වීම. ගෝනපොළ ගොවිපල සහ කහපොළ ගොවිපල පවත්වා ගෙන යාම. ඔරන් ඔටන් පැටවා ජල ටැංකියට වැටී මිය යාම , පින්තවල අලියා මියයාම හා වාහොල්ල සත්වෝද්‍යානයේ තඩුව. 	2025.07.17	ලැබී ඇත.	2025.07.29 දින නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සත්ත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙත යොමුකර ඇත.	වාර්තා කර නොමැත.
09.	රිච්ගල වනජීවී කාර්යාලය තුළ කාවකාලිකව ඉදි කරන ලද මඩුවක අනාරක්ෂිතව ගබඩා කර තිබූ වීදුලි වැට උපකරණ සොයාගත් විසින් පැහැර ගැනීම.	2025.09.30	ලැබී ඇත.	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙත යොමු කර ඇත.	වාර්තා කර නොමැත.

10.	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ හා විද්‍යා හා වන සංගණන අංශයේ දූෂණ අනුමිතතා හා GPS උපකරණ 10ක් බාහිර පාර්ශවයකට විකිණීම	2025.09.19	ලැබී ඇත.	අල්ලස් හෝ දූෂණ චෝදනා විමර්ශන කොමිෂන් සභාව වෙත යොමු කර ඇත. අමාත්‍යතුමාගේ සම්බන්ධීකරණ ලේකම්ට හා වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ වන සංරක්ෂක ජනරාල් වෙත යොමු කර ඇත.	වාර්තා කර නොමැත.
11.	<p>රාජ්‍ය දැව සංස්ථාවේ සිදුවන අනුමිතතා</p> <ul style="list-style-type: none"> රාජ්‍ය දැව සංස්ථාවේ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (මානව සම්පත් හා පාලන) තනතුරට අදාළව සුදුසුකම් සපුරා නොමැති නිලධාරියෙකු බඳවා ගැනීම. සාමාන්‍යාධිකාරී විසින් දැව සංස්ථාවේ සම්පත් යොදාගෙන දැව පිළිබඳ ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යයෙන් පොතක් මුද්‍රණය කිරීමට වර්තමානයේ කටයුතු කරමින් සිටින බව. නිලධාරීන් යොදා එම පොතට අවශ්‍ය තොරතුරු රැස් කිරීම, සංස්ථාවේ ඡායා පිටපත් යන්ත්‍ර, ලිපිද්‍රව්‍ය භාවිතා කිරීම සිදු කරන බව. මීට ප්‍රථමද සංස්ථාවේ වියදමින් දැව ශාඛ නමින් සිංහල මාධ්‍යයෙන් පොතක් මුද්‍රණය කර ඇති බව. රාජ්‍ය දැව සංස්ථාවටද සිංහල මාධ්‍යයෙන් මුද්‍රණය කරන ලද පොත අලෙවිකර ඇති බව. රාජ්‍ය දැව සංස්ථාවේ රාජකාරි කරනු ලබන සේවකයන් සඳහා රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව මගින් ප්‍රතිලාභයක් වශයෙන් දෙනු ලබන රක්ෂණවරණය ටෙන්ඩර් ක්‍රියා වලියෙන් බැහැරව වංචා සහගත ලෙස වෙනත් රක්ෂණ නියෝජිතයෙකුගේ නමින් පිරිනැමීමට යාම හේතුවෙන් මේ දක්වා රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව සේවකයින් සඳහා චෛද්‍ය රක්ෂණවරණ ප්‍රතිලාභය ලබා නොදීම. 	2025.08.26	නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අනුමැතියට ඉදිරිපත් කර ඇත.		

2.3.10 වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

ශ්‍රී ලංකාවේ දේශීය ශාක හා සත්ත්ව ප්‍රජාවන් තුළ වනජීවී රක්ෂිත ප්‍රදේශ ජාලයක් ස්ථාපිත කර සංරක්ෂණය කිරීම ජාතික වශයෙන් ප්‍රමුඛ අවශ්‍යතාවයකි. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ සමුද්‍ර තීරය ඇතුළු දේශගුණිකව තුළ වනජීවී සම්පත් දිගු කාලීනව ආරක්ෂා කිරීමේ හා සංරක්ෂණය කිරීමේ ප්‍රමුඛ කාර්යභාරය පැවරී ඇත්තේ වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවටය. ඒ සඳහා වනසත්ත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥා පනත යටතේ ශ්‍රී ලංකාව තුළ වනජීවී රක්ෂිත ප්‍රදේශ ජාලයක් ස්ථාපිත කරන ලද රක්ෂිත භූමි (සමුද්‍රීය සහ ගොඩබිම රක්ෂිත) ප්‍රමාණයේ මුළු එකතුව වර්ග කි.මී 12500ක් පමණ වේ. මේ දක්වා ශ්‍රී ලංකාව තුළ ජාතික රක්ෂිත 39ක් ද අභයභූමි 69ක් ද අලි කළමනාකරණ රක්ෂිත 01ක් ද ලෙස වනජීවී රක්ෂිත 109ක් ප්‍රකාශයට පත්කර ඇත.

වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මූල්‍ය ප්‍රගතිය

2025.09.30 දිනට මූල්‍ය ප්‍රගතිය සමස්ත සාරාංශය

අරමුදල් ප්‍රභවය	වෙන් කළ ප්‍රතිපාදන (රු.මි.)	සත්‍ය වියදම (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (%)
ඒකාබද්ධ අරමුදල	5730.00	3205.449	55.94
වන සත්ත්ව සංරක්ෂණ අරමුදල	3736.056	2505.271	67.06
එකතුව	9466.056	5710.720	60.33

ඒකාබද්ධ අරමුදල මූල්‍ය ප්‍රගතිය - රු.මි

වියදම් කාණ්ඩය	2025 ඇස්තමේන්තුගත මුදල (රු.මි.)	2025.09.30 දිනට වියදම (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (%)
මූලධන වියදම්	406.00	120.643	29.71
පුනරාවර්තන වියදම්	5324.00	3084.81	57.94
එකතුව	5730.00	3205.449	55.94

වන සත්ත්ව සංරක්ෂණ අරමුදල මූල්‍ය ප්‍රගතිය - රු.මි

වියදම් කාණ්ඩය	2025 ඇස්තමේන්තුගත මුදල (රු.මි.)	2025.09.30 දිනට වියදම (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (%)
මූලධන වියදම්	1194.706	472.781	39.57
පුනරාවර්තන වියදම්	2541.35	2032.49	79.98
එකතුව	3736.056	2505.271	67.06

වෙනත් මූලධන වැඩසටහන් වල මූල්‍ය හා භෞතික ප්‍රගතිය

අ/අ	වැය ශීර්ෂය	ව්‍යාපෘතිය	වෙන් කළ මුදල රු.මි	වියදම් කළ ප්‍රතිපාදන (රු.මි)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය %	භෞතික ප්‍රගතිය %
1	2001	ගොඩනැගිලි හා ව්‍යුහයන්	10.00	1.72	17.24	45
2	2002	යන්ත්‍ර උපකරණ හා නඩත්තු	4.00	-	0.00	20
3	2003	වාහන නඩත්තු හා මිලදී ගැනීම්	25.00	9.95	39.78	50
4	2102	කාර්යාල උපකරණ මිලදී ගැනීම්	2.00	-	0.00	15
5	2103	යන්ත්‍ර උපකරණ මිලදී ගැනීම්	2.00	-	0.00	15
6	2105	ඉඩම් හා ඉඩම් වැඩිදියුණු කිරීම	5.00	0.13	2.67	50
7	2401	ධාරිතා සංවර්ධනය	9.00	6.84	75.98	70
8	2506	ජාතික උද්‍යාන වල මාර්ග ජාලය නඩත්තුව හා වැඩි දියුණු කිරීම	9.00	0.91	10.11	40
		එකතුව	66.00	19.55		

ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන් වල භෞතික හා මූල්‍ය ප්‍රගතිය

අ/අ	වැය ශීර්ෂය	ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන	වෙන් කළ මුදල (රු.මි)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (රු.මි)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය %	භෞතික ප්‍රගතිය %
1	8-2105	විදුලි වැට් ඉදිකිරීම හා නඩත්තු	200.00	76.651	38.32	50.00
2	9-2506	වාසස්ථාන සුපෝෂණය	100.00	24.442	33.00	55.00
3	10-2506	ජාතික උද්‍යාන වල මාර්ග ජාලය නඩත්තුව	40.00	0.00	0	10.00
		මුළු එකතුව	340.00	101.093	29.73	50

වන සත්ත්ව සංරක්ෂණ අරමුදල පුනරාවර්තන වියදම් වල ප්‍රගතිය

වැය විෂය	විස්තරය	ඇස්තමේන්තුව (රු.මි)	වියදම් කළ ප්‍රතිපාදන (රු.මි)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය %
3000	අලි ඇල්ලීම්, අලි පළවාහැරීම් හා අනතුරට පත් අලින් මුදවා ගැනීම්	16.00	7.03	43.93
3001	මියගිය වන අලි ඉවත් කිරීම/වළ දැමීම හා වෙනත් මියගිය සතුන් අපහරණය	8.50	3.81	44.80
3002	සතුන් සඳහා ආහාර	165.00	134.09	81.26
3003	මෙහෙයුම් ද්‍රව්‍ය හා උපාංග (වෛද්‍ය සැපයීම්)	40.00	20.72	51.80
3004	නිලධාරීන්ගේ රෝහල් හා වෛද්‍ය ගාස්තු	0.50	0.05	10.00
3005	නිලධාරීන්ගේ ජීවිත හා ආර්ථික හානි සඳහා වන්දි	2.00	0.46	23

වැය විෂය	විස්තරය	ඇස්තමේන්තුව (රු.මි)	වියදම් කළ ප්‍රතිපාදන	මූල්‍ය ප්‍රගතිය %
3006	නීතිඥ ගාස්තු	0.50	1.01	100
3007	සේවා ගාස්තු	750.00	894.17	100
3008	යන්ත්‍ර උපකරණ, විදුලි උපකරණ ,ගොඩනැගිලි සුළු නඩත්තු	12.00	7.45	62.08
3009	විදුලි වැටුප නඩත්තු	65.00	33.53	51.58
3010	වාහන අලුත්වැඩියා සුළු නඩත්තු	150.00	64.13	42.75
3011	බංගලා වල රෙදි පිරිසිදු කිරීම	2.80	1.92	68.57
3012	විවිධ වියදම්	100.00	93.93	93.93
3013	විදුලිය,ජලය හා දුරකථන	40.00	17.95	44.87
3014	තුවක්කු බලපත්‍ර ගාස්තු	0.30	0.0004	0.13
3015	ගුවන්විදුලි පණිවුඩ	8.00	4.44	55.50
3016	මහජනයාට, සතුන්ගෙන් වන හානි සඳහා වන්දි	150.00	51.61	34.40
3017	සම්මුති සම්මන්ත්‍රණ හා දායක මුදල්	10.00	3.64	36.40
3018	වනජීවී සංරක්ෂණය සම්බන්ධ අධ්‍යාපන සහ ව්‍යාපෘති කටයුතු	8.00	9.46	100
3019	සේවා ගිවිසුම්	25.00	2.65	10.60
3020	ස්වේච්ඡා මාර්ගෝපදේශක දීමනා	90.00	72.20	80.22
3021	ප්‍රසාද දීමනා (උසාවි දඩ මුදල් ලැබීම් වලින්)	20.00	24.09	100
3022	දිරි දීමනා	110.00	88.39	80.35
3023	නඩත්තු සේවක ආහාර දීමනා	75.00	36.67	48.89
3024	දේශීය ගමන් වියදම්	90.00	52.68	58.53
3025	විදේශීය ගමන් වියදම්	15.00	2.98	19.86
3026	ලිපි ද්‍රව්‍ය හා කාර්යාලීය වියදම්	10.00	4.57	45.70
3027	ඉන්ධන	150.00	87.06	58.04
3028	අලි වෙඩි මිළදී ගැනීම හා රබර් උණ්ඩ මිලදී ගැනීම	365.75	291.61	79.72
3029	උද්‍යාන හා සංචාරක නිවාස සඳහා අවශ්‍ය සුළු මිලදී ගැනීම	15.00	6.82	45.46
3030	නිල ඇඳුම් සහ උපාංග	45.00	12.03	26.73
3031	විගණන ගාස්තු	2.00	1.34	67.00
	එකතුව	2,541.35	2032.65	79.99

*ඇස්තමේන්තු මුදල ඉදිරියේදී සංශෝධනය වීමට නියමිතය.

වන සත්ත්ව සංරක්ෂණ අරමුදලේ මූලධන වැඩසටහන් වල මූල්‍ය හා භෞතික ප්‍රගතිය

වැය ශීර්ෂය	ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන	වෙන් කළ මුදල රු.මි	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (රු.මි)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය %	භෞතික ප්‍රගතිය %
3500	යන්ත්‍ර විදුලි උපකරණ හා ගොඩනැගිලි නඩත්තු	50.00	25.98	52	50
3501-1	ජාතික උද්‍යාන වල සංචාරකයන් සඳහා පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම	170.00	84.27	50	60
3501-2	සංචාරක බංගලා සඳහා අවශ්‍ය භාණ්ඩ මිලදී ගැනීම	38.00	9.78	26	40
3501-3	වනජීවීන්ගේ ආරක්ෂාව හා සෞඛ්‍ය පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම	190.71	195.71	103	70
3502	බෝවිටු හා ගිනි අවි මිලදී ගැනීම	42.00	3.60	9	30
3503	උපකරණ නඩත්තුව	90.00	-	0	60
3504	ප්‍රධාන කාර්යාලයේ පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම	10.00	2.96	30	50
3505	ජන විහිදුම් වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම	9.00	2.95	33	35
3506	සමුද්‍ර ජීවී සංරක්ෂණය	70.00	0.74	1	25
3507-1	වාසස්ථාන සුපෝෂණය	100.00	20.20	20	50
3507-2	ජාතික උද්‍යාන වල දැනුවත් කිරීමේ නාම පුවරු හා මායිම් සලකුණු කිරීම	10.00	0.93	9	25
3508-1	විදුලි වැට ඉදිකිරීම	200.00	33.41	17	40
3508-2	විදුලි වැට සඳහා මුර කුටි ඉදි කිරීම	100.00	16.17	16	45
3509	කාර්යාල උපකරණ මිලදී ගැනීම	65.00	50.32	77	35
3510	නඩත්තු උපකරණ මිලදී ගැනීම	5.00	2.19	44	40
3511	පරිගනක මෘදුකාංග හා දෘඩාංග මිලදී ගැනීම	15.00	-	0	15
3512	දේශීය පුහුණු	30.00	23.57	79	75
	මුළු එකතුව	1,194.706	472.78	39.57	

*ඇස්තමේන්තු මුදල ඉදිරියේදී සංශෝධනය වීමට නියමිතය.

භෞතික ප්‍රගතිය

වාසස්ථාන සුපෝෂණය

මේ යටතේ, හෙක්ටයාර 400 ක මාර්ග දෙපස යටි කැලය ඉවත් කිරීමට කටයුතු කර ඇත. හෙක්ටයාර 75 ක කෘණභූමි කළමනාකරණ කටයුතු අවසන් කර ඇත. උඩවිලව ජා.උ. ඉන්තෘනන්ද වැව හා වැලිමඩවත්ත වැව ඉදිකිරීම සඳහා අදාළ කාර්යයන් ආරම්භ කර ඇත. හොරොවපනාන අලි සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානයේ නළ ලිං 02 ක් ඉදි කිරීමේ කටයුතු අවසන් කර ඇත. වික්ටෝරියා රන්දෙණිගල රන්ටැමේ අභය භූමිය තුළ ගිනි පටි කළමනාකරණ කටයුතු ද සිදු

කර ඇත.

ජාතික උද්‍යානයන්හි මාර්ග ජාලය වැඩිදියුණු කිරීම.

මේ යටතේ යාල ජාතික උද්‍යානය, චිල්පත්තු ජාතික උද්‍යානය, කුමන ජාතික උද්‍යානය, උඩවිලව ජාතික උද්‍යානය, මින්නේරිය ජාතික උද්‍යානය, වස්ගමුව ජාතික උද්‍යානය, කවුඩුල්ල ජාතික උද්‍යානය, දුණුගම්වෙහෙර ජාතික උද්‍යානය යන ජාතික උද්‍යානවල මාර්ග පද්ධතිය අළුත්වැඩියා කටයුතු සිදු කරනු ලැබේ.

සමුද්‍ර ජීවී සංරක්ෂණ කටයුතු

ආනවිලුන්දාව අභය භූමියේ කඩොලාන ශාක විශේෂ ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, කොරල් පරිසර පද්ධති රැක ගැනීම සඳහා කොරල් ප්‍රතිස්ථාපන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම (පරෙවි දූපත ජාතික උද්‍යානය, කායන්කර්ණි අභය භූමිය, වැලිසර සමුද්‍ර අභය භූමිය), Clean Sri Lanka වැඩසටහන යටතේ වෙරළබඩ ජීව වාසස්ථාන ස්ථාපිත කිරීම සඳහා ජනතා සහභාගීත්ව වැඩසටහන් පැවැත්වීම ආදී කටයුතු සිදු කර ඇත.

සංචාරක බංගලා අලුත්වැඩියා කිරීම.

සංචාරක බංගලා සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ හා ද්‍රව්‍ය සැපයීම මෙන්ම සංචාරක බංගලාවල අළුත්වැඩියා කටයුතු, සෝලා පද්ධති නඩත්තු කටයුතු සිදු කිරීමට ද කටයුතු කර ඇත.

විදුලිවැට් ඉදිකිරීම

අලි -මිනිස් ගැටුමට විසඳුමක් ලෙස හා ජනතාවගේ ජීවිත හා දේපළ ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ඉදිකෙරෙන

විදුලි වැට් 2025 වර්ෂයේ දී කි.මී. 138.6 ක දුරක් සඳහා ඉදි කර ඇත.

ඒ අනුව හැවැන්පිටිය, සමනල වේල්ල, නවතැලිය, බුද්ධංකෝට්ටේ, ඉහිනිම්පිය, රත්නේරාව, කිවුලේකඩ, වන්නම්කුලම, ත්‍රිස්තුවක්කුලම, සින්නසිට්ටි -ආනවිලුන්දාකුලම, බලයා වැට් 2 කණුව, අරුණගම-දංගොල්ල, සියාමඩුව-රිට්ටිකුලම, සමනල වේල්ල-රජවක මුල්ගම ආදී ප්‍රදේශ ආවරණය කරමින් විදුලි වැට් ඉදිකර ඇත.

මුරකුටි ඉදිකිරීම

විදුලි වැට් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා විදුලිවැට් මුරකුටි 19 ක් අලුතින් ඉදිකර හා ප්‍රතිසංස්කරණය කර ඇත.

කුමාරතැන්න, මරදන්කල්ල, ගල්මුල්ල, අලවාකුමුර, කප්පුළු, මෝදරපැලැස්ස-ඇඳගලවත්ත, කංචිකුඩ්ඩිආරු, රූපස්සල, කහටගස්සාය, ලාකුගල, මෝදරපැලැස්ස, ඇඳගලවත්ත, පෝප්පිටිය මුරකුටි ඉදිකර ඇත.

2.3.11 වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

ජාතියේ සෞභාග්‍ය සහතික කිරීම උදෙසා ශ්‍රී ලංකාවේ වන සම්පත් සංරක්ෂණය හා සංවර්ධනය කිරීම, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන කාර්යභාරය වේ.

3.2. වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මූල්‍ය ප්‍රගති සාරාංශය (2025.09.30 දිනට)

විස්තරය	2025 වාර්ෂික මුළු ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණය(රු.මි.)	2025.09.30 දිනට වියදම (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රතිශතය (%)
ප්‍රාග්ධන වියදම	1280.00	465.38	36.36
පුනරාවර්තන වියදම	2500.00	1668.04	66.72
එකතුව	3780.00	2133.42	56.44

වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මූල්‍ය ප්‍රගතිය හා භෞතික ප්‍රගතිය (2025.09.30 දිනට)

වැඩසටහන	ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණය (රු.මි.)	2025.09.30 දිනට මූල්‍ය		2025.09.30 දිනට භෞතික	
		මූල්‍ය ඉලක්කය (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (රු.මි.)	භෞතික ඉලක්කය %	භෞතික ප්‍රගතිය %
වන ආවරණය පුළුල් කිරීම	1000.00	614.93	355.14	68.33	59
වෘක්ෂ වන වගා ස්ථාපිත කිරීම	398.702	151.99	123.80	57	55
වනාන්තර මැණුම් කිරීම, ප්‍රකාශයට පත් කිරීම හා මායිම් නිරූපණය	200.00	178.38	48.01	46	39

වැඩසටහන	ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණය (රු.මි.)	2025.09.30 දිනට මූල්‍ය ප්‍රගතිය		2025.09.30 දිනට භෞතික ප්‍රගතිය	
		මූල්‍ය ඉලක්කය (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගති (රු.මි.)	භෞතික ඉලක්ක %	භෞතික ප්‍රගතිය %
භාග්‍යයට පත් වනාන්තර නැවත ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම	194.30	115.69	77.30	64	53
වන ව්‍යාප්ති හා දැනුවත් කිරීම.	80.00	51.99	24.89	70	59
පරිසර සංචාරක කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීම	109.00	103.05	71.60	100	99
වන කළමනාකරණ සැලසුම් යාවත්කාලීන කිරීම, සකස් කිරීම සහ ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධීකරණය	18.00	13.83	9.55	73	49
වන ආරක්ෂණ කටයුතු	50.00	45.37	25.86	98.5	64
කැලෑ ගිනි පාලනය	20.00	19.87	10.39	97	57
වන ආරක්ෂණ	30.00	25.50	15.47	100	71
වන විද්‍යා පර්යේෂණ	8.00	6.56	1.45	57	27
වන විද්‍යා අධ්‍යාපන හා පුහුණු	10.00	5.04	2.27	37	44
භෞතික වත්කම් කළමනාකරණය	212.00	132.40	80.65	56.67	69.67
ගොඩනැගිලි ව්‍යුහයන් නඩත්තු කිරීම	106.03	52	26.39	60	73
කාර්යාල හා විද්‍යුත් උපකරණ නඩත්තුව	2.00	1.40	0.75	70	55
වාහන නඩත්තු කිරීම	40.00	27.00	19.63	70	65
ගෘහ භාණ්ඩ හා කාර්යාල උපකරණ	10.00	7.00	6.99	70	70
කාර්යාල හා විද්‍යුත් උපකරණ ලබා ගැනීම	50.00	45.00	26.89	70	75
මෘදුකාංග සංවර්ධනය	3.70	0.00	0.00	0	80
එකතුව	1280.00	804.32	465.38	72	58

සංවර්ධන වැඩසටහන්

භූ විද්‍යා තොරතුරු හා වන සංගණන අංශයෙන් සිදු කළ ක්ෂේත්‍රනිලධාරීන් දැනුවත්කර පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීමේ, වනාන්තර මායිම් GPS මගින් මැනුම් කිරීමේ , සිතියම් සකස් කිරීමේ හා

මායිම් කණු සිටුවීමේ අවස්ථාවන් ඡෙප්ව විවිධත්ව හා ජලාධාර සංරක්ෂණ අංශයෙන් වනාන්තර ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමට හා ආගමික ස්ථානවල සිටුවීම සඳහා පැළ නිෂ්පාදනය.

ක්ලීන් ශ්‍රී ලංකා වැඩසටහන යටතේ 2025 වර්ෂයේ හෙක්. 40 ක පමණ කෙටිකාලීන ප්‍රදේශ පිරිසිදු කිරීම

වන වගාවන් සඳහා පැළ තවාන් නඩත්තු කිරීම

2.3.12 ජාතික සත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව

ජාතික සත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුවේ පාලනය සහ කළමනාකරණය කිරීමේ කටයුතු 1982 අංක 41 දරණ ජාතික සත්ත්ව උද්‍යාන පනතේ විධිවිධාන යටතට පත්කර ඇත.

වර්තමානය වනවිට ජාතික සත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ ක්‍රියාත්මකවන දෙහිවල සත්වෝද්‍යානය, පින්නවල අළු අනාරාභාරය, පින්නවල සත්වෝද්‍යානය සහ හම්බන්තොට සතාරි උද්‍යානය යන ප්‍රධාන මෙහෙයුම් ඒකක 04 මගින්

සත්ත්වයින් විකුන් සංරක්ෂණය සිදුකරනු ලබයි. මීට අමතරව, සත්වෝද්‍යාන සඳහා අවශ්‍ය සත්ත්ව ආහාර නිෂ්පාදනය දෙපාර්තමේන්තුවට අයත්, ගෝනපොළ, කහපොළ සහ දියගම ගොවිපොළ මගින් සිදුකෙරේ. මේ අනුව, දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ මෙහෙයුම් කටයුතු දෙහිවල සත්වෝද්‍යාන පරිශ්‍රයේ දී සිදුකරනු ලබන අතර, සියලු උප ආයතන එක්ව දෙපාර්තමේන්තුවේ අරමුණු උභ්‍යාස කර ගැනීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකරනු ලබයි.

ජාතික සත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුවේ මූල්‍ය ප්‍රගති සාරාංශය

ප්‍රතිපාදන හා වියදම් තොරතුරු සාරාංශය (ඒකාබද්ධ අරමුදල)

වියදම් කාණ්ඩය	2025 ඇස්තමේන්තු මුදල (රු.මි.)	2025.09.30 දිනට වියදම (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය %
මූලධන වියදම්	167.00	68.44	41
පුනරාවර්තන වියදම්	741.00	576.98	78
එකතුව	908.00	645.42	71

ප්‍රතිපාදන හා වියදම් තොරතුරු සාරාංශය

(සත්වෝද්‍යාන සංවර්ධන සහ සුඛ සාධක අරමුදල)

වියදම් කාණ්ඩය	2025 ඇස්තමේන්තු මුදල (රු.මි.)	2025.09.30 දිනට වියදම (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය %
මූලධන වියදම්	876.18	228.54	26
පුනරාවර්තන වියදම්	1,444.50	842.20	58
එකතුව	2,320.68	1,070.74	46

ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන් වල මූල්‍ය හා භෞතික ප්‍රගතිය

ඒකාබද්ධ අරමුදලේ සංවර්ධන වැඩසටහන් වල මූල්‍ය හා භෞතික ප්‍රගති සාරාංශය

අනු අංකය	වැඩසටහන	ප්‍රතිපාදන	මූල්‍ය ප්‍රගතිය		භෞතික ප්‍රගතිය
		(රු.මි.)	(රු.මි.)	%	
1	ප්‍රාග්ධන වත්කම් අලුත්වැඩියාව සහ වැඩිදියුණු කිරීම	18.00	11.48	64	54
2	ප්‍රාග්ධන වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම	6.00	3.29	55	58
3	මානව සම්පත් සංවර්ධනය	2.00	0.58	29	30
4	දෙහිවල සත්වෝද්‍යානය සංවර්ධනය (1)	53.00	21.67	41	46

අනු අංකය	වැඩසටහන	ප්‍රතිපාදන	මූල්‍ය ප්‍රගතිය		භෞතික ප්‍රගතිය
		(රු.මි.)	(රු.මි.)	%	%
5	පින්තවිල අලි අනාථාගාරය සංවර්ධනය (2)	40.00	13.83	35	39
6	පින්තවිල සත්වෝද්‍යානය සංවර්ධනය (3)	17.00	12.85	76	100
7	හම්බන්තොට සඟරි උද්‍යානය සංවර්ධනය (4)	30.00	4.74	16	54
8	දෙහිවිල සත්වෝද්‍යානයේ "විවෘත කුඩු" සංකල්පය ක්‍රියාත්මක කිරීම.	1.00	0.00	-	50
එකතුව		167.00	68.44	41	54

සත්වෝද්‍යාන සංවර්ධන සහ සුඛ සාධක අරමුදලේ සංවර්ධන වැඩසටහන් වල මූල්‍ය හා භෞතික ප්‍රගති සාරාංශය

අනු අංකය	වැඩසටහන	ප්‍රතිපාදන	මූල්‍ය ප්‍රගතිය		භෞතික ප්‍රගතිය
		(රු.මි.)	(රු.මි.)	%	%
1	දෙහිවිල සත්වෝද්‍යානය සංවර්ධනය	234.00	61.47	26	32
2	හම්බන්තොට සඟරි උද්‍යානය සංවර්ධනය	321.07	73.11	23	31
3	පින්තවිල නව සත්වෝද්‍යානය	75.20	25.27	34	39
4	පින්තවිල අලි අනාථාගාරය සංවර්ධනය	188.50	60.68	32	39
5	නව ඉදිකිරීම් සඳහා උපකරණ අත්පත් කර ගැනීම	38.70	6.54	17	14
6	වෛද්‍ය උපකරණ මිලදීගැනීම	10.71	0.08	1	10
7	සතුන් මිල දී ගැනීම	3.00	-	-	-
8	සතුන් අත්පත්කර ගැනීමට අදාළ වියදම්	5.00	1.39	28	35
එකතුව		876.18	228.54	26	25

දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් උප ආයතන යටතේ සිදු කරන ලද සංවර්ධන වැඩසටහන්

2025 වර්ෂයේ සිදුකරනු ලැබූ ප්‍රධාන සංවර්ධන කාර්යයන්හි ඡායාරූප කිහිපයක් පහත දැක්වේ.
දෙහිවිල සත්වෝද්‍යානය සංවර්ධනය

පින්තවිල අලි අනාථාගාරය සංවර්ධනය

කහපොළ
තොටිපොළ

වාහර දූපත

පවතින
අලිකාල්ප්‍රතිසං

කාර්යාලය -

සත්ස්ව රෝහල

පින්තවිල සත්වෝද්‍යානය සංවර්ධනය

හම්බන්තොට සඟරි උද්‍යානය සංවර්ධනය

සංචාරක පැමිණීම හා ආදායම (2025.09.30 දිනට)

දෙපාර්තමේන්තුවේ 2025.09.30 දිනට සංචාරක පැමිණීම හා ආදායම් තොරතුරු

ආයතනය/ ජාතික උද්‍යානය	සංචාරක පැමිණීම			ආදායම (රු.මි.)				
	දේශීය	විදේශීය	එකතුව	දේශීය	විදේශීය	මාර්ගගත ප්‍රවේශපත්‍ර ආදායම	වෙනත්	එකතුව
දෙහිවල සන්වෝද්‍යාන	775,465	9,163	784,628	177.07	36.09	0.27	25.15	238.59
පින්නවල අළු අනාරාමාරාම	375,077	144,096	519,173	81.63	622.08	12.52	39.27	755.50
පින්නවල සන්වෝද්‍යාන	248,136	25,037	273,173	54.00	37.83	0.0008	11.60	103.44
හම්බන්තොට සබරගමුව	194,313	4,637	198,950	86.66	21.06	-	25.04	132.76
එකතුව	1,592,991	182,933	1,775,924	399.37	717.05	12.79	101.07	1,230.29

2.3.13 රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව

රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව රජය සතු ව්‍යාපාරයකි. ඒය 1968.04.04 දිනැති හා අංක 14796 දරණ ගැසට් පත්‍රය මගින් 1957 අංක 49 දරණ රජයේ කාර්මික සංස්ථා පනතේ බලතල ප්‍රකාරව පිහිටුවන ලද අතර වර්ෂ 55කට වැඩි අත්දැකීම් හා පළපුරුද්ද

ඇති ආයතනක් ලෙස රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව ඉහළ ප්‍රමිතියෙන් යුතු ගෘහ භාණ්ඩ අවශ්‍යතා ඇති හෝටල් හිමිකරුවන්ගේ, රජයේ ආයතන වල සහ ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පීන්ගේ ඇතුළු පෞද්ගලික ගැණුම්කරුවන්ගේ ප්‍රමුඛ සේවයක් බවට පත්ව ඇත.

විකුණුම් ප්‍රගතිය (2025.09.30 දිනට)

අයිතමය	ඉලක්කය (රු.මි.)	ලභා කර ගැනීම (රු.මි.)	ප්‍රගතිය (%)
කඳන්	3,041,631,391	2,709,114,123	89%
ඉරු දැව	297,389,126	244,959,650	82%
විදුලි කණු	36,435,000	63,701,094	175%
ශිල්පර	448,831,003	294,052,055	66%
දර	51,502,231	55,233,016	107%
වැට කණු	6,274,320	10,098,663	161%
වටකණු	4,192,925	11,471,494	274%
අළු වැට කණු	3,570,000	103,142,874	2889%
ගෘහ භාණ්ඩ	496,147,783	150,870,022	30%
	4,386,121,829	3,666,200,430	84%

නිෂ්පාදන ප්‍රගතිය (2025.08.31 දිනට)

අයිතමය	ඉලක්කය (රු.)	ලභා කර ගැනීම (රු.)	ප්‍රගතිය (%)
කඳන් (ස.මී.)	91,024	87,555	96%
ඉරු දැව (ස.මී.)	3,021	1,752	58%
විදුලි කණු	1,080	1,403	130%
සිල්පර	20,770	14,580	70%
දර (ස.මී.)	30,989	39,008	126%
වැට කණු	21,479	23,545	110%
වටකණු	15,179	38,767	255%
අලිවැට කණු	225	1,154	513%
ගෘහ භාණ්ඩ (රු.)	318	111	35%

2026 වර්ෂය සඳහා සැලසුම් කර ඇති ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ කෙටි විස්තරය

- 2026 සඳහා විකුණුම් මිලියන 6500 ක් අපේක්ෂා කෙරේ.
- ප්‍රාග්ධන වියදම මිලියන 1200ක් පමණ (නව ඉදිකිරීම් සහ ස්ථාවර වත්කම් මිලදී ගැනීම).
- පාරිභෝගික පක්ෂපාතීත්වය වැඩි දියුණු කිරීම.
- තිරසාරභාවය ආමන්ත්‍රණය කරමින් පද්ධතිය සහ තාක්ෂණය උපයෝගී කර ගනිමින් ක්‍රියාවලියේ මෙහෙයුම් කාර්යක්ෂමතාව පවත්වා ගැනීම.
- සේවක කාර්යක්ෂමතාව, තෘප්තිය සහ ශ්‍රම බලකායේ ස්ථාවරත්වය පවත්වා ගැනීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම.

2.3.14 මූල්‍ය ප්‍රගතිය - පරිසර අමාත්‍යාංශය

	විස්තරය	2025 සංශෝධිත ප්‍රතිපාදන (රු.මි)	2025.09.30 දිනට මූල්‍ය ප්‍රගතිය		
			වියදම (රු.මි)	අනුභවිල්පත්	මූල්‍ය %
අමාත්‍යාංශයේ පවතින වාර්ෂික වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම					
1	අමාත්‍යාංශයේ වාර්ෂික ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාවට නැංවීම (අංශ මගින්)	40.00	17.60	0.00	44%
2	පරිසර සංරක්ෂණ ජාතික වැඩසටහන	34.00	0.60	1.15	5%
3	පරිසර ප්‍රවර්ධන හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන (පරිසර ප්‍රවර්ධන, දැනුවත් කිරීම හා හරිත සම්මාන) - මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය	80.00	28.61	7.24	45%
	අනු එකතුව	154.00	46.81	8.39	36%
අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක විදේශීය අරමුදල් ව්‍යාපෘති					
1	එක්සත් ජාතීන්ගේ කාර්තෘකරණය වැළැක්වීමේ සම්මුතියේ අධීක්ෂණය හා වාර්තාකරණය වැඩිදියුණු කිරීමට යොමු කිරීම සඳහා පාර්ශ්වකාර ආයතන හා වෘත්තිකයන්ගේ ධාරිතා සංවර්ධනය සඳහා වූ ව්‍යාපෘතිය - ගෝලීය පරිසර පහසුකම් - 7 -Umbellar IV	4.00	1.12	-	28%
2	ශ්‍රී ලංකා තුළ මොන්ට්‍රියල් සන්ධානයේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම.	50.00	28.36	0.90	59%
3	ප්‍රජා පාදක පරිසර පද්ධති ප්‍රවේශය තුළින් වන, කෘෂිකර්ම හා සංචාරක ක්ෂේත්‍ර ඒකාබද්ධව කළමනාකරණය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය.	60.00	15.37	-	26%
4	කෘෂිකර්මාන්ත, වනාන්තර හා වෙනත් ඉඩම් පරිහරණ ක්ෂේත්‍ර සඳහා විනිවිදභාවය වැඩිදියුණු කළ රාමුවක් සකස් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය	100.00	37.43	-	37%
5	රසදිය අඩංගු හා රසදිය මිශ්‍ර වූ අපද්‍රව්‍ය අවම කිරීම සඳහා ජාතික ධාරිතා වර්ධන වැඩසටහන.	10.00	0.26	-	3%
6	දේශගුණික විපර්යාස වල නිවු වන බලපෑම් මගින් අවදානමට ලක්විය හැකි ශ්‍රී ලංකාවේ සහ ඉන්දියාවේ ප්‍රජාවගේ සිරුරක්වූ දීමේ හැකියාව ශක්තිමත් කිරීම " (ADAPT4R) සඳහා වන කලාපීය ව්‍යාපෘතිය	100.00	0.00	-	0%
7	ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික අංශයේ භාවිතා වන දිගුකල් පවතින කාබනික දූෂක සහ සෞඛ්‍ය සේවා අංශවල භාවිතා වන රසදිය හා අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සහ ඒවා පරිසර හිතකාමී ලෙස බැහැර කිරීම	57.00	1.19	-	2%
8	හවුල්කාරිත්ව හා නව මූල්‍යකරණ ක්‍රමවේද තුළින් ශ්‍රී ලංකාවේ තෙත් කලාපයේ ප්‍රජාව විවිධත්වය සංරක්ෂණය සහ තිරසර ඉඩම් කළමනාකරණය පිළිබඳව ව්‍යාපෘතිය	60.00	23.65	-	39%
9	ශ්‍රී ලංකාවේ පළමු හා දෙවන ද්විවාර්ෂික විනිවිදභාවය පිළිබඳ වාර්තා හා හතරවන ජාතික සන්නිවේදන වාර්තාව දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ රාමුවක සම්මුතියට සකස් කිරීම	34.50	8.90	-	26%
	අනු එකතුව	475.50	116.27	0.90	25%

අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක දේශීය අරමුදල් ව්‍යාපෘති - මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය					
1	මධ්‍යම පළාත් ගොඩනැගිල්ලේ පළමු මහල නිම කිරීම	20.00	-	-	0%
2	ජාතික උපාය මාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම	10.00	-	-	0%
	අනු එකතුව	30.00	-	-	-
අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක සෘජු විදේශීය අරමුදල් ව්‍යාපෘති (බදු ගෙවීම් සඳහා වෙන් කළ මුදල්)					
10	USAID දේශගුණ අනුකූල වීමේ ව්‍යාපෘතිය	24.00	-	-	0%
11	USAID සමුද්‍රීය ප්ලස්ටික් අවම කිරීමේ වැඩසටහන	30.00	-	-	0%
12	EU හරිත ප්‍රතිපත්තිමය කතිකාවත පහසු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය	6.00	-	-	0%
13	ශ්‍රී ලංකාව තුළ රොටර්ඩැම් සම්මුතිය සහ කාර්මික	10.50	-	-	0%
14	ආහාර නිෂ්පාදන අංශය තුළ සංසරණ ආර්ථිකයක්	6.00	-	-	0%
15	සෞච්‍ය විවිධත්වය ඉහළ නැංවීම හා කිරිසාර කසල	6.00	-	-	0%
	අනු එකතුව	82.50	-	-	0%
	ව්‍යාපෘති එකතුව	588.00	116.27	0.90	25%
	එකතුව	742.00	163.08	9.29	23%
අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති, ඒකාබද්ධ අරමුදලින් ක්‍රියාත්මක වෙනත් ආයතන					
1	වෙරළ සංරක්ෂණ සහ වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව	382.00	72.11	0.02	19%
2	සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය	70.00	31.78	3.19	50%
3	ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව	278.00	44.50	-	16%
4	ජල සම්පත් මණ්ඩලය	21.00	9.06	4.40	64%
5	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	406.00	120.64	-	30%
6	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	1,280.00	465.38	-	36%
7	ජාතික සත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව	167.00	68.44	-	41%
8	මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය	75.00	9.40	18.80	38%
	අනු එකතුව	2,679.00	821.31	26.41	32%
	මුළු එකතුව	3,421.00	984.40	35.70	30%
ආදායම් උත්පාදන ප්‍රගතිය -2025					
විස්තරය		වාර්ෂික ආදායම් ඉලක්කය 2025 (රු.මි)	2025.09.30 දිනට ප්‍රගතිය		
			ආදායම (රු.මි)	වාර්ෂික %	ආයෝජන (රු.මි)
අමාත්‍යාංශය යටතේ පවතින ආයතන					
1	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	1,121.50	940.45	84%	-
2	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	7,616.96	7,990.36	105%	-
3	ජාතික සත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව	1,482.59	1,230.29	83%	-
4	ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව	1,250.00	1,308.89	105%	-
5	සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය	127.22	79.72	63%	-
6	මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය	687.37	608.88	12%	-
7	භූ විද්‍යා සම්පත් හා පහළ කැනීම් කාර්යාංශය	4,439.00	3038.00	68%	-
8	GSMB තාක්ෂණික සේවා පුද්ගලික සමාගම	1,201.33	864.73	72%	-
9	ශ්‍රී ලංකා දේශගුණික අරමුදල පුද්ගලික සමාගම	51.61	36.92	72%	-
10	රාජ්‍ය දූව සංස්ථාව	6,642.80	3,059.52	46%	-
					-
	එකතුව	24,620.38	19157.76	78%	-

3 පරිච්ඡේදය

ත්‍රියාකාරී සැලැස්ම 2026

ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම - 2026

රු. (000)

පරිසර අමාත්‍යාංශය			951,710
අමාත්‍යාංශයේ පවතින වාර්ෂික වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම - පරිසර අංශය			48,190
118	වැසි සම්පත් අංශය	උපදේශනය, පාලන හා පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගිත්වය අභිවර්ධනය කරමින් වැසි තත්ත්ව කළමනාකරණය සඳහා ඕනෑම ආයතනික රාජ්‍යවත් ක්‍රියාත්මක කිරීම	3,150
		ජංගම නොවන මූල්‍යමූලීය සිදුවන වාසි දූෂණය කළමනාකරණය කිරීම	
		ගෘහස්ථ වාසි දූෂණය ගැටලු කළමනාකරණය කිරීම	
		වැසි තත්ත්ව කළමනාකරණය සඳහා ජෛවීය සහභාගිත්වය සහ සහයෝගීතාව වැඩි දියුණු කිරීම	
	ප්‍රජාවලිකරණ අංශය	ජීවී විශේෂ හා පරිසර පද්ධති සංරක්ෂණය	5,000
		ප්‍රජාවලිකරණ සහ පරිසර පද්ධති සේවාවන් ජාතික සංවර්ධනයට අනුසූචාත්මක කිරීම ,	
	ප්‍රදේශයේ විපර්යාස අංශය	ප්‍රජාවලිකරණය සම්බන්ධයෙන් විශේෂිත වූ අන්තර්ජාතික දින සැමරීම් ,	6,000
		ප්‍රදේශයේ විපර්යාස ප්‍රතිපත්ති නියාමනය සහ සැලසුම් කිරීම ,	
		ප්‍රදේශයේ විපර්යාස පළාත් සංවර්ධන සැලසුම් අන්තර්ග්‍රහණය කිරීම	
		ප්‍රදේශයේ විපර්යාස සම්බන්ධ ධාරිතා වර්ධනය කිරීමේ හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ,	
		2050 වන විට කාබන් උදාසීනත්වය	
		ප්‍රදේශයේ විපර්යාස පිළිබඳ කමිටු	
		UNFCCC ක්‍රියාකාරකම්	
		ප්‍රදේශයේ මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම්	
118	පරිසර සැලසුම් හා ආර්ථික අංශය	ජාතික හරිත ප්‍රගතිපාදන වැඩසටහන	2,240
		පාරිසරික ලේඛනකරණය වැඩසටහන	
		නිරසර පරිච්ඡේදනය සහ නිෂ්පාදනය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්තිය	
		හරිත නිෂ්පාදන හා හරිත රැකියා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන	
		හරිත ශිල්පීකරණය වැඩසටහන	
		ඒකාබද්ධ ස්ල සම්පත් කළමනාකරණය	
		ජාතික වැඩසටහන පාරිසරික සංරක්ෂී ප්‍රදේශ (ESAs) කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික වැඩසටහන	
		ජාතික හරිත වාර්තාකරණය	
		ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඒකාබද්ධ කාබන් හර කිරීමේ යාන්ත්‍රණය ක්‍රියාත්මක කිරීම	
		6.4 වගන්තිය (DNA 6.4) සඳහා හම් කරන ලද ජාතික අධිකාරියක් ලෙස ක්‍රියා කිරීම .	
		වෙනත් කාන්තෘක සහාය - GGGI කාබන් ගනුදෙනු පහසුකම් සුදානම් කිරීම	
		- EU Green Recovery Facility ප්‍රභේද සමාලෝචන රැස්වීම්	
	පරිසර දූෂණ පාලන හා රසායනික ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අංශය	බාහුල්, රොටර්ඩැම්, ස්ටොක්හෝම් සහ මිනමාටා පිළිබඳ ජාතික සම්බන්ධීකරණ කමිටුව	800
		සාකච්ඡා අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සහ කර්මාන්ත භරිතකරණය ආශ්‍රීත ක්‍රියාකාරකම්	
		පරිසර දූෂණ පාලන හා රසායනික ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අංශයට අදාළ රැස්වීම් / වැඩසටහන්	

ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ අංශය	ඉඩම් සම්බන්ධ කරුණු පිළිබඳ ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ	600
	පරිසරයට අදාළ ජාත්‍යන්තර දින සැමරීම් (ලෝක කාන්තාරිකරණය පිටුපෑම්වේ දිනය - ජූනි 17 / ලෝක සංඝ දිනය - අදහම්බර් 05)	
	ශ්‍රී ලංකාවේ නිශභය කළමනාකරණ සැලසුම් යාවත්කාලීන කිරීම	
	නිරසාර හුම් කළමනාකරණය පිළිබඳ අදාළ ආයතන සමඟ රැස්වීම් පැවැත්වීම සහ කැසිනට් පත්‍රිකා / තොරතුරු සහතික කිරීම	
	පරිසර අධ්‍යයනය සම්බන්ධයෙන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම	
අධ්‍යයන පුහුණු හා පර්යේෂණ අංශය	පරිසර දිනයට සම්බන්ධ "සෞඛ්‍ය වලන සිතුවම්" නෙට් වික්‍රමයට තරඟාවලිය සහ "සෞඛ්‍ය සේයා" පාරිසරික ඡායාරූප තරඟාවලිය සංවිධානය කිරීම.	27,900
	පරිසර සංරක්ෂණ "සෞඛ්‍ය පැතිරීම් තරඟාවලිය පැවැත්වීම	
	සෞඛ්‍ය පාරිසරික සහරාව පළකිරීම	
	ප්‍රධාන පරිසර පිට්ටි සැමරීම	
	පරිසර විෂය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම සහ පරිසර සංරක්ෂණය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම	
	පුස්තකාලය සංවර්ධනය කිරීම	
	තරුණ ප්‍රජාව , පරිසර සංවිධාන සහ ක්‍රියාකාරීන් සම්බන්ධ කර ගනිමින් ජාතික පාරිසරික ක්‍රියාකාරී මධ්‍යස්ථානයක් ස්ථාපිත කිරීමට අදාළ කාර්යයන්	
	පළාත් පාලන මට්ටමින් තරුණ පාරිසරික කමිටු පිහිටුවීම , දිස්ත්‍රික්ක 25 තුළ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම	
	දිවයිනේ භෞතික ප්‍රදේශ වල පොලීස් නිලධාරීන් සඳහා පාරිසරික නීතිය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම	1,100
	2025 කාර්යසාධන වාර්තාව හා පිණිස පිළියෙල කිරීම	1,400
	2025 ප්‍රගති වාර්තාව සහ 2026 ක්‍රියාකාරී සැලසුම	

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය			388,000
110	පරිසර ප්‍රවර්ධන හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන		40,000
	පරිසර ප්‍රවර්ධනය හා දැනුවත් කිරීම	අධ්‍යාපනික ද්‍රව්‍ය සකස් කිරීම සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ලෝක පරිසර දින වැඩසටහන, ජාතික රුක්ෂණය/පංච වැඩසටහන් හා වෙනත් විශේෂ දින වැඩසටහන් ජනාධිපති පරිසර සම්මාන වැඩසටහන පැවැත්වීම ජනමාධ්‍ය සහ සමාජ මාධ්‍ය භාවිතා කරමින් ප්‍රවර්ධන කටයුතු සිදු කිරීම	
110	පරිසර අධ්‍යාපන වැඩසටහන	ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය පුහුණු සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම පදනම් ව්‍යාපෘති සහ සම්මාන උළෙල පැවැත්වීම වැඩසටහන් ගන්නිමන් කිරීමේ කටයුතු සිදු කිරීම රැස්වීම් පැවැත්වීම, අභිප්‍රේරණ සහ සම්බල ගැන්වීමේ කටයුතු සිදු කිරීම, ජනාධිපති පදනම්ලාභීන් සඳහා දේශීය අධ්‍යාපන නිරීක්ෂණ වාර්තා සංවිධානය කිරීම, ජාතික පරිසර නියමු කඳවුර පැවැත්වීම, දිස්ත්‍රික් / පළාත් මට්ටමේ පරිසර නියමු කඳවුරු පැවැත්වීම පරිසරය සහ පොදු පිරිවැය	40,000
137	මධ්‍යම පළාත් කාර්යාලයේ පළමු මහලේ ඉදිකිරීම් අවසන් කිරීම	මධ්‍යම පළාත් කාර්යාල අගනුවරින් ඉදිකිරීම් කාර්යය නිම කිරීම	37,000
	ප්‍රාග්ධන වියදම් (මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය)	ප්‍රධාන කාර්යාල පරිශ්‍රය සංවර්ධන සහ වැඩිදියුණු කිරීම, ගෘහ කාර්යාල පරිශ්‍රයන් සහ වැඩිදියුණු කිරීම	250,000
163	ISO/IEC:17025 රසායනාගාර රසායනාගාර ප්‍රමිතියට පිටුපස ගැනීම සඳහා රසායනාගාර සංවර්ධනය කිරීම	රසායනාගාර උපකරණ මිලදී ගැනීම, පළාත් රසායනාගාරයේ යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම, තත්ත්ව කළමනාකරණ පද්ධති පළාත් මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක කිරීම, සියලුම මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ රසායනාගාර සඳහා රසායනාගාර ගෘහ භාණ්ඩ සහ කාර්යාල උපකරණ ප්‍රසම්පාදන කටයුතු	21,000
පරිසර සංරක්ෂණය ජාතික වැඩසටහන			11,000
124	වනජීවී හා වන සම්පත් සංරක්ෂණ අංශය	අමාත්‍යාංශය සඳහා ඩිජිටල් උපකරණ ප්‍රවර්ධන සකස් කිරීම	6,000
	නිරපේක්ෂ භූමි කළමනාකරණය	නිරපේක්ෂ භූමි ආදර්ශ ස්ථානයක් පිහිටුවීම - සූරිය වැව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ ඉහළකුඹුන්වැව මහලේ වැව හා රත්මුදුවැව ප්‍රාම නිලධාරී වසම් වල නිරපේක්ෂ භූමි ආදර්ශ පිහිටුවීම	500
	මානව සම්පත් අංශය	ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල පරිසර නිලධාරීන් සඳහා විශාසකම්	4,500

විදේශීය අරමුදල් ව්‍යාපෘති		504,520
"07"	ශ්‍රී ලංකා තුල මොන්ට්‍රියල් සන්ධානයේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම.	60,000
	*හයිඩ්‍රොක්ලෝරෝෆ්ලෝරෝකාබන් ඉවත් කිරීමේ කළමනාකරණ සැලැස්ම (HPMP)	17,000
	1. හයිඩ්‍රොක්ලෝරෝෆ්ලෝරෝකාබන් මුද්‍රිත රසායන ද්‍රව්‍යයන් ඉවත් කිරීම සඳහා වූ අවශ්‍ය වන ප්‍රතිපත්ති,	
	2. ඕනෑකරන හා ව්‍යුහමය ක්ෂේත්‍රයේ සේවා ආයතනේ ධාරිතාව වැඩිදියුණු කිරීම	
	3. ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් සඳහා දැනුවත් කිරීම් හා අධ්‍යාපන කටයුතු සකස්කිරීම	
	*ආයතනික ගත්කිරීම් කිරීම (IS) - අදියර XIV	25,000
	1. මොන්ට්‍රියල් සන්ධානය මගින් පාලනය වන රසායනික ද්‍රව්‍ය ආනයනය සහ භාවිතය පාලනය කිරීම සහ අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා නීති සම්පාදනය සහ නියාමනය සම්බන්ධ කිරීම/ක්‍රියාත්මක කිරීම.	
	2. කාර්යක්ෂම හා කාලෝචිත දත්ත රැස් කිරීම සහ වාර්තා කිරීම.	
	3. මොන්ට්‍රියල් සන්ධානයේ අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා වෙනත් රාජ්‍ය ආයතන/පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ	
	4. HCFC භාවිතය අදියර හතර ඉවත් කිරීමේ/HFC භාවිතය අදියර හතර අඩු කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් කාලෝචිත ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස පාලන ද්‍රව්‍ය පරිභෝජනය අඩු කිරීම අධීක්ෂණය කිරීම.	
	5. මොන්ට්‍රියල් සන්ධානයේ කාරුණික පිළිබඳව දැනුවත්භාවය ඉහළ නැංවීම සහ තොරතුරු හුවමාරුව ප්‍රවර්ධනය කිරීම.	
	ඕනෑකරණ සේවා ආයතනේ බලකෝණික කාර්යක්ෂමතාව පවත්වා ගැනීමට අමතර ක්‍රියාකාරකම් (HPMP)	5,000
	භෞද්ධික සහ සාමාන්‍ය කාර්යයන් සහ පදනම්ව, දත්ත රැස් කිරීමේ සම්ප්‍රදායික සැලසුම් කිරීම සහ ඒවායේ යෙදීම් සහ අධීක්ෂණය සඳහා වන ක්‍රියා පටිපාටි ඇතුළුව MEPS පරමුදාසම්පාදන කිරීම, කෙටුම්පත් කිරීම සහ අවසන් කිරීම සඳහා සාමාන්‍ය MEPS විශේෂඥයෙකු විසින් තාක්ෂණික සහාය සහ මග පෙන්වීම් සැපයීම	
	MEPS සැලකිල්ලට ගනිමින් අවශ්‍යතාවය අනුව සුදුසු උපකරණ තෝරා ගැනීම සහ ධාරිතා වර්ධනය සඳහා බලකෝණික ඉතිරිකිරීමේ පියවරයන් පිළිබඳව විකල්ප හා මධ්‍ය පරිමාණ සේවා වැඩිදියුණු කිරීම සහ කතිකය සේවා කාර්ය මණ්ඩලය සුහුණු කිරීම.	
	කාර්මික සිල්සින්, සේවා වැඩිදියුණු කිරීම, සිල්ලර වෙළෙඳපොළ, ආනයනකරුවන්, සැපයුම්කරුවන්, බලකෝණික කිරීමේ නිලධාරීන්, RAC සංගම් සහ අනෙකුත් අදාළ ආයතන සඳහා MEPS සහ ලේබල් කිරීමේ පද්ධති හඳුන්වාදීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ප්‍රජා සන්නායක ද්‍රව්‍ය සංවර්ධනය කිරීම සහ බෙදා හැරීම.	
	ප්‍රදීප්ත හා විදිවිල් මධ්‍ය ඇතුළු විවිධ මධ්‍ය හරහා මහජනතාව සඳහා MEPS සහ ඒ ආශ්‍රීත බලකෝණික ඉතිරිකිරීම පිළිබඳ මහජනතාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක්	

		කිහිටි ක්‍රියාත්මක සැලැස්ම සකස් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය	11,000
		ප්‍රතිපත්ති, රෙගුලාසි සහ බලාත්මක කිරීම් පුහුණු උපකරණ මිලදී ගැනීම ජාතික වාසුසමාජ සේවකයන් මාර්ග වර්ධනය	
		භාවිතා කළ /අනවශ්‍ය වීමෙන් ක්ෂයකාරක රසායනික ද්‍රව්‍ය ඇතුළත් ජාතික ඉන්වෙන්ටරිය සකස් කිරීම	2,000
		TOR සකස් කිරීම සහ දත්ත රැස් කිරීම, විශ්ලේෂණය සහ මූලික උපාය මාර්ග සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සඳහා දේශීය උපදේශකයෙකු බඳවා ගැනීම.	
		අධ්‍යයන සහ සමීක්ෂණය සකස් කර ක්‍රියාත්මක කිරීම	
144	ප්‍රජා පාදක පරිසර පද්ධති ප්‍රවේශය තුළින් ව්‍යාපාරික, කෘෂිකර්ම හා සංචාරක සේවාවල ඒකාබද්ධව කළමනාකරණය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය.		40,000
	සංරචක	<p>මන්තාරයේ සිට වත්කමලයි දක්වා මුහුදු කඩනයක් ඉදිකිරීමට සහ වෙරළබඩ වාණිජමය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමට පහසුකම් සැලසීම</p> <p>ඉහළ වැටීම සහ ප්‍රදේශයේ පාංශු බාධකය වැළැක්වීම සඳහා පාංශු සංරක්ෂණ කටයුතු සිදු කිරීම</p> <p>සුහුරු ආදර්ශ ගෙවතු වගාව යටතේ හඳුනාගත් ප්‍රතිලාභීන් දස දෙනෙකුට නවාතැන් නිවාස 10ක් ලබා දීම</p> <p>හඳුනාගත් පෝෂක කලාපයේ පාරිසරික කෘෂිකර්මාන්තය සංවර්ධනය කිරීම සඳහා හඳුනාගත් ගොවීන් විසි දෙනෙකුට මිනිසාදායක දේශීය දොඩම් අක්කර හතරක ප්‍රදානය කිරීම</p> <p>IAS ඉවත් කිරීම තුළින් අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ ව්‍යාපාරිකවල වාණිජමය ගුණාත්මකභාවය වැඩි දියුණු කිරීම</p> <p>හඳුනාගත් ගොවීන් සඳහා පිංදු පල සම්පාදන පද්ධති සැපයීම.</p> <p>අධීක්ෂණ සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම: RRF සහ ESMP වලට එරෙහිව ප්‍රගතිය නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා අත්හදා බැලීමේ හා දර්ශනය, දිස්ත්‍රික් සහ ජාතික මට්ටමින් කාර්තුමය වශයෙන්</p>	
148	කෘෂිකර්ම, ව්‍යාපාරික හා අනෙකුත් ඉඩම් පරිහරණ සේවාව සඳහා වැඩිදියුණු කළ රාමුවක් (ETF) සකස්කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය		108,000
	සංරචක	<p>1.කෘෂිකර්ම, ව්‍යාපාරික හා වෙනත් ඉඩම් පරිහරණ සේවාව සඳහා විනිවිධ භාවය වැඩිදියුණු කිරීමේ වාර්තා සකස් කිරීම සම්බන්ධීකරණය සඳහා ආයතනික ව්‍යුහය සැකසීම</p> <p>1.1 ETF වාර්තා සකස් කිරීම සම්බන්ධීකරණය කිරීම සඳහා ආයතනික</p> <p>1.2. AFOLU - MRV පද්ධතිය පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන්</p> <p>1.3 ETF MRV පද්ධතියේ නිවැරදි ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ස්ථායීතා ආයතනික සැලැස්ම හෙඩතැනීම බලාගැන්වීම සඳහා අවශ්‍ය IT උපකරණ</p> <p>1.4 AFOLU MRV ඇගයීම රාමුව</p> <p>1.5 BTR සහ NC සකස් කිරීමට අනුරූපව ජාතික ETF නිරීක්ෂණය සහ වාර්තාකරණ මාර්ග සිතියම සැකසීම</p> <p>1.6 ETF සඳහා MRV ප්‍රොටෝකෝලය සකස් කිරීම</p>	

		2. AFOLU අංශයේ ක්‍රියාකරණය වල විමෝචන, ඉවත් කිරීම සහ විමෝචන-අඩු කිරීම පැහැදිලි කළ යුතුය	1.7 ගුණාත්මක ජාලන ක්‍රියාවලිය	
			1.8 ගොදුම් ක්‍රියාමාර්ග හුවමාරුව සම්බන්ධව ජාත්‍යන්තර සමුළුව	
			2.1 ව්‍යාපාරික ආවරණ සීමාව සහ ව්‍යාපාරිකයන්ගේ සහතිකය	
			2.2 දත්ත සැපයුම් මාර්ගෝපදේශ ක්‍රියාත්මක කිරීම	
			2.3 GHG ඉන්වෙන්ට්‍රිය යාවත්කාලීන කිරීම සහ එහි වර්ධනය පිළිබඳ ධාරිතාව මොඩියුලය	
			2.4 ක්ෂේත්‍ර මට්ටමින් ජීවුම් ප්‍රොටෝකෝලය සහ දත්ත සැපයීමේ මාර්ගෝපදේශ ක්‍රියාත්මක කිරීම	
			2.5 ඉදිරි BTR සහ NC සඳහා සහය වීම සඳහා රටට විශේෂිත විමෝචන සාධක	
			2.6 නවීකරණ වාසු ඉන්වෙන්ට්‍රියට අදාළ වඩාත් යෝග්‍ය ව්‍යාපාරික ක්‍රියාත්මක (ප්‍රොක්සි) ජීවුම්වල ප්‍රතිඵල වලාංගකරණයන් සහ ප්‍රසාරණ ක්‍රියාවලිය ඉදිරියට ගෙන යාම	
			2.7 ප්‍රොක්සි ජීවුම් සහ වලාංගකරණය පිළිබඳ නියමිත අධ්‍යයනයන්	
			2.8 අදාළ පාරිභෝගිකයන් සඳහා AFOLU ETF පද්ධතිය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම සහ ප්‍රචාරණය කිරීම.	
			2.9 නවීකරණ වාසු විමෝචනය සහ ඉවත් කිරීම හඳුනා ගැනීම සම්බන්ධ ක්‍රියාමාර්ග සහ ව්‍යාපාරික අංශවල ප්‍රමුඛ ආයතනවල ප්‍රමුඛ මොඩියුල/විෂය නිර්දේශ යාවත්කාලීන කිරීම	

		3. AFOLU අංශයෙන් දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳව, අවදානම් සහ අනුවර්තනය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් මැනීමේ බාධකවලට හේතුවීම් කිරීම	<p>3.1 දේශගුණික පිළිපැයීම් බාධක සහ M&R (අනුවර්තනය) හා සම්බන්ධ</p> <p>3.2 කෘෂි දේශගුණික කළාප යාවත්කාලීන කිරීම</p> <p>ජාතිකව නිර්ණය කරන ලද දායකත්ව ප්‍රගතිය විශ්ලේෂණය සඳහා බාධක වර්ධනය</p> <p>3.3 AFOLU අංශය සහ ව්‍යාපෘතිය සඳහා M&R පද්ධතියේ වැදගත්කම පිළිබඳ දැනුම</p> <p>3.4 AFOLU අංශයේ ETF හි කිරණාර්ථය සඳහා ප්‍රතිපත්තිමය අවශ්‍යතාවය සහ නීතිමය රාමුව හඳුනා ගැනීම සඳහා ප්‍රතිපත්ති අවශ්‍යතාවය හඳුනා ගැනීම</p> <p>ප්‍රතිපත්ති සංක්ෂිප්තයක් සකස් කිරීම සහ ප්‍රකාශයට පත් කිරීම, ව්‍යාපෘතිය අවසන් කිරීම</p>	
		4. අනෙකුත් වියදම්	ජාතික උපදේශකවරුන් සඳහා දීමනා, දේශීය ගමන් වියදම්, ලිපි ද්‍රව්‍ය, විදුලි හා අනෙකුත් උපකරණ, සන්නිවේදන වියදම්, වීඩියෝ සහ අනෙකුත් මාධ්‍ය වියදම්, බුද්ධ සහ නඩත්තු ගාස්තු සඳහා ගෙවීම්	

150	හවුල්කාරීත්ව සහ නව්‍ය මූල්‍යකරණ ක්‍රමවේද තුළින් අතත් කළාපයේ ප්‍රවේශීයත්වය සංරක්ෂණය සහ තිරසර ඉඩම් කළමනාකරණය පිළිබඳ වූ ව්‍යාපෘතිය		42,000
	සංරචක	අත් සහ රබර් වතු වල ඉහළ සංරක්ෂණ වටිනාකමක් ඇති වනාන්තර සංරක්ෂණය කිරීම	
		වැවිලි අංශයේ ප්‍රවේශීයත්වය සංරක්ෂණය සහ තිරසර ඉඩම් කළමනාකරණය සඳහා රාජ්‍ය-පෞද්ගලික ප්‍රජා හවුල්කාරීත්වයක් ඇති කිරීම	
		ප්‍රවේශීයත්වය සංරක්ෂණය සඳහා දැනුම් කළමනාකරණය ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය, අධ්‍යයනය සහ ඇගයීම	
151	ශ්‍රී ලංකාවේ පළමු සහ දෙවන ද්වි වාර්ෂික විනිවිදභාවය පිළිබඳ වාර්තා සහ ජාතික සන්නිවේදන වාර්තා එක්සත් ජාතීන්ගේ දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ රාමුවක සම්මුතිය වෙත ඉදිරිපත් කිරීම		23,800
	සංරචක	1.1 වාර්තා සැකසීම සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ රාමුවක සම්මුතිය වෙත ඉදිරිපත් කිරීම - BTR2 සහ NC 4 වාර්තා සැකසීම සහ එම වාර්තා එක්සත් ජාතීන්ගේ දේශගුණ විපර්යාස පිළිබඳ රාමුවක සම්මුතිය වෙත ඉදිරිපත් කිරීම, BTR වාර්තාව සහ ජාතික සන්නිවේදන වාර්තා සකස් කිරීමට අදාළව අදාළ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ ධාරිතා වර්ධනයට MRV පද්ධති සකස් කිරීම, දත්ත රැස් කිරීම, ප්‍රති සමාලෝචන රැස්වීම් සඳහා ලිපි පුවරු සහ අනෙකුත් පරිච්ඡේදන පුවරු / ඉන්ධන / ගමන් වියදම් / සංග්‍රහ සඳහා ගෙවීම්	
153	දේශගුණික විපර්යාස වල වැඩිවන බලපෑම් මගින් අවදානමට ලක්වී ඇති ශ්‍රී ලංකාවේ සහ ඉන්දියාවේ ප්‍රජාවන් මාරාන්තු දීර්ඝ භූමියට සක්ෂිමත් කිරීම සඳහා වන ව්‍යාපෘතිය ADAPT4R		100,000
	සංරචක	1. පාරිසරික වෙනස්කම් හේතුවෙන් අවදානමට ලක්වන ප්‍රජාවන්ට අවසාන ලක්ෂ්‍ය දක්වාම (Last Mile) කාලගුණික සේවා ලබා ගැනීමට ඇති පහසුකම් සහතික කිරීම සඳහා සක්ෂිමත් කරන ලද ධාරිතාවන්.	
		2. අවසානවන්ට ගැලපෙන අවසාන ලක්ෂ්‍ය සේවා සංවර්ධනය කිරීම සහ ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා සක්ෂිමත් කරන ලද මනු-මට්ටම් ක්‍රමවේද සහ කලාපීය දැනුම් හුවමාරු කිරීමේ පද්ධති.	
		3. නිර්වචන අනුවලත්ව යෝජනා ක්‍රම සංවර්ධනය කිරීමට සහ තිරසර කර ගැනීමට ප්‍රජා මට්ටමේ ධාරිතාවන් සක්ෂිමත් කිරීම.	
		4. විවිධාංගීකරණය කරන ලද ජීවනෝපායන් හරහා සහ නිර්වචන අනුවලත්ව යෝජනා ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කිරීම හරහා ප්‍රජාවට ලැබෙන ප්‍රතිලාභ වැඩි කිරීම.	

154	ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකාර්මික අංශයේ භාවිතා වන දිගුකල් පවතින කාබනික දූෂක සහ සෞඛ්‍ය සේවා අංශවල භාවිතා වන රසදිය හා අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සහ ඒවා පරිසර හිතකාමී ලෙස බැහැර කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය		110,000
	සංරචක	<div>රසායනික ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ මූලික පෙරලාසි සමාලෝචනය කිරීම. නව POP සහ U-POP ඉන්ටෙන්ට්ස් ඇතුළත් කරමින් NIP යාවත්කාලීන කිරීම</div> <div>අවසන් රසදිය නොග, රසදිය අඩංගු පෙට්‍රොල් උපකරණ සහ දත්ත ඇමල්ගම් ප්‍රතික්ෂාපනය කිරීමෙන් ජනනය වන අපද්‍රව්‍ය සහ දිගුකල් පවත්නා කාබනික දූෂක සහිත කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍ය පරිසර හිතකාමී ලෙස බැහැර කිරීම</div> <div>පිටියෙන් සායනික අපද්‍රව්‍ය පිරිසිදු පහසුකම් හඳුන්වා දීම</div> <div>අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සහ BAT භාවිතය පිළිබඳ හොඳම භාවිතයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා මාර්ගෝපදේශ, ප්‍රමිති සහ පුහුණු වැඩසටහන් සංවර්ධනය කිරීම.</div>	
සෘජු විදේශීය අරමුදල් ව්‍යාපෘති			
161	කෞඩාලාභ කාබන් නොග තක්සේරුව		10,320
	සංරචක	<div>පවතින දත්ත භිඩ්ල් හඳුනා ගැනීම සහ කෞඩාලාභ නිල් කාබන් නොග වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා එම භිඩ්ල් පිරවීමට කටයුතු කළ හැකිය.</div> <div>ලබා ගත හැකි හොඳම දත්ත මත පදනම්ව, කුසින කාබන් මූලපිරීම් අනුගමනය කළ යුතුද යන්න පිළිබඳව තීරණ ගන්න.</div> <div>අනුවර්තන කළමනාකරණය සහ තීරණ ගැනීම සඳහා අඩු සලකන, මාරු දත්ත එකතු කිරීමට සහ අනාගත තක්සේරු කිරීම් සිදු කිරීමට ශ්‍රී ලංකාවේ පුහුණු සහ බාහිරවශයෙන් යුත් කාර්ය මණ්ඩල සංවිතයන් ඇත</div>	
162	කෞඩාලාභ ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සඳහා සත්ත්ව පුරෝගාමීන් පිළිබඳ අධ්‍යයනයක්		8,900
		<div>කෞඩාලාභ ප්‍රතිසංස්කරණ ස්ථානවල පුරෝගාමී සත්ත්ව විශේෂවල විවිධත්වය සහ සනත්වය ස්ථාපිත කිරීම</div> <div>සත්ත්ව පුරෝගාමීන් සහ ඒ ආශ්‍රිත වෘක්ෂලතා සහ ජලයේ සහ අවසාදිතවල භෞතික රසායනික පරාමිතීන් අතර සම්බන්ධතා තීරණය කිරීම</div> <div>මුහුදු තෘණ කෞඩාලාභ අතුරුමුහුණත ප්‍රෝක්ත යානා මත පදනම් වූ සිතියම්ගත කිරීම සඳහා කෞඩාලාභ සහ මුහුදු තෘණ වෘක්ෂිකයන්ට හැකියාව ලබා දීම</div> <div>ප්‍රෝක්ත පාදක සිතියම්ගත කිරීම සඳහා පුහුණු මොඩියුලය සංවර්ධනය කර මාර්ගගත කරන්න</div>	
164	පොදුරාජ්‍ය මණ්ඩලීය යුධ සෞභාග්‍ය නඩත්තුව		1,500
		පොරොල්ල, පාඨමාලා, මහනුවර සහ ත්‍රිකුණාමලය යන ප්‍රදේශවල පිහිටි පොදුරාජ්‍ය මණ්ඩලීය යුධ සෞභාග්‍ය තුළ නඩත්තු කිරීම.	

අමාත්‍යාංශයට අයත් ආයතන සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම				
දෙපාර්තුමේන්තුව	වෙරළ සංරක්ෂණ සහ වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තුමේන්තුව			
සංවිධාය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්	අනු ක්‍රියාකාරකම්	මාසික දායකත්වය	මූලික දායකත්වය (රු.'000')
වෙරළ සංවර්ධන	නව ඉදිකිරීම්	ඉරණවිල-අම්බන්දෙවිල වෙරළබඩ තීරයේ ග්‍රොයින් භේදියක් (ග්‍රොයින් 04) ඉදිකිරීම (පුත්තලම), මීටර් 200 පැති බැම්ම ඉදිකිරීම - උඩප්පුර දකුණ (පුත්තලම), කරතර උතුර, දැව්බඩවත්තේ ටී-ග්‍රොයින් ඉදිකිරීම (කරතර), කුඩව, කල්පිටිය ප්‍රදේශයේ ග්‍රොයින් 03 ක් ඉදිකිරීම - (පුත්තලම)	මීටර් 200 පැති බැම්ම අවසන් කිරීම, ටී-ග්‍රොයින් අවසන් කිරීම, ග්‍රොයින් 03 අවසන් කිරීම, මීටර් 140 පැති බැම්ම අවසන් කිරීම	111,000
		සංකල්ප මැදිහත්වීය ප්‍රදේශයේ භූ මිථ භාවිතයෙන් මීටර් 80 ක මාර්ග ආරක්ෂණ සහ වෙරළ ප්‍රවේශ පහසුකම් ඉදිකිරීම (හම්බන්තොට) සංකල්ප ප්‍රවේශවලට ප්‍රදේශයේ භූ මිථ භාවිතයෙන් මුහුදු තානා පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම (හම්බන්තොට), ග්‍රොයින් භේදිය (ග්‍රොයින් 08) ඉදිකිරීම - නින්දවුර් උතුර, (අම්පාර), මීටර් 150 ක වෙරළ ආරක්ෂණ භේදියක්/දැවුම් බැම්ම ඉදිකිරීම - පේදුරු කුඩුව (යාපනය), හාල්ල දඩල්ල, සමුරිය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය පරිශ්‍රය ඉදිරිපිට මීටර් 40 ක බැවුමක් සහ භූමි අලංකාරයක් ඉදිකිරීම, උණුවවුන සත් ඇන්ඩ් සී හෝටලය අසල ඇතුළු සංරක්ෂණය සඳහා මීටර් 150 ක භේදියක් බැම්මක් ඉදිකිරීම (හාල්ල), සාලු සමුරිය මාර්ගයේ ඇළ මාර්ග ආරක්ෂණ වසුභයන් ඉදිකිරීම	මීටර් 80ක බැවුම සහ වෙරළ ප්‍රවේශය සම්පූර්ණ කිරීම, මුහුදු තානා පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම, ග්‍රොයින් ක්ෂේත්‍රය සම්පූර්ණ කිරීම, මීටර් 150 භේදියක් බැම්ම නිම කිරීම, සම්පූර්ණ කරන ලද භූමි අලංකාරය සහ වෙරළ ආරක්ෂාව, මීටර් 150 ක ඇළ ඉවුරු ආරක්ෂාව සම්පූර්ණ කිරීම, ඇළ මාර්ග පිටවන ආරක්ෂාව සම්පූර්ණ කිරීම	110,000
	සවිස්තරා ආරක්ෂණ වසුභයන් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම	ආරම්භකව පවතින කරුණකින් ටී-ග්‍රොයින් ඉදිකිරීම (පුත්තලම), හාල්ල, හොටෙල්වල ප්‍රදේශයේ මීටර් 250 ක පිටවීමක් බැම්ම ඉදිකිරීම (හාල්ල), මුදුනවුර (පුත්තලම) හි මීටර් 350.0 ක පැති බැම්ම ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම, අම්බලන්හොට්, පොදුමුල්ල, මීටර් 100 පැති බැම්ම නඩත්තු කිරීම	ග්‍රොයින් 03 ක් ඉදිකිරීම, මීටර් 250 පැති බැම්ම සම්පූර්ණ කිරීම, මීටර් 350 පැති බැම්ම සම්පූර්ණ කිරීම, මීටර් 100 පැති බැම්ම සම්පූර්ණ කිරීම	73,500
	හදිසි වෙරළ ආරක්ෂණ කටයුතු	හදිසි වෙරළ ආරක්ෂණ කටයුතු	හදිසි වෙරළ ආරක්ෂණ වැඩ අවසන් කිරීම.	50,000
පර්යේෂණ සහ නිර්මාණ	තාක්ෂණික මිලදී ගැනීමේ ගිවිසුම්	285 GSM වියන ලද ගොඩනැගිලි භූ සර් ව.මී. 6,000 ක් මිලදී ගැනීම	මිලදී ගැනීම සිදු කිරීම	3,000
		වෙරළබඩ ඉංජිනේරු සැලසුම්, වෙරළබඩ පර්යේෂණ සහ අධ්‍යයන, වෙරළබඩ ජල තත්ත්ව පරීක්ෂාව, ශ්‍රී ලංකාවේ වෙරළබඩ තීරය සඳහා යාවත්කාලීන කරන ලද අවදානම් සහ අවදානම් සීමිත සහය කිරීම,	16 සවිස්තරාත්මක ඉංජිනේරු සැලසුම් අවසන් කිරීම, 10 සවිස්තරාත්මක අධ්‍යයනයන් අවසන් කිරීම, 1. වාර්ෂික ජල තත්ත්ව අධීක්ෂණ වාර්තාව සම්පූර්ණ කිරීම සහ සාම්පල ලබා ගැනීමේ ස්ථාන 185 සම්පූර්ණ කිරීම, වෙරළබඩ දික්විස්තර 14 ක් සඳහා සම්පූර්ණ අවදානම් / අවදානම් සීමිත සහය කිරීම	13,500

වේරළුබඩ සම්පත් කළමනාකරණය		වේරළුබඩ දූෂණය අඩු කිරීම/වේරළු පිරිසිදු කිරීම, අවසර පත්‍ර ක්‍රියා පටිපාටිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, අනවසර ඉදිකිරීම් නඩංගු දැමීම / වැළැ, මුහුදු බේල්ලන් ආදිය නීති විරෝධී ලෙස ඉවත් කිරීම සාලනය කිරීම සහ අධීක්ෂණය කිරීම, පරිසර පද්ධති ප්‍රතිසංස්කරණය සහ අධීක්ෂණය - මාරු, පොල්කෝන් / කංචාලාන සහ වේරළුබඩ වාණිජලාභ ප්‍රතිසංස්කරණයේ කොරල් පර නැවත සිටුවීම, විශේෂ කළමනාකරණ ප්‍රදේශය - ලන්දේසි බොක්ක, කලාපීය සංරක්ෂණය, ගෝලීය විදිය අනුප්පාදිත පරිසර පද්ධති / ඔනල්කාඩු වැලි කඳු, යාපනය, අධ්‍යාපනික / දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්, මූලාශ්‍ර දික්වීම් කෙරෙහි වාණිජලාභ රේඛාව සලකුණු කිරීම / GPS බේස්ඩාංක සහිත දූෂකයින් වෙන් කර ඇති PVL නිවැරදි කිරීම සහ ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම), බලපෑමට ලක් වූ ප්‍රදේශ කළමනාකරණය (නව භූමිය - මණ්ඩනිවි කංචාලාන ක්ෂේත්‍ර සහ දැනටමත් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති ස්ථාන නිරීක්ෂණය කිරීම), වේරළු ප්‍රදේශ සැලැස්මේ හඳුනාගෙන ඇති වේරළු ප්‍රදේශ මාර්ග (3) සංවර්ධනය කිරීම, වේරළුබඩ විවේකී උද්‍යාන 100 ක් සංවර්ධනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම (දැනටමත් සංවර්ධනය කර ඇති ස්ථාන නඩත්තු කිරීම සහ නව ස්ථාන සංවර්ධනය කිරීම)	වේරළු පිරිසිදු කිරීමේ වැඩසටහන් 60ක් සම්පූර්ණ කිරීම, බලපත්‍ර 1200ක් සම්පූර්ණ කිරීම, අනවසර නඩංගු ඉවත් කිරීම සම්පූර්ණ කිරීම, වේරළුබඩ යාන රෝපණය සම්පූර්ණ කිරීම, විශේෂ කළමනාකරණ කලාප අඩවි 2ක් සම්පූර්ණ කිරීම, දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 10ක් සම්පූර්ණ කිරීම, මූලාශ්‍ර දික්වීම් කෙරෙහි PVL සීමා නිර්ණය කිරීම සම්පූර්ණ කිරීම, මණ්ඩනිවි කංචාලාන ක්ෂේත්‍රය ආශ්‍රිත සංරක්ෂණ බලපෑමට ලක් වූ ප්‍රදේශය කළමනාකරණය කිරීම, වේරළු ප්‍රදේශ මාර්ග 3ක් සංවර්ධනය කිරීම, වේරළුබඩ විවේක උද්‍යාන 100ක් සම්පූර්ණ කිරීම	89,000
උප එකතුව				450,000
නඩත්තු කටයුතු	වත්කම් වැඩිදියුණු කිරීම	ගොඩනැගිලි ප්‍රතිසංස්කරණය සහ වැඩිදියුණු කිරීම: හලාවත, මොරටුව සහ මඩකලපුව ප්‍රාදේශීය කාර්යාල සහ ගොඩවිය පරිසර මධ්‍යස්ථානයේ ගොඩනැගිලි ප්‍රතිසංස්කරණය සහ වැඩිදියුණු කිරීම කම්හල් යන්ත්‍රෝපකරණ සහ අනෙකුත් උපකරණ අළුත්වැඩියා කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම: දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් වෙහෙර 20 කැණීම් යන්ත්‍ර 2 ක්, වෙහෙර 30 කැණීම් යන්ත්‍ර 2 ක්, රෝද කැණීම් යන්ත්‍ර 1 ක්, බෑනෝ ලෝඩර් 1 ක්, රෝද ලෝඩර් 1 ක්, කියුබ් 2 පීපර් 1 ක් අළුත්වැඩියා කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම. වාහන අළුත්වැඩියා කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම: (දෙපාර්තමේන්තුව සතු වාහන 33 ක වාර්තා අලුත්වැඩියාවන් සිදු කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම.)	ගොඩනැගිලි ප්‍රතිසංස්කරණ 05 ක් සම්පූර්ණ කිරීම.. බර යන්ත්‍රෝපකරණ අළුත්වැඩියා කිරීම සම්පූර්ණ කිරීම.. වාහන ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු අවසන් කිරීම.	14,500 12,000 8,000
	වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම	සහ කංශ්ඨ සහ කාර්යාල උපකරණ අත්පත් කර ගැනීම: (විස්තර ලැයිස්තුව Annexure I ලෙස අමුණා ඇත) කම්හල්, යන්ත්‍රෝපකරණ සහ අනෙකුත් උපකරණ අත්පත් කර ගැනීම: (කියුබ් 03 පීපර් රට 01ක් සහ කියුබ් 01 පීල් ලෝඩරයක් අත්පත් කර ගැනීම)	කාර්යාල උපකරණ මිලදී ගැනීම සම්පූර්ණ කිරීම.. යන්ත්‍රෝපකරණ සහ අනෙකුත් උපකරණ මිලදී ගැනීම සම්පූර්ණ කිරීම..	10,000 53,000
	කාර්ය මණ්ඩලයේ ධාරිතා වර්ධනය	පුහුණු කිරීම සහ ධාරිතාව ගොඩනැගීම: (සෑම මණ්ඩලයකටම දැඩි 12 ක අනිවාර්ය ධාරිතා වර්ධන පුහුණු පැවැත්වීම)	පුහුණුව සම්පූර්ණ කිරීම.	2,500
එකතුව				550,000

සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය				
අදහස්දායකයාගේ නම	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්	අනු ක්‍රියාකාරකම්	භෞතික ඉලක්කය	මූලාශ්‍රය (රු. '000')
1. නැව් මගින් සිදුවන සාගර දූෂණය අවම කිරීම සඳහා යාන්ත්‍රණය වැඩි දියුණු කිරීම	නැව් වලින් සිදුවන පරිසර දූෂණය අවම කිරීම	අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිග්‍රහණ ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ මාර්ගගත පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීම	වාර්ෂික සේවා සපයන්නන්ගේ ලියාපදිංචි කිරීම සහ ස්ථාන අධීක්ෂණය, කොළඹ වරාය කාර්යාලය නඩත්තු කිරීම, නිල ඇඳුම් සහ සුද්ධලීන ආරක්ෂණ උපකරණ සැපයීම, මාර්ගගත පද්ධතිය නඩත්තු කිරීම, සාම්පල විශ්ලේෂණ හා කාර්යාල උපකරණ පද්ධතිය නඩත්තු කිරීම, කොළඹ වරාය කාර්යාලය සඳහා පිරිසිදු කිරීමේ සේවාව ලබා ගැනීම	3,000.00
		බැංකු රෙගුලාසි සහ සම්බන්ධිත නවයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීම	නව බැංකු ක්‍රියා පටිපාටිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම, බැංකු මාර්ගගත පද්ධතිය සකස් කිරීම, අවසරයක් ලෙස සහ අනෙකුත් අවකාශයන් ඔලිව් ගැනීම	2,000.00
	තහන නාලිකා දූෂණ අධීක්ෂණ මෙහෙයුම් පද්ධතිය හඳුන්වාදීම සහ ස්ථාපිත කිරීම	මෙහෙයුම් මධ්‍යස්ථානය පිහිටුවීම / වැඩිදියුණු කිරීම, සියලුම මට්ටම් ගැනීම	මෙහෙයුම් නඩත්තු කිරීම	200.00
	රාත්‍යන්තර MARPOL /CLC /FUND සම්මුතීන්ට අදාළ සමුද්‍ර දූෂණ වැළැක්වීමේ පනතේ නීතිමය ප්‍රතිපාදන ක්‍රියාත්මක කිරීම	ශ්‍රී ලංකා වරායට පැමිණෙන නෞකා 100% ක් හෙල් හා අපද්‍රව්‍ය වාර්තා ලෙස සහ පරිසර දූෂණය වැළැක්වීමේ උපකරණ පරීක්ෂා කිරීම , ශ්‍රී ලංකා වරායට පැමිණෙන හෙල් ප්‍රවාහන නෞකා සඳහා CLC සහතික පරීක්ෂා කිරීම	අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිග්‍රහණ රෙගුලාසි සංශෝධනය කිරීම, බැංකු රෙගුලාසි සංශෝධනය කිරීම	500.00
	GloFouling, GloLitter, RegLitter යන සෝලිය ව්‍යාපෘති තුළ සඳහා අනුගත වීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම	සෝලිය ව්‍යාපෘති (GloFouling, GloLitter, RegLitter) ප්‍රතිරෝධී ගනුදෙනු කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම	දිය යටදී නෞකා බඳ පිරිසිදු කිරීමේ අවසර පත්‍ර ලබා දීමේ ක්‍රමය සකස් කිරීම සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම	500.00
	ධීවර යාත්‍රා ක්‍රියාකාරකම් ආශ්‍රිත සමුද්‍ර දූෂණය වැළැක්වීම, අවම කිරීම සහ කළමනාකරණය කිරීම	ධීවර යාත්‍රා වලින් සිදුවන දූෂණය වැළැක්වීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග පිහිටුවීම	දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 2ක් පැවැත්වීම	600.00

2. කාර්යක්ෂම හා සරලදායීව ජාතික තෙල් හා රසායනික විසිරීමේ දී ක්‍රියාත්මක හදිසි සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම	කාර්යක්ෂම හා සරලදායීව ජාතික තෙල් හා රසායනික විසිරීමේ දී ක්‍රියාත්මක හදිසි සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම	IMT රැස්වීම / පුහුණු අභ්‍යාස (Spillex) සැවැත්වීම	සිද්ධි කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් 2ක්, දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක්, Spillex අභ්‍යාසය සහ වාර්තාව සිදුකළ කිරීම	3,730.00
		ප්‍රතිචාර කණ්ඩායමක් පිහිටුවීම සඳහා උපකරණ සංවර්ධනය / මිලදී ගැනීම	ජාතික තෙල් සහ රසායනික විසිරීමකදී ක්‍රියාත්මක හදිසි සැලැස්මට අදාළ (NOSCOP) ඩිජිටල් රාමුවේ 2 වන අදියර සම්පූර්ණ කිරීම	5,000.00
		තෙල් විසිරීම හදිසි තත්ත්ව කළමනාකරණය	හදිසි තෙල් තෙල් රසායනික විසිරීම කළමනාකරණය	1,000.00
		තෙල් විසිරීම හදිසි සැලැස්ම සඳහා අනුමැතිය නිකුත් කිරීම	තෙල් හැසිරවීමේ කර්මාන්ත අධික්ෂණ 2ක්	100.00
3. ගොඩනැගිලි ආශ්‍රිත කටයුතු මගින් සිදුවන සාහර දූෂණය අවම කිරීම සඳහා යාන්ත්‍රණය වැඩි දියුණු කිරීම	සමුද්‍ර තානා තොටුපල වල සහ සමුද්‍ර ජලයේ ගුණාත්මකභාවය වැඩි දියුණු කිරීම	නිල් ධජ වෙරළ වැඩසටහන	නිරීක්ෂණීය සහ මිනිස් ප්‍රදේශවල දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 2ක්, මාතර ජංගම වැසිකිළි ස්ථාපනය, උණවටුන සහ මෙන්නර වෙරළ කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් 4ක්, උණවටුන වෙරළට කසළ බදුන් කට්ටල 4ක්, උණවටුන සහ මෙන්නර සඳහා දිස්ත්‍රික් කළමනාකරණ	2,776.00
		ජල ගුණාත්මකභාවය අධීක්ෂණය	කොළඹ, ගම්පහ, කළුතර, අම්පාර, මඩකලපුව, හම්බන්තොට, මාතර සහ තාල්ල දිස්ත්‍රික්කවල තානා තොටුපල ස්ථාන 21ක ජලයේ ගුණාත්මකභාවය පරීක්ෂා කිරීම.	1,712.00
		දිගු සමුද්‍ර තල අවට ජල ගුණාත්මකභාවය අධීක්ෂණය	වැල්ලච්ඡින දිගු දුර තල අවට ජල ගුණාත්මකභාවය පරීක්ෂා කිරීම.	750.00
		ජාතික ඒකාබද්ධ වෙරළ හා සමුද්‍ර ජල ගුණාත්මකභාව අධීක්ෂණ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම (ජලය, කැමිලි, ජීව ජනිත වස්තූන්)	ජලයේ ගුණාත්මකභාවය මැනීමේ උපකරණය ස්ථාපිත කිරීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂා, හවුල්කරුවන් සමඟ සාකච්ඡා රැස්වීම්, වාර්තා ලිවීම සහ ඉදිරි සැලැස්ම සකස් කිරීම.	100.00

4. වෙරළ සහ සමුද්‍ර පරිසර පද්ධති ප්‍රතිස්ථාපනය කර සංරක්ෂණය කිරීම	සාගර පරිසර පද්ධති සහ සංරක්ෂණය පිළිබඳ අධ්‍යයනය	සමුද්‍ර පරිසර පද්ධති ඇගයීම (ESI ව්‍යාපෘතිය)	අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ පාරිසරික සංවර්ධන දර්ශකය (ESI) සවිස්තර සහ තත්ත්වයන් කිරීම	700.00
	සමුද්‍ර පරිසර පද්ධති ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම	සමුද්‍ර පරිසර පද්ධති ප්‍රතිස්ථාපනය (කොරල්)	මත්තාරම් සහ හාල්ල (වර්ග මීටර් 400) කොරල් ප්‍රතිස්ථාපනය වැඩසටහන් පැවැත්වීම	300.00
		සමුද්‍ර පරිසර පද්ධති ප්‍රතිස්ථාපනය (කොඩොලාන / කොරල් ප්‍රතිස්ථාපනය)	කළුතර, මත්තාරම්, මඩකලපුව (කොන්ඩොර් 500), හම්බන්තොට (අක්කර 0.3) කොඩොලාන ප්‍රතිස්ථාපනය වැඩසටහන් පැවැත්වීම	715.00
		ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ (PA) - සිලාවපුර / කයන්කඩි	ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ කළමනාකරණ සැලැස්මක් සඳහා රැස්වීමක්, දැනුවත් කිරීම වැඩසටහනක්, වෙරළ පරිසර කිරීම 2ක් සහ මඩකලපුව දිය යට පරිසර කිරීමක් පැවැත්වීම.	300.00
5. නව අභියෝගයන්ට මුහුණ දීම සඳහා සාමාන්‍ය නීතිමය සම්ප්‍රදායික පිළිපැදීම සඳහා නීති රෙගුලාසි	වෙරළාස, සාමාන්‍ය සම්ප්‍රදායික ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ පහත සංකීර්ණය කිරීම	පහත සංකීර්ණය කිරීම සහ නියම ප්‍රතිපාදන සකස් කිරීම	පහත මුද්‍රණය කිරීම සහ පරිවර්තනය කිරීම, රැස්වීම 3ක් පැවැත්වීම	500.00
		දූෂණකරුවන් හෝ නීති උල්ලංඝන කරන්නන් විරුද්ධ නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම	නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලද අවස්ථාව අනුව වියදම් කිරීම	1,500.00
6. මහජනතාව දැනුවත් කිරීම තුළින් පරිසරය සංවර්ධිත ප්‍රජාවක් ඇති කිරීම	දැනුවත් කිරීමේ කටයුතු	මහජනතාව සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්	මහජනතාව සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 23ක් පැවැත්වීම	800.00
		සමාජ මාධ්‍ය ප්‍රචාරණය	සමුද්‍ර පරිසර ආරක්ෂණය පිළිබඳ දැනුම වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා සමාජ මාධ්‍ය ප්‍රචාරණයක් පැවැත්වීම	800.00
		සාකච්ඡා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්	සාකච්ඡා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 75ක් පැවැත්වීම	1,630.00
	සාමාන්‍ය උත්සව සංවිධානය කිරීම සහ පැවැත්වීම	ලෝක පරිසර දිනය	ලෝක පරිසර දිනය සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පැවැත්වීම	500.00
		ලෝක සාගර දිනය	ලෝක සාගර දිනය සඳහා පරිසර කිරීමේ වැඩසටහන් සහ දැනුවත් කිරීමේ	1,340.00
		සාමාන්‍ය වෙරළ පරිසර කිරීමේ දිනය	සාමාන්‍ය වෙරළ පරිසර කිරීමේ දිනය සඳහා පරිසර කිරීමේ වැඩසටහන් සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම	2,885.00

7. නිල ආර්ථිකය සහ සමුද්‍ර සම්පත් කළමනාකරණයේ කේන්ද්‍රස්ථානය වීම	රසායනාගාර පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම සහ වාණිජ සේවා සැපයීම	රසායනාගාර පහසුකම් උත්සුකම් කිරීම (පරිච්ඡේදන භාණ්ඩ, විදුරු භාණ්ඩ, රසායනික ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම, උපකරණ ක්‍රමාංකනය, හුළු උපකරණ හා උපාංග මිලදී ගැනීම)	රසායනාගාර උපකරණ සහ විදුරු භාණ්ඩ ක්‍රමාංකනය කිරීම, රසායනික ද්‍රව්‍ය හා විද්‍යා උපකරණ මිලදී ගැනීම	3,050.00
		ISO QMS ලබා ගැනීම	ISO සත්ව සහනික ලබා ගැනීම (PT, ILC, අයදුම් භාණ්ඩ සහ QC සාම්පල මිලදී ගැනීම)	300.00
	MEPA ආකඩමය	MEPA විද්‍යාපීඨය – පුහුණු පාඨමාලා හඳුන්වා දීම සහ පවත්වා ගැනීම	වැඩසිටි 2ක් පැවැත්වීම	300.00
8. සමුද්‍රීය පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරියේ ධාරිතාව වර්ධනය කිරීම	ප්‍රාග්ධන වත්කම් අලුත්වැඩියා කිරීම	ප්‍රධාන කාර්යාලය සහ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල අලුත්වැඩියා කිරීම (ගොඩනැගිලි හා වගු)	දකුණු කාර්යාලය පිත්තාරු කිරීම, ප්‍රධාන කාර්යාල ගබඩා කාමරය, වාරිකා කාමරය සහ වාහන නැවැත්වීමේ ස්ථානය සංවිධානය කිරීම, mini studio වැඩි දියුණු කිරීම	6,000.00
		කර්මාන්ත යන්ත්‍ර හා උපකරණ අලුත්වැඩියා කිරීම	මද්‍යනාංග කළමනාකරණය, උපකරණ අලුත්වැඩියා කිරීම (තොරතුරු තාක්ෂණ, ජල ගුණාත්මකභාවය සහ කාර්යාල)	1,000.00
	ප්‍රාග්ධන වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම	වාහන අලුත්වැඩියා කිරීම	වාහන අලුත්වැඩියා කිරීම	7,600.00
		කාර්යාල සහ තොරතුරු තාක්ෂණ උපකරණ මිලදී ගැනීම	කාර්යාල සහ භාණ්ඩ මිලදී ගැනීම	17,700.00
		ජල තත්ත්ව අධීක්ෂණ උපකරණ මිලදී ගැනීම	ජල ගුණාත්මකභාවය මැනීමේ උපකරණ මිලදී ගැනීම	5,000.00
		අස්පාඨය වත්කම් මිලදී ගැනීම	ගබඩා කළමනාකරණය සඳහා මද්‍යනාංග මිලදී ගැනීම	1,000.00
	මානව සම්පත් සංවර්ධනය	කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා (දේශීය) පුහුණු වැඩසටහන් ලබා දීම	කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා (දේශීය) පුහුණු වැඩසටහන් 13ක් පැවැත්වීම සහ පොත් සහ මාසික පත්‍රිකා මිලදී ගැනීම	2,150.00
	එකතුව			
දෙපාර්තමේන්තුව				
ජාතික උද්භිද උද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව				
සංරචකය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්	අනු ක්‍රියාකාරකම්	භෞතික ඉලක්කය	මූල්‍ය ඉලක්ක (රු.'000')
ගම්පහ උද්භිද උද්‍යාන සහ ගංගෝවත්ත වන මෘෂධ උද්‍යාන සංවර්ධන වැඩසටහන	ගොඩනැගිලි පුනරුත්ථාපනය කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම	ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානයේ නිල නිවාස සහ ගිම්හාන කුටී, පහොත් ගෘහය පිත්තාරු කිරීම සහ හුළු ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු; අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථානය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සහ පැරණි ටිකට් කවුන්ටරය තොරතුරු මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස නවීකරණය කිරීම, ගංගෝවත්ත වන මෘෂධ උද්‍යානයෙහි පැල වීකුණු මධ්‍යස්ථානයේ කාලාපරි අත් වැටෙහි නිත්‍ය ආපේත කිරීම සහ නය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම/වැඩිදියුණු කිරීම, ගාලාගාරය, පීප් කාමරය, කම්කරුවන්ගේ විවේක කාමරය සහ ගිම්හාන කුටී පිත්තාරු කිරීම	කාර්යයන් නිම කිරීම	14,000.00

	යන්ත්‍රෝපකරණ හා වාහන වැඩිදියුණු කිරීම	ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානයේ හි යන්ත්‍ර සහ උපකරණ (ප්‍රැක්ටර්, පුරුසු කපන යන්ත්‍ර, කැබ්නෙට් කපන යන්ත්‍ර, blower යන්ත්‍ර) අලුත්වැඩියා කිරීම, ගනේවන්ත වන ඖෂධ උද්‍යානයෙහි ජීනගේන ප්‍රැක්ටර්, පඳුරු කපන යන්ත්‍ර, chain saw, ෆ්ලැෂර් ආදිය අලුත්වැඩියා කිරීම සහ මායිම් වැට අසල ස්ථාපිත සූර්ය පානල සඳහා බැටරි මිලදී ගැනීම, ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානයේ හි සහ ගනේවන්ත වන ඖෂධ උද්‍යානයෙහි වාහන අලුත්වැඩියා කිරීම	අලුත්වැඩියා කිරීම සිදුකර නිම කිරීම	3,050.00
	ගෘහ භාණ්ඩ සහ කාර්යාල උපකරණ සහ යන්ත්‍රෝපකරණ මිලදී ගැනීම	ගනේවන්ත වන ඖෂධ උද්‍යානය සඳහා ලෑප්ටොප් පරිගණකයක්, ඩෙස්ක්ටොප් පරිගණකයක්, පරිගණක මෙහෙයුම් මිලදී ගැනීමගම්පහ උද්භිද උද්‍යානය සඳහා ඩෙස්ක්ටොප් පරිගණකයක්; කබඩ 02ක්; වීදුලි පංකා 02 ක් සහ පඳුරු කපන යන්ත්‍ර 01 ක් මිලදී ගැනීම	මිලදී ගැනීම අවසන් කිරීම	1,225.00
	භෞතිකවිද්‍යා ඉදිකිරීම්, ඉඩම් වැඩිදියුණු කිරීම	ගනේවන්ත වන ඖෂධ උද්‍යානයෙහි හි වාහන නැවැත්වීමේ පහසුකම් සහිත නව ගබඩා කොඩ්නැගිල්ලක් ඉදිකිරීම සහ ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානයේ හි රෝපණ මාධ්‍ය ගබඩා කිරීම සඳහා කුටියක් ඉදිකිරීම, ගම්පහ උද්භිද උද්‍යානයේ හි මාර්ගවල දාර තල් අතුරා සකස් කිරීම ; තල් ගස් කොටසේ පල බෙදා හැරීමේ පද්ධතිය පුළුල් කිරීම සහ අත්තනාගල මය දිගේ වේන්ලින්ක් වැට ඉදිකිරීම	ඉදිකිරීම් අවසන් කිරීම	14,000.00
මල්වතා සංවර්ධන වැඩසටහන	භෞතිකවිද්‍යා පුනරුත්ථාපනය කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම	ගැන්කුරියම් අංශයේ වැඩිදියුණු කිරීම ; ඔකිඩ ස්ටෑන් වල (කඩාන් 3) ස්ථාපිත ක්ෂුද්‍ර වාරිමාර්ග පද්ධතිය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම; වැන්ඩා නිවසේ සිංහිත්ති මිම ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම; පටක රෝපණ රසායනාගාරය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම; පනොන් අංශය සඳහා GI යකඩ මේස 20ක් මිලදී ගැනීම; කාර්යාලයේ දත්ත පොදු පද්ධතිය ස්ථාපනය කිරීම සහ කාර්යාල භෞතිකවිද්‍යාලේ ජනෙල් සඳහා ශ්‍රීල්/කම්බි දැල් සවි කිරීම	කාර්යයන් නිම කිරීම	6,300.00
	යන්ත්‍රෝපකරණ හා වාහන වැඩිදියුණු කිරීම	මල්වතා සංවර්ධන අංශයේ laminar flow cabinet, autoclave machines, පරිගණක අලුත්වැඩියා කිරීම සහ වාහන අලුත්වැඩියා කිරීම	කාර්යයන් නිම කිරීම	1,250.00
	ගෘහ භාණ්ඩ සහ කාර්යාල උපකරණ මිලදී ගැනීම	water filter 01 ක්, ලොකර්, ලෑප්ටොප් පරිගණකයක් මිලදී ගැනීම	මිලදී ගැනීම අවසන් කිරීම	1,000.00
	වෙනත් සංවර්ධන කටයුතු	රසායනාගාර නඩත්තු කිරීම; පුහුණු වැඩසටහන් සහ වැඩසුර, සම්මන්ත්‍රණ, ක්ෂේත්‍ර නිරීක්ෂණ පැවැත්වීම; මල්වතා අප්‍රේරිකරණ සහ විකුණුම් ප්‍රදර්ශන (දිග්‍රික් මට්ටමේ ප්‍රදර්ශන 12 ක් සහ කුඩා පරිමාණ ප්‍රදර්ශන 100 ක්) පැවැත්වීම; ප්‍රකාශන මුද්‍රණය කිරීම ; මව් ගාන මිලදී ගැනීම (දේශීය මිලදී ගැනීම); අනය එකතු කිරීම සහ ගාන ප්‍රචාරණය සඳහා ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම ; සූර්ය පානල පද්ධතිය අලුත්වැඩියා කිරීම ; “සුවිහේ මල්” සංවිධානවල මල් වගාකරුවන්ට බෙදා හැරීම සඳහා ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම සහ මල් වගා ඒකක නඩත්තු කිරීම	කාර්යයන් නිම කිරීම	28,200.00

මිනිස් සම්පත් වියළි කලාපීය උද්භිද උද්‍යාන සංවර්ධන වැඩසටහන	ගොඩනැගිලි පුනරුත්ථාපනය කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම	මල්වතා සංවර්ධන අංශයේ හි මිනිසුන් තෙවන අවුරුදුවැඩියා කිරීම ; පටක රෝපණ රසායනාගාරයේ ඉදිරිපස අලුත්වැඩියා කිරීම .	කාර්යයන් නිම කිරීම	900.00
	යන්ත්‍රෝපකරණ හා වාහන වැඩිදියුණු කිරීම	යන්ත්‍රෝපකරණ සඳහා අමතර කොටස් මිලදී ගැනීම ; ප්‍රික්ටර් වල ප්‍රිලර් 3 ක් අලුත්වැඩියා කිරීම සහ කෑශි රථ, ලොරි රථ, යතුරුතැදී සඳහා අමතර කොටස් මිලදී ගැනීම.	අලුත්වැඩියා කිරීම සිදුකර නිම කිරීම	2,400.00
	ගෘහ තාක්ෂ්ව සහ කාර්යාල උපකරණ සහ යන්ත්‍රෝපකරණ මිලදී ගැනීම	පුටු (50) සහ හේට්ල් (25) මිලදී ගැනීම ; කාර්යාල සඳහා ලොරි කෝපාවක් මිලදී ගැනීම; කාර්යාලය සඳහා ඩෙස්ක්ටොප් පරිගණකයක් මිලදී ගැනීම ; ප්‍රියුස් යන්ත්‍රයක් මිලදී ගැනීම ; වායු සම්පීරණ යන්ත්‍ර මිලදී ගැනීම ; ප්‍රභූ සංචාරක සංග්‍රහණ සඳහා රූපවාහිනිය මිලදී ගැනීම ; රඹුණෙන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සඳහා සම්පීරණයක් මිලදී ගැනීම සහ මල් වන සංවර්ධන අංශය සඳහා ගිල්විය හැකි ජල සපයාපයක් මිලදී ගැනීම	මිලදී ගැනීම අවසන් කිරීම	2,100.00
	ඉඩම් වැඩිදියුණු කිරීම	අතුරු මාර්ග ඉන්ටලොක් කිරීම සහ කොමොනිටිස් වැව ජල කාන්දුව අලුත්වැඩියා කිරීම	කාර්යයන් නිම කිරීම	20,000.00
සීමාවක තෙත් කලාපීය උද්භිද උද්‍යාන සංවර්ධන වැඩසටහන	ගොඩනැගිලි පුනරුත්ථාපනය කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම	නිල නිවාසවල වාහන නැවැත්වීමේ ගාරස් වැඩිදියුණු කිරීම ; සෙවන දැල් ගෘහ අලුත්වැඩියා කිරීම සහ රේමෙරා රෝපණ ගෘහයේ මේස 10 ක් ස්ථාපනය කිරීම	කාර්යයන් නිම කිරීම	600.00
	ගෘහ තාක්ෂ්ව සහ කාර්යාල උපකරණ සහ යන්ත්‍රෝපකරණ මිලදී ගැනීම	ලාම්බු 04ක් සහිත ගොනු කඩිඩ 05ක්, වානේ කාර්යාල කඩිඩ 05 ක්, කැපෝට්ටියා මේස 5 ක්, කැපෝට්ටියා පුටු 20 ක් මිලදී ගැනීම. පඳුරු කපන යන්ත්‍ර 03ක්, තණකොළ කපන යන්ත්‍රයක්, වෙල්ඩින් යන්ත්‍රයක්, බැටරි බලයෙන් ක්‍රියාත්මක වන ඩ්‍රිල් 1 ක් සහ පිලෝටර් යන්ත්‍රයක් මිලදී ගැනීම.	මිලදී ගැනීම අවසන් කිරීම	2,900.00
	ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම, ඉඩම් වැඩිදියුණු කිරීම	කොමිසන්ස්ට් නිෂ්පාදනය සඳහා පිටුවක් ඉදිකිරීම සහ රෝපණ මාධ්‍ය ගොඩබෑම සඳහා කුටියක් ඉදිකිරීම , අත්හරින ලද මත් ඉඩම් උද්භිද විද්‍යාත්මක ආකෘතියකට පරිවර්තනය කිරීම ; හූරිය බලයෙන් ක්‍රියාත්මක වන ලයිට් අලුත්වැඩියා කිරීම/ ස්ථාපනය කිරීම; තල් කොටසේ සංඥා බාදනය පාලනය කිරීම සඳහා රැදවුම් බිත්ති ඉදිකිරීම ; ප්‍රාසවහන පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා තල් කොටසේ ප්‍රාසවහන පද්ධතියක් ඉදිකිරීම ; උද්‍යානය වටා වෙන්ලීන්ක් වැට ඉදිකිරීම ; උද්‍යාන පිරිසුදු මාර්ගය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම ; කසළ බිඳුන් මිලදී ගැනීම	කාර්යයන් නිම කිරීම	1,500.00
		අත්හරින ලද මත් ඉඩම් උද්භිද විද්‍යාත්මක ආකෘතියකට පරිවර්තනය කිරීම ; හූරිය බලයෙන් ක්‍රියාත්මක වන ලයිට් අලුත්වැඩියා කිරීම/ ස්ථාපනය කිරීම; තල් කොටසේ සංඥා බාදනය පාලනය කිරීම සඳහා රැදවුම් බිත්ති ඉදිකිරීම ; ප්‍රාසවහන පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා තල් කොටසේ ප්‍රාසවහන පද්ධතියක් ඉදිකිරීම ; උද්‍යානය වටා වෙන්ලීන්ක් වැට ඉදිකිරීම ; උද්‍යාන පිරිසුදු මාර්ගය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම ; කසළ බිඳුන් මිලදී ගැනීම		12,250.00

මහලුව හරිත පියස පුහුණු මධ්‍යස්ථානය සංවර්ධන වැඩසටහන	ගොඩනැගිලි පුනරුත්ථාපනය කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම	කඩබඩ සහ සේවක විවේකාගාර ගොඩනැගිල්ල ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම	කාර්යයන් නිම කිරීම	500.00
	ගෘහ භාණ්ඩ සහ කාර්යාල උපකරණ සහ යන්ත්‍රෝපකරණ මිලදී ගැනීම	ලොකර් 02ක් සහ භෞතාල කපන යන්ත්‍රයක් මිලදී ගැනීම	මිලදී ගැනීම් අවසන් කිරීම	600.00
	ඉඩම් වැඩිදියුණු කිරීම	රජයාල නාවිකරණය කිරීම; මාර්ග පෝෂක වැඩිදියුණු කිරීම; පොරළු සතුරා මාර්ග වැඩිදියුණු කිරීම	කාර්යයන් නිම කිරීම	1,100.00
මල් වනා හා භූමි අලංකරණ පාසල සංවර්ධනය කිරීම	ගොඩනැගිලි පුනරුත්ථාපනය කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම	ප්‍රධාන ගොඩනැගිල්ලෙහි නිත්‍ය ආලේප කිරීම	කාර්යයන් නිම කිරීම	1,500.00
	ගෘහ භාණ්ඩ සහ කාර්යාල උපකරණ සහ යන්ත්‍රෝපකරණ මිලදී ගැනීම	ප්‍රධාන ශ්‍රවණාගාරය සඳහා වීදුලි පංකා 06ක් මිලදී ගැනීම සහ සවි කිරීම; ජම්පය මත සවි කළහැකි මයික්‍රොෆෝනයක් මිලදී ගැනීම සහ සවි කිරීම; ස්මාර්ට් ප්‍රවරුවක්, වෙබ්ස්ටෝප් පරිගණක දෙකක්, පරිගණක ජම්ප දෙකක්, රැහැන් රහිත මයික්‍රොෆෝන තුනක් මිලදී ගැනීම; පුහුණු සිසුන් සඳහා උද්‍යාන තඩත්තු උපකරණ මිලදී ගැනීම; ප්‍රායෝගිකයන් මිලදී ගැනීම	මිලදී ගැනීම් අවසන් කිරීම	3,950.00
රාජකීය උද්භූත සංවර්ධනය	ගොඩනැගිලි පුනරුත්ථාපනය කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම	ආපනාශාලාව ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම - 11 අදියර; පොකුණු ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම; පල හැපයුම් පද්ධති වැඩිදියුණු කිරීම; එළිමහන් සවසන් ප්ලාස්ටික් පල වැනියක් ස්ථාපනය කිරීමෙන් පල හැපයුම් වැඩිදියුණු කිරීම;	කාර්යයන් නිම කිරීම	55,190.00
		ඩී.ටී. ඒකායාන ශාලාවට යාබදව ඇති වැසිකිළි සංකීර්ණය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම; ලඹා අධ්‍යාපන අංශයට පැමිණෙන ළමුන් සඳහා නාවික සඳහා වීසිතුරු පත්‍රිකා ගෘහ අංශයට යාබදව ඇති වැසිකිළිය පෝදම් කාමරයක් සහිතව පුළුල් කිරීම; මල් කොටසේ Overgrown ගෘහයේ දැල් වගලය අලුත්වැඩියා කිරීම; නිල නිවාසවල ප්‍රධාන ගේට්ටු අලුත්වැඩියා කිරීම; පරිපාලන ගොඩනැගිල්ලේ වහලයේ කොටසක් අලුත්වැඩියා කිරීම; නර්සරින්හන් භාවිතා කරනු ලබන හෝස්න ශාලාව ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම; සංචාරක සංග්‍රාහවී වැසිකිළි කාමරය සහ අනෙකුත් පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම; වැසිකිළි, ආපනාශාලා වල භානියට පත් provisions ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම; පරිපාලන ගොඩනැගිල්ල, උද්‍යාන පරිශ්‍රය සහ ආපනාශාලාව සඳහා ප්ලාස්ටික් පල වැනි 03 ක් මිලදී ගැනීම සහ ස්ථාපනය කිරීම; ගොඩනැගිලි සහ ව්‍යුහයන් පිත්තාරු කිරීම		
	යන්ත්‍රෝපකරණ හා වාහන වැඩිදියුණු කිරීම	බැටරි කාර් 07 ක් අලුත්වැඩියා කිරීම සහ වැසි ආවරණ සවි කිරීම; අවශ්‍ය අමතර කොටස් මිලදී ගැනීම සහ අලුත්වැඩියා කිරීම	අලුත්වැඩියා කිරීම් සිදුකර නිම කිරීම	4,000.00
	ගෘහ භාණ්ඩ සහ කාර්යාල උපකරණ සහ යන්ත්‍රෝපකරණ මිලදී ගැනීම	ඇඟිලි සලකුණු/පුහුණු හඳුනාගැනීමේ යන්ත්‍රයක් මිලදී ගැනීම; වාහන පෝදීමේ පරිශ්‍රයන්හි පිහිටා පොම්පයක් මිලදී ගැනීම සහ ස්ථාපනය කිරීම; උද්‍යාන උපකරණ මිලදී ගැනීම; ඊ-ටිකට්පත් ක්‍රියාවලියේ කාර්යක්ෂමතාව වැඩි දියුණු කිරීම; කෙකුසංගාරයේ ගිනි අනතුරු ඇඟවීමේ පද්ධතියක් ස්ථාපනය කිරීම; ලංකා පොකුණ පිරිසිදු කිරීම සඳහා කුඩා පිම්පෙන පෝට්ටුවක් මිලදී ගැනීම	මිලදී ගැනීම් අවසන් කිරීම	6,450.00

	සෞඛ්‍යාගාරී ඉදිකිරීම්	කාර්යාල වාහන සංකීර්ණය සහ කාර්යාල සෞඛ්‍යාගාරීල සම්පූර්ණ කිරීම - III අදියර; කහළ කළුපිහානරණ මධ්‍යස්ථානයේ වෙනලින්නේ වැටේ සහ කුටියක් ඉදිකිරීම; නරඹන්නන් භාරිතා කාරතු ලබන භෝජන කාලාව අසල මලාපවහන පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම	කාර්යයෙන් නිම කිරීම	42,000.00
	ඉඩම් වැඩිදියුණු කිරීම	අභ්‍යන්තර මාර්ග පද්ධතිය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම; මිවන ගෘහ අංශයේ අතුරු පාරවල් වල දාර සඳහා ගල් ඇතිකිරීම; කිරි කල, ආපනාකාලාව සහ කෑම කාලාව අසල අපජල පලාපවහන පද්ධති වැඩිදියුණු කිරීම; උද්‍යාන බංකු ස්ථාපිත කිරීම; සමීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව මගින් උද්‍යානය සඳහා සමෝච්ඡි මිනීමගින් සංවර්ධනය කිරීම; හා ඉවුරේ view point න් ස්ථාපිත කිරීම	කාර්යයෙන් නිම කිරීම	13,200.00
භෞතික උද්භිද උද්‍යාන සංවර්ධනය	සෞඛ්‍යාගාරී පුනරුත්ථාපනය කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම	සෞඛ්‍යාගාරී සහ අනෙකුත් ව්‍යුහයන් පිත්තාරු කිරීම සහ අනෙකුත් පුළු ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු; වනඋද්‍යාන සවන් ව්‍යුහයන් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම; ජපන් උද්‍යානයේ පහතක් ගෘහය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම; වීදුරු ගෘහයේ වහලය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම; තවත්වල පොලිතින් ගෘහ ගෘහ ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම (අදියර 11)	කාර්යයෙන් නිම කිරීම	6,500.00
	යන්ත්‍රෝපකරණ හා වාහන වැඩිදියුණු කිරීම	බැටරි කාර්, යන්ත්‍රෝපකරණ සහ වාහන අලුත්වැඩියා කිරීම	අලුත්වැඩියා කිරීම සිදුකර නිම කිරීම	1,100.00
	ගෘහ භාණ්ඩ සහ කාර්යාල උපකරණ සහ යන්ත්‍රෝපකරණ මිලදී ගැනීම	ලැප්ටොප් පරිගණකයන් මිලදී ගැනීම; කණකොළ කපන යන්ත්‍ර 03 ක් මිලදී ගැනීම; blowen යන්ත්‍රයක් මිලදී ගැනීම, ඉණිමස සහ chain saw ක් මිලදී ගැනීම	මිලදී ගැනීම අවසන් කිරීම	1,125.00
	ඉඩම් වැඩිදියුණු කිරීම	උද්‍යානයේ කළුගල් පිත්ති අලුත්වැඩියා කිරීම; මාර්ග අලුත්වැඩියා කිරීම; මායිම් සලකුණු කිරීම සඳහා කොන්ක්‍රීට් කණු සවි කිරීම	කාර්යයෙන් නිම කිරීම	2,500.00
ජාතික ගෘහාගාරය සංවර්ධනය කිරීම	සෞඛ්‍යාගාරී පුනරුත්ථාපනය කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම	Vertical gel electrophoresis equipment ස්ථාපනය කිරීම; සම්පන්නය කාලාවේ වහලය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම; දොරවල් සහ ජනෙල් අලුත්වැඩියා කිරීම	කාර්යයෙන් නිම කිරීම	5,800.00
	යන්ත්‍රෝපකරණ හා වාහන වැඩිදියුණු කිරීම	භයා පිටපත් යන්ත්‍රය (වර්ණ) අලුත්වැඩියා කිරීම; පැරණි ගෘහාගාර සහ පුස්තකාල කබඩ (යකඩ කබඩ) අලුත්වැඩියා කිරීම; වර්තමාන අන්තර්ජාල සම්බන්ධතාවය SLT ෆයිබර් සම්බන්ධතාවයට වැඩිදියුණු කිරීම; සියලුම ICT උපකරණ/WIFI පද්ධති, කැමරා සහ අනෙකුත් උපකරණ අලුත්වැඩියා කිරීම; වාහන අලුත්වැඩියාව	අලුත්වැඩියා කිරීම සිදුකර නිම කිරීම	3,650.00
	ගෘහ භාණ්ඩ සහ කාර්යාල උපකරණ සහ යන්ත්‍රෝපකරණ මිලදී ගැනීම	ලී පුස්තකාල කබඩ මිලදී ගැනීම; වායු සම්පරණ යන්ත්‍ර මිලදී ගැනීම සහ සවි කිරීම; පෞද්ගනික පිරිසිදු කිරීම සඳහා සිලෝටර් යන්ත්‍රයක් මිලදී ගැනීම; CCTV කැමරා මිලදී ගැනීම සහ සවි කිරීම	මිලදී ගැනීම අවසන් කිරීම	3,300.00
	වෙනත් සංවර්ධන කටයුතු	ආවේණික ගෘහ පිළිබඳ පොතක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සඳහා දත්ත සම්පාදනය කිරීම; කෞතුකාගාර විශේෂ පිළිබඳ පොත් පිංචන් ප්‍රදානය කිරීම; 2026 වර්ෂය සඳහා BG - BASE ජාත්‍යන්තර ගෘහ දත්ත පද්ධතිය ගනුම් කිරීම	කාර්යයෙන් නිම කිරීම	3,000.00

අත්මිත නව්‍යාලාපන උද්භිද උද්‍යාන සංවර්ධනය	ඉඩම් වැඩිදියුණු කිරීම	මායිම් වැට ඉදිකිරීම	කාර්යය නිම කිරීම	2,000.00
අනෙකුත් සංවර්ධන කටයුතු	පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන කටයුතු	උද්‍යානයන් හි සිදුකරනු ලබන පර්යේෂණ අධ්‍යයනන් හා ප්‍රකාශන ; ගවේෂණ වන මෘදුක උද්‍යානයෙහි මෘදුකය යාන පිළිබඳ උද්භිද විද්‍යාත්මක සමීක්ෂණය; ක්ෂේත්‍ර පර්යේෂණ සහ ගෘහ උකහුන් වැඩිදියුණු කිරීම ; තෙත් කලාපයේ වනාන්තර වල ගෘහ විකුත් සංරක්ෂණ කටයුතු වලට අදාළ ක්ෂේත්‍ර වාරිකා; පිදුරුලාභල වනාන්තරයේ ගෘහ විවිධත්වය සඳහා උද්භිද විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ සිදුකිරීම; නකල්ස් සංරක්ෂණ ප්‍රදේශයේ සහ කුරුණෑගල සහ අනෙකුත් වනාන්තරවල තෝරාගත් වන රක්ෂිතවල තර්ජනයට ලක්ව ඇති ගෘහ පර්යේෂණය සඳහා උද්භිද විද්‍යාත්මක සමීක්ෂණයන් සිදුකිරීම ; තර්ජනයට ලක් වූ ආවේණික විශේෂ සඳහා සංරක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම ; තර්ජනයට ලක්ව ඇති ආවේණික විශේෂ සඳහා සංරක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ග <i>Diospyros</i> කුලයට අයත් තෝරාගත් විශේෂ පිළිබඳ ජාන විවිධත්වය සහ ශීඝ්‍ර ප්‍රජාවරණ අධ්‍යයන සිදු කිරීම; මල් වගාව පිළිබඳ පර්යේෂණ සහ ක්ෂේත්‍ර පර්යේෂණ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම	පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීම	2,675.00
	පුහුණුව සහ ධාරිතා වර්ධනය	තාක්ෂණික කාර්ය මණ්ඩලයේ ධාරිතා වර්ධන සහ වෙනත් ධාරිතා වර්ධනය කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම	වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම	2,000.00
		ගොඩනැගිලි පුනරුත්ථාපනය කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම	කාර්යයන් නිම කිරීම	11,500.00
		යන්ත්‍රෝපකරණ හා වාහන වැඩිදියුණු කිරීම	අලුත්වැඩියා කිරීම සිදුකර නිම කිරීම	2,500.00
		ගෘහ තාක්ෂණ සහ කාර්යාල උපකරණ සහ යන්ත්‍රෝපකරණ මිලදී ගැනීම	මිලදී ගැනීම් අවසන් කිරීම	12,400.00
එකතුව				302,415
දෙපාර්තමේන්තුව		ජල සම්පත් මණ්ඩලය		
සංරචකය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්	අනු ක්‍රියාකාරකම්	මෙහෙයුම් ඉලක්කය	මූලාංශ ඉලක්කය රු'000
දීර්ඝ කාලීන භූගත ජල නියාමන ව්‍යාපෘතිය (LTGM): කොළඹ-මහලුව, අම්පාර , මන්නාරම, වවුනියාව, කිලිනොච්චි, යාපනය, අනුරාධපුර, පොළොන්නරුව, මාතලේ, පුත්තලම.	තෝරාගත් ක්ෂේත්‍රවල භූගත ජල මට්ටම් නිමානයන් සිදු කිරීම, රසායනික සහ බැර ලෝහ විශ්ලේෂණ, දත්ත සැකසීම, විශ්ලේෂණය, අර්ධකරනය සහ අවසාන වාර්තා සකස් කිරීම		100%	6,500.00
භූගත ජල සම්පත් කෙරෙහි දේශගුණ විපර්යාස වල සෘජු හා වක්‍ර බලපෑම් පිළිබඳව අධ්‍යයනය (SICC)	තෝරාගත් ක්ෂේත්‍රවල භූගත ජල මට්ටම් නිමානයන් සිදු කිරීම, රසායනික සහ බැර ලෝහ විශ්ලේෂණ, පර්යේෂණ නිමානයන් නල ලී- ඉදි කිරීම, දත්ත සකස් කිරීම, විශ්ලේෂණය සහ අවසාන වාර්තාවන් සකස් කිරීම		100%	2,500.00
භූගත ජල සම්පත් ආවේණික ගැටළු සඳහා සිදු කරන ඒකාබද්ධ ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ (INSP)	භූගත ජල සම්පත් ආවේණික ගැටළු පිළිබඳව රැස්වීම් සහ ඒකාබද්ධ ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ සිදු කිරීම		100%	1,000.00
පර්යේෂණ අධ්‍යයනයන් සඳහා භාරිතා කරන සම්පත් පිළිබඳ මෙහෙයුම් සහ තාක්ෂණික නඩත්තුව (TMR)	භූ මෙහෙයුම් උපකරණ නඩත්තු කිරීම, රසායනාගාර උපකරණ නඩත්තු කිරීම, වාහන සහ යන්ත්‍රෝපකරණ වැඩිදියුණු කිරීම.		100%	8,000.00

මානව සම්පත් සහ ආයතනික සංවර්ධන කටයුතු (CDI)		කුලකයා සහ ධාරිතා සංවර්ධන පුහුණුව, සම්ප්‍රේෂණ උද්‍යෝග යාවත්කාලීන කිරීම සහ විවිධත්වයක් ක්‍රියාත්මක කරන වැඩිදියුණු කිරීම, භෞතික යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය වැඩිදියුණු කිරීම	100%	2,500.00
හදිසි ආපදා අවිනෝචල අවබෝධය සඳහා භූගත ජලය සංවර්ධනය (නියෝග, සංවතුර, භූගත ජල සම්පත් දූෂණය වීම) (E-USE)		හදිසි අවිනෝචල සඳහා භූගත ජල සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම (නියෝග, සංවතුර, භූගත ජල සම්පත් දූෂණය වීමේ ව්‍යාපාරිකයන් පිළිබඳව)	100%	4,000.00
ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින ස්වභාවික හා උණුදිය උල්පත් කැණීමේ නිරීක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය (ANSP)		රට තුළ පිහිටි ස්වභාවික උල්පත් සම්බන්ධයෙන් දැනට පවතින තොරතුරු හඳුනාගැනීම සඳහා මූලික අධ්‍යයනය (Desk Study) සිදු කිරීම, ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ සමත් ස්වභාවික උල්පත් හඳුනා ගැනීම, රසායන විශ්ලේෂණ සිදු කිරීම, දත්ත එකතු කිරීම, විශ්ලේෂණය සහ අවසන් වාර්තාව සකස් කිරීම ආදිය ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය	100%	2,000.00
රටේහි ඔතුපිට ජල සම්පත් වල රසායනික කැණීමෙන් පිළිබඳ කැණීමේ අධ්‍යයනය - II (SWQA)		මූලික අධ්‍යයනය (භූ සිතියම් සහ වන්දිකා රූප භාවිතයෙන් මූලික සිතියම් සකස් කිරීම, තොරතුරු රැස් කිරීම සහ ජලය ඔතුපිට ජල සම්පත් වල සාම්පල ලබා ගැනීම, ජල සාම්පල විශ්ලේෂණය, දත්ත සම්පාදනය සහ වාර්තා සකස් කිරීම	100%	6,000.00
ශ්‍රී ලංකාවේ භූගත ජල මූලාශ්‍ර පිළිබඳ සංඛ්‍යාත සම්ප්‍රේෂණ ව්‍යාපෘතිය (SSCG)		අත් පත්‍රිකා සහ දත්ත පත්‍රිකා සකස් කිරීම, ලැප්ටොප් සහ මුද්‍රණ යන්ත්‍ර මිලදී ගැනීම, දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම, වාණිජ භූගත ජල මූලාශ්‍ර පිළිබඳ තොරතුරු රැස් කිරීම, තොරතුරු එකතු කිරීම, සැකසීම නිරවද්‍යතාවය පරීක්ෂා කිරීම සඳහා අනුමැතිය පිරික්සාගැනීම හා දත්ත විශ්ලේෂණය හා වාර්තා සැකසීම	100%	7,500.00
එකතුව				40,000.00
දෙපාර්තමේන්තුව		ව්‍යාපාරික සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව		
සංරචකය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්	අනු ක්‍රියාකාරකම්	භෞතික ඉලක්කය	මූල්‍ය ඉලක්කය රු.000
ජ්‍යෙෂ්ඨ අරමුදල	ප්‍රාග්ධන වත්කම් ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම හා වැඩිදියුණු කිරීම	පොඩ්කැබ්ලි නඩත්තු		34,000.00
		ව්‍යාපාර අවිනෝචල කිරීම.		
		යන්ත්‍ර හා යන්ත්‍රෝපකරණ නඩත්තුව		
	ප්‍රාග්ධන වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම	කාර්යාල උපකරණ මිලදී ගැනීම		13,000.00
		යන්ත්‍ර හා යන්ත්‍රෝපකරණ මිලදී ගැනීම.		
		රක්ෂිත ප්‍රදේශවල මායිම් සලකුණු කිරීම		
	වෙනත් මූලධර්ම විකේත	රක්ෂිත ප්‍රදේශවල යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය		8,000.00
	විදුලි වැට් ඉදිකිරීම	නඩත්තු කිරීම හා මුද්‍රා කිරීම ඉදිකිරීම		300,000.00
	වෙනත් මූලධර්ම විකේත	ව්‍යාපාරික ප්‍රවේශණය		80,000.00
ජාතික උද්‍යාන වල මාර්ග පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීම			40,000.00	
ධාරිතා සංවර්ධනය		ධාරිතා සංවර්ධනය (පර්යේෂණ, පුහුණුව, දැනුවත් කිරීම)		8,000.00
එකතුව				483,000.00

දෙපාර්තමේන්තුව		වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව		
සංවිකල්ප	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්	අනු ක්‍රියාකාරකම්	භෞතික ඉලක්කය	මූල්‍ය ඉලක්ක රු.000
ජනාබද්ධ අරමුදල	කොඩිනැගිලි සහ වදහයන් නඩත්තු කිරීම			150,000.00
	කාර්යාල හා විද්‍යුත් උපකරණ			5,000.00
	වනන නඩත්තු කිරීම			45,000.00
	ගෘහ භාණ්ඩ හා කාර්යාල උපකරණ			50,000.00
	කාර්යාල හා විද්‍යුත් උපකරණ			15,000.00
	මෘදුකාංග සංවර්ධනය			2,000.00
	වන විද්‍යා අධ්‍යාපනය සහ පුහුණු	වංචිජ වනවන ස්ථාපිත කිරීම		10,000.00
	වන ආවරණය පුළුල් කිරීම	වනාන්තර මායිම් නිරූපණය		320,000.00
		ස්භාවික පුනර්ජනනය වේගවත් කිරීම සඳහා නව වනාන්තර ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම		188,000.00
		දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්		167,990.00
		පාරිසරික සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම්		72,000.00
		ස්භාවික වනාන්තර සඳහා වන කළමනාකරණ සැලසුම් සකස් කිරීම		132,000.00
		වනඅලි ආරක්ෂා කිරීම සඳහා දුම්පිය මාර්ග දෙපස ලදහැලූ එළි කිරීම .		8,000.00
	වන විද්‍යා පර්යේෂණ	වන විද්‍යා පර්යේෂණ		12,000.00
	කැලෑ ගිනි පාලනය			8,000.00
				20,000.00
	වන ආරක්ෂණ කටයුතු සිදු කිරීම .	වන සංරක්ෂණ කටයුතු සහ රාජී පුර සංචාර සඳහා ඉන්ධන සැපයීම .		30,000.00
		එකතුව		1,235,000.00

දෙපාර්තමේන්තුව		ජාතික සත්වෝද්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව		
	සංරචකය	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්	අනු ක්‍රියාකාරකම්	මූලාංශික (රු 000)
ප්‍රාග්ධන වත්කම් අලුත්වැඩියාව සහ වැඩිදියුණු කිරීම				22,000.00
0-2002	යන්ත්‍රෝපකරණ, යන්ත්‍ර සහ උපකරණ අලුත්වැඩියාව සහ වැඩිදියුණු කිරීම (වාර්ෂිකව)	යන්ත්‍රෝපකරණ, යන්ත්‍ර සහ උපකරණ අලුත්වැඩියාව සහ වැඩිදියුණු කිරීම	යන්ත්‍රෝපකරණ, යන්ත්‍ර සහ උපකරණ අලුත්වැඩියාව සහ වැඩිදියුණු කිරීම (වාර්ෂිකව)	6,000.00
0-2003	වෘක්ෂ	වෘක්ෂ	වෘක්ෂ අලුත්වැඩියාව සහ වැඩිදියුණු කිරීම (වාර්ෂිකව)	16,000.00
ප්‍රාග්ධන වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම				13,000.00
0-2102	ගෘහ භාණ්ඩ සහ කාර්යාලීය උපකරණ අත්පත්කර ගැනීම (වාර්ෂිකව)	ගෘහ භාණ්ඩ සහ කාර්යාලීය උපකරණ අත්පත්කර ගැනීම (වාර්ෂිකව)	ගෘහ භාණ්ඩ සහ කාර්යාලීය උපකරණ අත්පත්කර ගැනීම (වාර්ෂිකව)	6,000.00
0-2103	යන්ත්‍රෝපකරණ, යන්ත්‍ර සහ උපකරණ අත්පත්කර ගැනීම (වාර්ෂිකව)	යන්ත්‍රෝපකරණ, යන්ත්‍ර සහ උපකරණ අත්පත්කර ගැනීම (වාර්ෂිකව)	යන්ත්‍රෝපකරණ, යන්ත්‍ර සහ උපකරණ අත්පත්කර ගැනීම (වාර්ෂිකව)	7,000.00
0-2401	මානව සම්පත් සංවර්ධනය			4,000.00
		කාර්ය මණ්ඩල පුහුණුව	කාර්ය මණ්ඩල පුහුණුව (දෙවැනි සත්වෝද්‍යානය, පින්නවල අලු අනාථානාය, පින්නවල සත්වෝද්‍යානය, සතාර් උද්‍යානය සහ ප්‍රධාන කාර්යාලය සඳහා) (වාර්ෂිකව)	4,000.00
1-2001	දෙවැනි සත්වෝද්‍යානය සංවර්ධනය	දෙවැනි සත්වෝද්‍යානය සංවර්ධනය		95,000.00
		කොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්	කොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්	27,000.00
			සත්ව අරණ - සත්ව අරණ ප්‍රතිසංස්කරණය/සංවර්ධනය (වාර්ෂිකව)	13,000.00
			කුඩා පරිමාණ අලුත්වැඩියාවන් සහ අනෙකුත් නඩත්තු කටයුතු (වාර්ෂිකව)	1,000.00
			සත්ව අරණයකට ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම උරුම උයන/ පින්නාදුර	6,000.00
			නර්මයන්ගේ සඳහා සහ අධ්‍යාපන පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම - මනුෂ්‍ය සහ ප්‍රදේශයේ ඩිජිටල් තිරය, අලෙවිකරණ ද්‍රව්‍ය වැඩිදියුණු කිරීම, සංවේදන අත්දැකීම් සිත්භිය (sensory experience).	1,000.00
			සිත්භිය සම්බන්ධතා ස්ථානය සහ අනෙකුත් ක්‍රියාකාරකම් නඩත්තු කිරීම.	3,000.00
			කුඩා පරිමාණ සංවර්ධන කටයුතු (වාර්ෂිකව)	3,000.00

1-2104		ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්	ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්	23,000.00
			නිල නිවාස අලුත්වැඩියාව (අදියර 2)	15,000.00
			උරහ උයන සංවර්ධනය කිරීම	500.00
			කුඩා පරිමාණ සංවර්ධන කටයුතු (වාර්ෂිකව)	5,000.00
			අංක 01 ප්‍රදේශය සංවර්ධනය	2,500.00
1-2105		ඉඩම් සහ ඉඩම් සංවර්ධනය	ඉඩම් සහ ඉඩම් සංවර්ධනය	15,000.00
			කහපොළ ගොවිපල ඉඩම් සංවර්ධනය සහ ග්‍රීක වැටුප් ගෙවීම් (වාර්ෂිකව)	10,000.00
			කෝනපොළ ගොවිපල ඉඩම් සංවර්ධනය සහ ග්‍රීක වැටුප් ගෙවීම් (වාර්ෂිකව)	5,000.00
1-2506		යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය	යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය	30,000.00
			අභ්‍යන්තර ප්‍රධාන මාර්ග අලුත්වැඩියාව	30,000.00
	පිත්තවල අලි අනාරාභාරය සංවර්ධනය	පිත්තවල අලි අනාරාභාරය සංවර්ධනය	පිත්තවල අලි අනාරාභාරය සංවර්ධනය	53,000.00
2-2001		ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම් (අළුත්වැඩියාකිරීම් / අළුත්වැඩියාකිරීම්)	ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්	15,000.00
			(අළුත්වැඩියාකිරීම් / අළුත්වැඩියාකිරීම්) නව අලි මඩු ප්‍රදේශයේ හි ප්‍රධාන අලි පාලනයේ විවේකාගාරය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම.	7,000.00
			පැරණි බැංකු ගොඩනැගිල්ල නරඹන්නන්ගේ කොරකුරු මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම.	5,000.00
			කුඩා පරිමාණ අලුත්වැඩියා සහ නඩත්තු කටයුතු (වාර්ෂිකව)	3,000.00
2-2103		යන්ත්‍රෝපකරණ, යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ උපකරණ අත්පත්කර ගැනීම	යන්ත්‍රෝපකරණ, යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ උපකරණ අත්පත්කර ගැනීම (වාර්ෂිකව)	3,000.00
			යන්ත්‍රෝපකරණ, යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ උපකරණ අත්පත්කර ගැනීම (වාර්ෂිකව)	3,000.00
2-2104		ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්	ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්	21,000.00
			ලොව්වලින් අලි පැටව් සහ බැම සඳහා වෙදිකාවක් ඉදිකිරීම.	3,000.00
			සන්ධි රෝග හා බෝවන රෝගවලින් පෙළෙන අලි ඇතුන්ට ජලය සැපයීම සඳහා ජල වැංකි දෙකක් ඉදිකිරීම.	5,000.00

			අලි ඇතුන් නිදහසේ හැරීමට ප්‍රයෝජයක් සංවර්ධනය කිරීම	10,000.00
			කුඩා පරිමාණ සංවර්ධන කටයුතු	3,000.00
2-2105		ඉඩම් සහ ඉඩම් සංවර්ධනය	ඉඩම් සහ ඉඩම් සංවර්ධනය	2,000.00
			තුළු අලංකාරණය, තුළු වැඩිදියුණු කිරීම සහ පාංශු බාධනය වැළැක්වීම (වාර්ෂිකව)	2,000.00
2-2506		යම්කල පහසුකම් සංවර්ධනය	යම්කල පහසුකම් සංවර්ධනය	12,000.00
			දියගම් ගොවිපලේ ජල වැනියක් ඉදිකිරීම.	10,000.00
			තාරම්බද්ද අලි නිෂේධනයන් ස්ථාපිතයට පිටිසෙක මාර්ගය බෙරළු බොරු අලුත්වැඩියා කිරීම.	2,000.00
	පිත්තවල සත්වෝද්‍යානය සංවර්ධනය	පිත්තවල සත්වෝද්‍යානය සංවර්ධනය	පිත්තවල සත්වෝද්‍යානය සංවර්ධනය	39,000.00
3-2001		ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම් (අළුත්වැඩියාකිරීම් / අළුත්වැඩියාකිරීම්)	ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම් (අළුත්වැඩියාකිරීම් / අළුත්වැඩියාකිරීම්)	21,000.00
			කාර්යාල, ගබඩා හා සේවා ගොඩනැගිලි වල වහල අලුත්වැඩියා කිරීම අදියර 1	10,000.00
			ප්‍රවේශ මැදිරි, නැරඹුම් මැදිරි, කාර්යාල හා අරක්වල් ඇතුළු දුර්වර්ණ වූ ගොඩනැගිලි සායම් ආලේප කිරීම අදියර 1	8,000.00
			කුඩා පරිමාණ අලුත්වැඩියාවන් සහ අනෙකුත් නඩත්තු කටයුතු (වාර්ෂිකව)	3,000.00
3-2103		යන්ත්‍රෝපකරණ, යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ උපකරණ අත්පත්කර ගැනීම	යන්ත්‍රෝපකරණ, යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ උපකරණ අත්පත්කර ගැනීම	3,000.00
			යන්ත්‍රෝපකරණ, යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ උපකරණ අත්පත්කර ගැනීම (වාර්ෂිකව)	3,000.00
3-2104		ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්	ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්	15,000.00
			සත්වෝද්‍යාන ප්‍රධාන පිවිසුම් ආකර්ෂණීය ස්ථානයක් ලෙස සංවර්ධනය කිරීම	5,000.00
			මියර්කැටු සතුන් සඳහා අරක්කු ඉදිකිරීම	5,000.00
			සුව අරක්කු ආහාරාගාරය මිත්තියුරු ඉදිකිරීම අදියර 1	5,000.00

		හම්බන්තොට සංචාර උද්‍යානය සංවර්ධනය	හම්බන්තොට සංචාර උද්‍යානය සංවර්ධනය	49,000.00
4-2001		ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම් (අළුත්වැඩියාකිරීම් / අළුත්වැඩියාකිරීම්)	ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම් (අළුත්වැඩියාකිරීම් / අළුත්වැඩියාකිරීම්)	15,000.00
			ගබඩා හා පෝෂණ ඒකක සංකීර්ණය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම	15,000.00
4-2104	හම්බන්තොට සංචාර උද්‍යානය සංවර්ධනය	ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්	ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්	18,000.00
			මත්ස්‍ය හම්බාගත ක්‍රීඩානාල වැඩිදියුණු කිරීම	18,000.00
4-2105		ඉඩම් සහ ඉඩම් සංවර්ධනය	ඉඩම් සහ ඉඩම් සංවර්ධනය	10,000.00
			තාරකාගත සඳහා වූ සේවා ප්‍රදේශයේ භූමි අලංකරණ කටයුතු	10,000.00
4-2506		යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය	යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය	6,000.00
			විදි ලාංඡන පද්ධතිය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම	6,000.00
එකතුව				275,000.00